

STUDIU DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PROGRAMUL INTERREG VI-A ROMÂNIA - UNGARIA 2021- 2027

MARTIE 2022

Derogare:

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a autorilor.

Autori:

Acest document a fost elaborat în cadrul procedurii SEA pentru Programul INTERREG VI-A România-Ungaria 2021- 2027' implementat de Asocieria URBASOFIA SRL și CCAT Solution Grup SRL

Contact furnizorul de servicii de consultanță:

CCAT Solution Grup SRL

Strada Dionisie Lupu nr. 70-72, Sector 1, București , România

Contact autorul principal:

Geograf Roxana OLARU

CCAT Solution Grup SRL, roxana.olaru@ccat.ro, +40 733 107 793

Serena ADLER (Expert SEA) - sereadd@gmail.com

FIȘĂ DE CONTROL A DOCUMENTULUI

Cod	PRM-1/EA/147/03.07.32021
Contractul	147/03.07.2020
Titlul Contractului	Studiu de Evaluare Adecvată ca urmare a evaluării de mediu a Programului Interreg VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027
Autoritatea Contractantă	MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI
Prestator	Asocierea URBASOFIA SRL și CCAT Solution Grup SRL
Document	Studiu de Evaluare Adecvată
Colectiv de elaborare:	
Serena Adler	Expert de mediu SEA
Emilia Anca Burghilea	Expert de mediu non cheie
Roxana-Gabriela OLARU	Expert de mediu non cheie

CUPRINS

1	INFORMAȚII PRIVIND PROGRAMUL SUPUS APROBĂRII	7
1.1	Informații privind Programul (denumirea, descrierea, obiectivele acestuia, informații privind producția care se va realiza, informații despre materii prime, substanțele sau preparatele chimice utilizate)	7
1.2	Localizarea geografică și administrativă (cu precizarea coordonatelor STEREO 70)	8
1.3	Modificările fizice ce decurg din Program (din excavare, consolidare și care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare ale Programului)	9
1.4	Resursele naturale necesare implementării Programului (preluare de apă, resurse regenerabile, resurse neregenerabile, etc.)	9
1.5	Resursele naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar pentru a fi utilizate la implementarea Programului	10
1.6	Emisii și deșeuri generate de Program (în apă, în aer, pe suprafața unde sunt depozitate deșeurile) și modalitatea de eliminare a acestora	10
1.7	Cerințele legate de utilizarea terenului (care pot fi necesare pentru implementarea Programului)	12
1.8	Serviciile suplimentare solicitate de implementarea Programului	12
1.9	Durata implementării Programului	13
1.10	Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării Programului	13
1.11	Descrierea proceselor tehnologice ale Programului (în cazul în care autoritatea competentă pentru protecția mediului solicită acest lucru)	16
1.12	Caracteristicile Programului existent, propus sau aprobat	16
1.13	Alte informații solicitate de către autoritatea competentă pentru protecția mediului	16
2	INFORMAȚII PRIVIND ARIA NATURALĂ PROTEJATĂ DE INTERES COMUNITAR AFECTATĂ DE IMPLEMENTAREA Programului	16
2.1	Date privind aria naturală protejată de interes comunitar (suprafața, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea Programului etc.)	16
2.2	Date despre prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a Programului (conform formularului standard al ariei naturale protejate de interes comunitar)	25
2.3	Descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate	25
2.4	Statutul de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar	25
2.5	Date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate (evoluția numerică a populației în cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar, procentul	

estimativ al populației unei specii afectate de implementarea Programului, suprafața habitatului este suficient de mare pentru a asigura menținerea speciei pe termen lung) 55

2.6 Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar _____ 56

2.7 Obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management _____ 56

2.8 Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv evoluții/schimbări care se pot produce în viitor _____ 67

2.9 Alte informații relevante privind conservarea ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv posibile schimbări în evoluția naturală a ariei naturale protejate de interes comunitar _____ 68

2.10 Alte aspecte relevante pentru aria naturală protejate de interes comunitar ____ 68

3 IDENTIFICAREA ȘI EVALUAREA IMPACTULUI _____ 68

3.1 Identificare impact (impact direct și indirect/impact pe termen scurt sau lung/impact din faza de construcție, de operare și de dezafectare/impact rezidual/impact cumulativ) _____ 69

3.2 Evaluarea semnificației impactului _____ 74

3.3 Evaluarea impactului Programului propus _____ 76

3.4 Evaluarea impactului cumulativ al Programului propus cu alte programe existente, în curs de implementare sau propuse în perimetrul sau vecinătatea ariei _ 109

4 MĂSURILE DE REDUCERE A IMPACTULUI _____ 109

4.1 Identificarea și descrierea măsurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat afectate de Program și modul în care acestea vor reduce/elimina impactul negativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar _____ 109

4.2 Prezentarea calendarului implementării și monitorizării măsurilor de reducere a impactului _____ 117

4.3 Orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar _____ 125

5 METODE UTILIZATE PENTRU CULEGEREA INFORMAȚIILOR PRIVIND SPECIILE ȘI/SAU HABITATELE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE _____ 125

6 CONCLUZII _____ 127

7 BIBLIOGRAFIE _____ 127

ABREVIERI:

ACPM – Autoritatea Competentă pentru Protecția Mediului;
CDS - Depozitului de date climatice;
DCA - Directiva Cadru Apă ;
NUTS - Unități Politico-Administrative
OP- obiectiv de politică;
OS - obiectiv specific;
PA - Aria Programului (s-a pastrat abrevierea din engleza)
PP – Program sau Proiect;
SCI - sit de importanță comunitară;
SPA – arie de protecție specială avifaunistică;
STD - Strategie de Dezvoltare Teritorială
UE – Uniunea Europeană.

1 INFORMAȚII PRIVIND PROGRAMUL SUPUS APROBĂRII

1.1 Informații privind Programul (denumirea, descrierea, obiectivele acestuia, informații privind producția care se va realiza, informații despre materii prime, substanțele sau preparatele chimice utilizate)

Prezenta lucrare reprezintă Studiu de Evaluarea Adecvată a efectelor potențiale asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar ale **Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027**. Acesta este un proiect finanțat în cadrul *Direcției Generale de Cooperare Teritorială Europeană, Serviciul Autoritatea Comună de Management România-Ungaria* pentru **Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027**, denumit în continuare **Program**.

Programul se supune evaluării de mediu conform Art.3 2.b. din Directiva 2001/42/CE – Directiva privind evaluarea strategică de mediu (SEA).

În conformitate cu adresa MMAP nr. DEICP/24584/14.10.2021 emisă de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, acest **Program** se supune procedurii de evaluare de mediu, respectiv procedurii de evaluarea adecvată în conformitate cu prevederile OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, supunându-se procedurii adoptate cu aviz de mediu.

Obiectivul general al **Programului** este de a asigura un nivel înalt de protecție a mediului și a calității vieții prin dezvoltare economică și socială pe principii sustenabile, toate acestea contribuind la integrarea considerațiilor cu privire la mediu în pregătirea și adoptarea acestuia în scopul promovării dezvoltării durabile, prin efectuarea unei evaluări de mediu care să identifice potențialele efecte semnificative asupra mediului.

Conform Raportului de evaluare din 2020 al modului de implementare al Programului INTERREG V România-Ungaria (2014-2020) se desprind câteva lecții învățate, menționate mai jos:

- Numărul mare de priorități acoperite de program și potrivirea limitată a priorităților din cele opt județe a dus la o concentrare mai puțin focalizată a fondurilor. Pentru următoarea perioadă de programare, o **concentrare mai precisă a fondurilor ar sprijini și ar îmbunătăți potențialul de a produce efecte vizibile și perceptibile în zona Programului**.
- În ceea ce privește eficacitatea Programului, evaluarea propune o **lansare mai rapidă a cererilor de propuneri, precum și sisteme mai simplificate de evaluare, contractare și monitorizare a proiectelor**, care ar îmbunătăți eficacitatea programului.
- **Sustenabilitatea cooperării transfrontaliere** depinde în primul rând de capacitatea și experiența beneficiarilor, dar și de un sistem de monitorizare adecvat, care ar trebui să descrie în timp util posibilele evoluții ale Programului și factorii externi și să ia măsurile adecvate în timp util.

În cele ce urmează este prezentat, pe scurt, prezentul **Programul**, care conține pe lângă axe prioritare și direcții de acțiune strategică și o serie de obiective specifice (OS) din care derivă o serie de acțiuni/tipuri de intervenție, așa cum sunt menționate mai jos:

- ❖ Prioritatea 1 - Cooperare pentru o zonă transfrontalieră verde și mai rezistentă între România și Ungaria

Obiectivele specifice din cadrul acestei priorități sunt:

✓ OP2– (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței la dezastre, luând în considerare abordările bazate pe ecosisteme;

- ✓ OP2– (ii) Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2002, inclusiv criteriile de durabilitate prevăzute în aceasta;
- ✓ OP2–(vii) Consolidarea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, și reducerea tuturor formelor de poluare.

❖ Prioritatea 2 - Cooperare pentru o arie a Programului mai socială și mai coerentă între România și Ungaria

Obiectivele specifice din cadrul acestei priorități sunt:

- ✓ OP4 - (iv) Asigurarea accesului egal la serviciile de sănătate și încurajarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv a asistenței medicale primare, și promovarea tranziției de la asistența instituțională la asistența familială și comunitară;
- ✓ OP4 – (v) Consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială.

❖ Prioritatea 3 - O cooperare transfrontalieră mai durabilă, mai eficientă și orientată pe comunitate

Obiectivele specifice din cadrul acestei priorități ISO 1 sunt:

- ✓ ISO 1 - O mai bună guvernare a cooperării.

1.2 Localizarea geografică și administrativă (cu precizarea coordonatelor STEREO 70)

Prezentul **Program** este elaborat în vederea asigurării cadrului de dezvoltare pentru 4 județe (unități politico-administrative NUTS 3) pe partea română și 4 județe pe partea ungară. Cele 4 județe aferente părți române sunt: județele Satu Mare și Bihor, care fac parte din regiunea statistică NUTS II din România: Nord-Vest (RO11) și județele Arad și Timiș care fac parte din regiunea statistică NUTS II din România Vest (RO42). În partea ungară cele 4 județe sunt: NUTS II Marea Câmpie nordică (HU32)- județul Hajdú-Bihar, județul Szabolcs-Szatmár-Bereg și Marea Câmpie sudică (HU33)- județul Békés, județul Csongrád-Csanád.

Suprafața administrativă a Ariei Programului (PA) se ridică la 50.435,31 kmp, din care aproximativ 56,3% reprezintă suprafața administrativă a României (11,9% din totalul teritoriului național) și 43,7% suprafața administrativă a Ungariei (14,15% din totalul teritoriului național). În ceea ce privește dimensiunea administrativă a județelor componente (NUTS3), acestea variază de la 8.691,5 kmp (Timiș) la jumătate din această suprafață (4.252,8 kmp, Csongrád-Csanád). Lungimea totală a frontierei este de 450 km, traversată de 12 coridoare rutiere și 5 puncte de trecere a frontierei feroviare. Patru județe din zona de frontieră nordică și sudică (în special Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare în nord, și județele Csongrád-Csanád și Timiș în sud) împart zona de frontieră cu țările vecine (Ucraina în nord și Serbia în sud).

PA este compusă dintr-un total de 117 așezări urbane și 672 de așezări rurale. Zona de frontieră a României are 36 de localități urbane și 307 localități rurale, în timp ce zona de frontieră a Ungariei are 81 de localități urbane și 365 de localități rurale.

PA are aproape 4 milioane de locuitori (3.846.734 locuitori), din care aproximativ 52,5% pe partea română și 47,5% pe partea maghiară a frontierei.

La momentul elaborării acestui Studiu de Evaluare Adecvată nu se cunosc locațiile exacte ale viitoarelor lucrări/intervenții care vor fi eligibile pentru a fi finanțate prin acest **Program**.

Precizăm și faptul că la acest moment nu sunt elaborate *Ghidurile solicitantului* pentru fiecare acțiune indicativă, dintre cele care vor fi parte integrantă din acest **Program**, ceea ce înseamnă și că nu pot fi estimate coordonatele STEREO 70 ale amplasamentelor viitoarelor lucrări/intervenții.

1.3 Modificările fizice ce decurg din Program (din excavare, consolidare și care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare ale Programului)

Viziunea strategică a **Programului** are la bază nevoile și oportunități de dezvoltare, identificate și prioritizate ca fiind cele mai relevante în contextul stadiului actual de dezvoltare socio-economică a regiunii și complementare cu documentele regionale, naționale și europene prin care se stabilesc direcții de acțiune strategică, din care vor decurge acțiunile și tipurile de proiecte ce pot fi finanțate:

- Actualizarea măsurilor de gestionare a riscului la inundații din Aria Programului (PA);
- Creșterea gardului de pregătire și de rezistență a comunităților în fața inundațiilor, inclusiv implicarea tinerilor și integritatea dimensiunii de gen în acțiunile de protecție civilă;
- Promovarea gestionării durabile a zonelor inundabile, inclusiv a infrastructurii verzi;
- Formarea, dezvoltarea capacităților și a procedurilor pentru o mai bună pregătire a gestionării dezastrelor inclusiv implicarea tinerilor și a femeilor în acțiunile de protecție civilă;
- Identificarea, dezvoltarea capacităților și a procedurilor pentru o mai bună pregătire a gestionării dezastrelor (Instrumente IT, VR, aplicații mobile etc.).

În acest sens, modificările fizice care vor fi generate de către lucrările/intervențiile propuse prin **Program** vor putea fi cuantificate în momentul în care intervențiile eligibile vor atinge maturitatea necesară, astfel încât acestea să dispună de studii de fezabilitate și studii tehnice detaliate, practic după stabilirea soluțiilor tehnice de proiectare, etapă în care se vor putea lua în considerare modificările reversibile și ireversibile, pe termen scurt sau lung, care pot afecta în mod direct/indirect mediul fizic, hidrogeomorfologic, precum și biologic.

1.4 Resursele naturale necesare implementării Programului (preluare de apă, resurse regenerabile, resurse neregenerabile, etc.)

În cadrul **Programului** este propusă optimizarea utilizării resurselor prin sprijinirea și promovarea eficienței energetice, reducerea emisiilor de carbon și regenerare urbană prin dezvoltarea infrastructurii.

Resursele naturale propuse a fi folosite în cadrul intervențiilor care vor fi gestionate urmând implementării **Programului** sunt:

- Resurse de apă pentru alimentarea proiectelor și comunităților;
- Resurse de energie regenerabilă (solară, hidro, eoliană, biomasă și derivate din biomasă, geotermală);
- Terenuri/peisaje care pot să includă și arii naturale protejate pentru infrastructura de transport, de turism, centre/tabere de tineret;
- Resurse naturale de materiale (minerale, biologice).

Resursele naturale necesare implementării acțiunilor și lucrărilor eligibile lor care vor fi finanțate prin prezentul **Program** vor fi determinate, cuantificate și evaluate la nivelul intervențiilor individuale. La acest moment se pot stabili măsuri generale pentru o utilizare durabilă a resurselor naturale.

Acestea vor fi exploatate conform normelor legale, din zone care nu vor afecta integritatea ariilor naturale protejate, corpurile de apă de suprafață și subterane sau resursele minerale protejate.

1.5 Resursele naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar pentru a fi utilizate la implementarea Programului

În cadrul managementului lucrărilor/intervențiilor ce vor fi finanțate în cadrul **Programului** se va urmări evitarea exploatării resurselor naturale din cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar. În acest scop se va evita deschiderea unor gropi, balastiere sau cariere situate în interiorul ariilor naturale protejate. Se va permite utilizarea unor resurse de materii prime din zone, dacă au fost deschise anterior demarării lucrării/intervenției efectuate în cadrul acestui Program. Curățarea vegetației forestiere sau a vegetației ierboase din aceste zone se va putea realiza conform legislației în vigoare și pe baza calculului individuale, aferent fiecărei intervenții eligibile.

1.6 Emisii și deșeuri generate de Program (în apă, în aer, pe suprafața unde sunt depozitate deșeurile) și modalitatea de eliminare a acestora)

În cadrul **Programului** este propusă optimizarea utilizării resurselor prin sprijinirea și promovarea eficienței energetice, reducerea emisiilor de carbon și regenerare urbană prin dezvoltarea infrastructurii. Astfel una dintre prioritățile în implementarea **Programului** este per ansamblu reducerea cantității de emisii și deșeuri, promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Pentru fiecare lucrare care va fi propusă prin **Program** vor fi analizate în mod particular tipurile de deșeuri și emisii generate (în apă, în aer, pe suprafața unde sunt depozitate deșeurile) dar și modul de eliminare a acestora în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului a proiectului respectiv.

În ceea ce privește deșeurile generate prin lucrările/intervențiile ce vor fi implementate în cadrul Programului se va ține cont de legislația aplicabilă și avându-se în vedere asigurarea gestionării durabile a acestor zone. La nivelul autorităților locale se va avea permanent în vedere eficientizarea managementului deșeurilor și controlul depozitării acestora.

Emisii în apă

La nivel european, obiectivele de mediu privind apele de suprafață sunt prevăzute în Directiva Cadru Apă (DCA), acestea constituind elementul central al acestei reglementări. Scopul Directivei este acela de protecție pe termen lung, utilizare și gospodărire durabilă a apelor.

În ansamblu, obiectivele de mediu includ următoarele elemente:

- Pentru apele de suprafață: atingerea stării ecologice bune și a stării chimice bune, respectiv a potențialului ecologic bun și a stării chimice bune pentru corpurile de apă puternic modificate și artificiale;
- Pentru apele subterane: atingerea/menținerea stării chimice bune și a stării cantitative bune;
- Reducerea progresivă a poluării cu substanțe prioritare și încetarea sau eliminarea treptată a emisiilor, evacuărilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase din apele de suprafață, prin implementarea măsurilor necesare;
- "Prevenirea sau limitarea" evacuării de poluanți în apele subterane, prin implementarea măsurilor din proiecte;
- Inversarea tendințelor de creștere semnificativă a concentrațiilor de poluanți în apele subterane;
- Nedeteriorarea stării apelor de suprafață și subterane (art. 4.1.(a)(i), art. 4.1.(b)(i) ale DCA);
- Pentru zonele protejate: atingerea obiectivelor prevăzute de legislația specifică.

- Protecția privind riscurile de inundație și adaptare la schimbările climatice.

Informațiile aferente acestei secțiuni se regăsesc în RM.

Emisii în atmosferă

Programul nu propune tipuri de lucrări/intervenții care să producă suplimentar emisii față de situația prezentă. Majoritatea acțiunilor indicative și a celor din axele prioritare propun și măsuri menite să reducă emisiile în atmosferă, cum ar fi:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Promovarea de proiecte inovatoare dedicate dezvoltării conceptului de orașe inteligente (smart cities).

Informațiile aferente acestei secțiuni se regăsesc în RM.

Emisii pe sol

Calitatea solurilor este afectată în prezent în diferite grade de poluare produsă de diferite activități industriale. În domeniul protecției solurilor, prin poluare se înțelege orice dereglare care afectează calitatea acestora din punct de vedere calitativ și/sau cantitativ.

Principalele sectoare economice cu impact semnificativ asupra solului se numără: industria minieră și metalurgică (prin procesare și depozitare a deșeurilor, iazuri de decantare și halde de steril), industria chimică (prin depozitare de deșeurii din combinate chimice, petrochimice și fabrici de medicamente, situri abandonate), industria petrolieră (prin poluarea solului cu hidrocarburi și cu metale grele), depozite vechi de pesticide și alte activități la scară mare (prelucrarea metalelor, depozitele de deșeurii menajere neconforme, siturile militare, industria de prelucrare a lemnului, centralele electrice pe cărbune, activități de transport, activități de service, etc.).

Calitatea solurilor este afectată în diferite grade de poluarea produsă de diferite activități, cum ar fi:

- Poluarea (degradarea) solurilor prin exploatări miniere actuale, balastiere, cariere.

Dintre formele de poluare de acest tip, cea care deteriorează solul pe suprafețe întinse este cea produsă de exploatarea minieră actuală. Ca urmare, se pierde stratul fertil de sol, dispar diferite folosințe agricole și forestiere. După datele preliminare, la nivel de țară sunt afectate 24.432 ha, din care 23.640 sunt excesiv afectate. La nivel de regiuni, regiunea **Nord-Vest** din care fac parte județele Bihor și Satu-Mare, contribuie cu 19%.

- Poluarea provenită de la halde, iazuri de decantare, depozite de steril de la stațiile de flotare, depozite de deșeurii menajere etc.

Creșterea volumului deșeurilor industriale și menajere ridică probleme deosebite, atât prin ocuparea unor importante suprafețe de teren, cât și prin afectarea sănătății oamenilor și animalelor. Iazurile de decantare în funcțiune pot afecta terenurile înconjurătoare. În cazul ruperii digurilor de retenție, poate apărea poluarea cu metale grele, cu cianuri de la flotație, cu alte elemente, așa cum a fost cazul din anii precedenți de la Baia Mare. Din datele inventarierii preliminare rezultă că acest tip de poluare afectează și **regiunile Vest** (23,2%) cu județele Timiș și Arad, Nord-Est (20,5%) și **Nord-Vest** (19,7%) cu județele Bihor și Satu-Mare.

- Poluarea cu deșeurii și reziduuri anorganice (minerale, materii anorganice, inclusiv metale, săruri, acizi, baze) de la industrie (inclusiv industria extractivă)

Deșeuri

În vederea unei gestionări eficiente a deșeurilor provenite din sectoarele economice, Uniunea Europeană a adoptat o serie de politici¹ prin care se încearcă reducerea impactului deșeurilor asupra mediului și sănătății, cât și îmbunătățirea eficienței energetice. Principalul obiectiv pe termen lung implementat la nivelul Uniunii Europene este acela de reducere a cantității de deșeuri generate și, acolo unde această acțiune nu poate fi evitată, utilizarea acestora ca resursă pentru a se obține astfel niveluri mai ridicate în ceea ce privește reciclarea și eliminarea lor în condiții de siguranță.

Informațiile aferente acestei secțiuni se regăsesc în RM.

1.7 Cerințele legate de utilizarea terenului (care pot fi necesare pentru implementarea Programului)

În această categorie intră utilizarea terenurilor, a unor suprafețe de teren ce vor fi ocupate temporar/permanent de către activități eligibile acestui Program, cum ar fi drumurile de acces, tehnologice, șanțuri și pereți de sprijin, efecte de drenaj etc.

Programul vizează implementarea unei serii de lucrări/intervenții. În prezent, nu se pot stabili detaliile necesare identificării categoriilor de utilizare a terenurilor ocupate de activitățile propuse, deoarece acestea nu au fost încă formulate. Proiectele concrete vor dispune, după caz, de studiile tehnice necesare, care să prevadă și încadrarea în acest aspect de analiză. Propunerile de proiecte ce vor fi finanțate prin **Program** și care vor implica utilizarea terenurilor, vor necesita analize de opțiune pentru utilizarea temporară sau permanentă a terenurilor. Se va asigura cadastrul lucrărilor, respectându-se stabilitatea reliefului, integritatea peisajului, infrastructura existentă și facilitățile pe care le poate integra fiecare investiție, conform legislației în vigoare.

1.8 Serviciile suplimentare solicitate de implementarea Programului

Această secțiune se referă la dezafectarea/reampasarea de conducte, linii de înaltă tensiune etc., mijloace de construcție necesare, respectiv modalitatea în care accesarea acestor servicii suplimentare poate afecta integritatea ariei naturale de interes comunitar. Implementarea proiectelor de investiții din acest **Program** poate presupune realizarea unor servicii suplimentare de tipul dezafectare/reampasare a unor lucrări, construcții, ocuparea temporară a unor suprafețe de teren din vecinătatea obiectivelor, ceea ce necesită identificarea modalităților în care aceste servicii suplimentare ar putea afecta suprafețe din arealul ariilor naturale protejate de interes comunitar, în cazul în care acestea ar intersecta sau ar fi în imediata vecinătate a acestora.

Așa cum s-a menționat deja, la momentul elaborării prezentului studiu este greu de estimat tipul și/sau cantitatea serviciilor suplimentare, ținând cont atât de diversitatea tipurilor de intervenții, cât și gradul de detaliere al acestora.

Lucrările eligibile a fi desfășurate prin **Program** vor ține seama, în primul rând de regulamentul ariei naturale protejate. Se vor evita, pe cât posibil, construcțiile în zonele unde sunt identificate areale cu specii și habitate prioritare.

---

¹ Strategia Europa 2020 și Al șaptelea program de acțiune pentru mediu, pachetul legislativ privind clima și energia pentru 2030

Aspectele de mai sus vor fi analizate la nivelul fiecărei intervenții eligibile, de la caz la caz, în cadrul procedurii de obținere a acordului de mediu (evaluarea impactului asupra mediului). Din punct de vedere al impactului asupra ecosistemelor care fac parte din rețeaua ecologică Natura 2000, considerăm că este oportun ca pentru orice altă activitate suplimentară ce derivă din implementarea obiectivelor de investiții propuse să se realizeze evaluările necesare.

1.9 Durata implementării Programului

Propunerea de alocare de fonduri pentru dezvoltare urbană prin **Program** ia în considerare un mecanism de finanțare propus pentru diferite categorii de zone urbane. Acest mecanism ține seama de nevoile și de capacitatea de a pregăti propuneri viabile și de a implementa lucrări/intervenții eligibile. Alocarea de fonduri pentru dezvoltarea urbană în perioada 2021-2027 va fi detaliată pe trei categorii de așezări urbane și anume, municipii reședință de județ, municipii și orașe. De asemenea Programul va finanta și lucrări/intervenții care se pot dezvolta în afara zonelor urbane, așa cum este în cazul infrastructurii turistice în afara zonelor urbane.

Toate zonele urbane/rurale care accesează fonduri prin Program trebuie să aibă o Strategie de Dezvoltare Teritorială (SDT) care să includă o listă de proiecte prioritare pentru întregul buget de investiții de capital estimat pentru **perioada de implementare 2021-2029**.

1.10 Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării Programului

Ca urmare a implementării **Programului** vor fi generate următoarele tipuri de activități:

❖ **Prioritatea 1 - Cooperare pentru o zonă transfrontalieră verde și mai rezilientă între România și Ungaria**

Justificarea Priorității 1:

Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată a acestora la obiectivele specifice și la strategiile macroregionale:

Acțiunea 1: actualizarea Planului de gestionare a riscului de inundații la Dunăre (DFRMP); punerea în aplicare a măsurilor structurale și nestructurale legate de gestionarea riscului de inundații, sprijinirea îmbunătățirii previziunilor și a prognozelor (acțiuni pilot/strategii comune); creșterea gradului de pregătire și de rezistență a comunităților în fața inundațiilor (cursuri de formare, evenimente de sensibilizare), inclusiv implicarea tinerilor și integrarea dimensiunii de gen în acțiunile de protecție civilă; promovarea gestionării durabile a zonelor inundabile, inclusiv a infrastructurii verzi; promovarea planificării managementului la nivel de bazin pentru probleme specifice (ex: gheață pe râuri); acțiuni pilot/demonstrative.

Acțiunea 2: formarea, dezvoltarea capacităților și a procedurilor pentru o mai bună pregătire a gestionării dezastrelor, inclusiv implicarea tinerilor și a femeilor în acțiunile de protecție civilă; identificarea de soluții inovatoare pentru a sprijini gestionarea dezastrelor (instrumente IT, VR, aplicații mobile etc.) (acțiuni pilot); consolidarea rezilienței autorităților naționale/regionale (acest tip de intervenție prevede dezvoltarea unei abordări armonizate și standardizate la nivel transfrontalier și apoi aplicarea acesteia la nivel național/regional) (acțiuni pilot/strategii comune) (acțiuni pilot/strategii comune; sprijinirea planificării operative a gestionării inundațiilor în bazinele hidrografice transfrontaliere și armonizarea activelor disponibile (acțiuni pilot/strategii comune);

Acțiunea 3: acordarea de sprijin pentru evaluarea riscurilor (de ex. cu identificarea pericolelor, evaluarea consecințelor și a probabilităților, caracterizarea riscurilor și a incertitudinilor) la nivel regional, național sau macroregional, precum și formarea și schimbul

de experiență aferente; sprijinirea monitorizării și a studiului diferitelor riscuri de mediu; armonizarea strategiilor și a planurilor de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice (CCA) pentru a îmbunătăți colaborarea internațională și a coordona activitățile în regiunea Dunării; explorarea efectelor directe ale schimbărilor climatice și punerea în aplicare a măsurilor de atenuare și de adaptare în planurile de gestionare a riscurilor de mediu (strategii comune); îmbunătățirea cooperării în ceea ce privește utilizarea datelor și a proiecțiilor privind schimbările climatice din cadrul Serviciului Copernicus privind schimbările climatice (C3S) și al Depozitului de date climatice (CDS), inclusiv formarea și schimbul de experiență în aceste domenii; cercetarea în domeniul adaptării la schimbările climatice, inclusiv promovarea parteneriatului între cercetarea academică și ONG-urile de tineret care activează în domeniul mediului; sprijinirea măsurilor de retenție naturală a apei; acțiuni pilot/demonstrative.

Obiectivele specifice din cadrul acestei priorități sunt:

- ✓ OP2– (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței la dezastre, luând în considerare abordările bazate pe ecosisteme;
- ✓ OP2– (ii) Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2002, inclusiv criteriile de durabilitate prevăzute în aceasta;
- ✓ OP2–(vii) Consolidarea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, și reducerea tuturor formelor de poluare.

❖ **Prioritatea 2 - Cooperare pentru o Arie a Programului mai socială și mai coerentă între România și Ungaria**

Justificarea Priorității 2:

Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată a acestora la obiectivele specifice și la strategiile macroregionale:

Acțiuni 1: analiza tendințelor, a nevoilor, a standardelor și a barierelor în calea cooperării pentru serviciile de asistență medicală în PA (inclusiv starea de sănătate a populației); cursuri de formare pentru angajații publici și societatea civilă în domeniul serviciilor de sănătate; rețele de schimb de bune practici și de învățare reciprocă în domeniul serviciilor de asistență medicală; elaborarea de planuri de acțiune (transnaționale/transfrontaliere) și de strategii de dezvoltare în domeniul sănătății (inclusiv răspunsul comun și mobilizarea protecției civile); investiții în infrastructură, echipamente, software/hardware IT, sprijin pentru e-Guvernare în domeniul sănătății; proiecte pilot / demonstrative / inovatoare / de cercetare în domeniul sănătății.

Acțiuni 2: identificarea posibilităților de a face oferta turistică durabilă sau de a crea noi produse turistice durabile de interes public (inclusiv analiza tendințelor, cartografierea resurselor, evaluarea barierelor în calea cooperării); dezvoltarea unor astfel de oferte și produse turistice durabile, inclusiv investiții, integrate în strategii turistice comune pentru dezvoltarea locală; inițiative de marketing teritorial (marketing, comunicare, campanii de sensibilizare privind resursele și tradițiile locale); formări, consolidarea capacităților și schimburi de experiență între actorii transfrontalieri; identificarea, cartografierea și dezvoltarea ulterioară a patrimoniului cultural (material și imaterial), inclusiv conservarea, protecția, conservarea și reabilitarea acestuia, precum și elaborarea de strategii comune de promovare și conservare și evaluarea barierelor în calea cooperării; cartografierea nevoilor și posibilităților de digitalizare a patrimoniului cultural și elaborarea de strategii comune; îmbunătățirea interpretării / adoptarea unor metode inovatoare de marketing teritorial prin "Modele de povestire" ("Istorie vie" și "Patrimoniu viu"); acțiuni pilot pentru soluții inovatoare

(inclusiv achiziționarea de hardware/software) și crearea de rute tematice, fără marcă comercială specifică) pentru protecția și valorificarea patrimoniului cultural/rural/natural/religios; implicarea autorităților și comunităților locale (inclusiv a școlilor) pentru a construi legături interculturale și transculturale cu diferiți parteneri (dezvoltarea competențelor, conținuturi educaționale și inițiative culturale, evenimente comune etc.).

Obiectivele specifice din cadrul acestei priorități sunt:

- ✓ OP4 - (iv) Asigurarea accesului egal la serviciile de sănătate și încurajarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv a asistenței medicale primare, și promovarea tranziției de la asistența instituțională la asistența familială și comunitară;
- ✓ OP4 – (v) Consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială.

❖ **Prioritatea 3 - O cooperare transfrontalieră mai durabilă, mai eficientă și orientată spre comunitate**

Justificarea Priorității 3:

Tipuri de acțiuni conexe și contribuția preconizată a acestora la obiectivele specifice și la strategiile macroregionale:

Acțiuni: studii transfrontaliere privind barierele în calea cooperării; lecții învățate din experiențele anterioare; cartografierea standardelor și a legislației; elaborarea de planuri de acțiune comune/strategii/acorduri instituționale; cursuri de formare comune privind modul de abordare a barierelor în calea cooperării; acțiuni pilot/demonstrative pentru eliminarea barierelor; studii transfrontaliere în domenii neacoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4; lecții învățate din experiențele anterioare; elaborarea de planuri de acțiune comune/strategii/acorduri instituționale privind Agenda 2030 și soluții personalizate pentru mecanisme teritoriale integrate în PA; cursuri de formare comune, evenimente și schimburi de experiență privind planificarea strategică transfrontalieră, dezvoltarea de proiecte și intervenția comună; acțiuni pilot / demonstrative la scară mică în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4, axate pe sisteme de coordonare a politicilor / strategiilor / fondurilor multiple, monitorizare și evaluare (M&E) la nivel transfrontalier; cursuri de formare la scară mică, evenimente, schimburi inter pares și acțiuni interumane.

Intervențiile ISO 1 pot avea o abordare transversală (de exemplu, cursuri de formare și schimb de experiență inter pares privind "gândirea strategică transfrontalieră", analiza standardelor de calitate a serviciilor publice transfrontaliere / bariere în calea cooperării) sau o abordare sectorială (care, în acest caz, va avea în vedere subiecte legate de OP care nu au fost selectate, cum ar fi crearea de strategii și capacități legate de clusterelor de inovare, cartografierea lanțurilor valorice transfrontaliere, analiza fluxurilor de trafic transfrontalier, pilotarea inițiativelor comunitare pornind de la acțiuni de la om la om și altele).

Această prioritate răspunde la următorul obiectiv specific Interreg (ISO1): *O mai bună guvernare a cooperării - Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice, în special a celor mandatate să gestioneze un anumit teritoriu, și a părților interesate.*

Obiectivele specifice din cadrul acestei priorități ISO 1 sunt:

- ✓ ISO 1 - O mai bună guvernare a cooperării.

1.11 Descrierea proceselor tehnologice ale Programului (în cazul în care autoritatea competentă pentru protecția mediului solicită acest lucru)

La faza elaborării prezentului studiu, nu a fost solicitată descrierea proceselor tehnologice aferente obiectivelor de investiții propuse, urmând a se detalia în cadrul procedurilor specifice de protecția mediului pentru fiecare obiectiv în parte, dacă va fi cazul.

1.12 Caracteristicile Programului existent, propus sau aprobat

Această secțiune se referă la ce ar putea genera impact cumulativ cu Programul care este în procedură de evaluare și care poate afecta aria naturală protejată de interes comunitar.

Programul este un program operațional structurat pe obiective de politică, obiective specifice, priorități și tipuri de acțiuni posibil a fi finanțate, dar care nu este însoțit de o listă de propuneri de operațiuni concrete, cu amplasamente stabilite prin program.

În prezent nu se pot stabili corespondențe în vederea identificării impactului cumulativ, deoarece nu se cunosc intervențiile/acțiunile și prin urmare doar la faza formulării lor se vor putea dispune studii tehnice care să prevadă datele tehnice și de amplasare, pe baza cărora se vor face încadrările în procedurile aferente legislației în vigoare.

La nivel general se pot menționa câteva exemple de impact cumulativ, pentru care se va proceda la realizarea studiilor de evaluare adecvată la nivel de proiect. Va fi necesară evitarea fragmentării, alterării sau pierderii habitatelor aferente ariilor naturale protejate.

Toate tipurile de proiecte prevăzute prin planul de investiții necesită implementarea unor măsuri adecvate la nivel de proiect, bazate pe studii de evaluare adecvată, pentru a reduce potențialele impacturi negative asupra speciilor și habitatelor, parte din rețeaua ecologică Natura 2000.

1.13 Alte informații solicitate de către autoritatea competentă pentru protecția mediului

La faza elaborării prezentului studiu, nu au fost solicitate de către autoritățile competente alte informații privind obiectivele de investiții propuse.

2 INFORMAȚII PRIVIND ARIA NATURALĂ PROTEJATĂ DE INTERES COMUNITAR AFECTATĂ DE IMPLEMENTAREA Programului

2.1 Date privind aria naturală protejată de interes comunitar (suprafața, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea Programului etc.)

Rețeaua Natura 2000 a fost constituită în anul 1992 și este cea mai mare rețea ecologică de arii naturale protejate din lume, cuprinzând situri de importanță comunitară (SCI-uri, desemnate pentru protecția habitatelor și a speciilor din Anexele I și II a Directivei Habitate) și situri de protecție specială avifaunistică (SPA-uri, desemnate pentru protecția speciilor de păsări din Anexa I a Directivei Păsări). Prin crearea rețelei Natura 2000 s-a constituit un regim special de protecție pentru habitatele naturale și speciile sălbatice de floră și faună, precum și pentru speciile de păsări sălbatice, existente pe teritoriul Uniunii Europene care sunt considerate rare, au un areal restrâns sau puternic fragmentat sau sunt amenințate cu dispariția, protejând în același timp și alte specii și habitate naturale care nu se regăsesc în Anexele I sau II ale Directivei Habitate sau Anexa I a Directivei Păsări. Rețeaua ecologică

Natura 2000 a fost constituită nu doar pentru protejarea speciilor sălbatice de floră și faună și a habitatelor naturale, ci și pentru conservarea acestora, menținerea diversității capitalului natural, promovarea activităților tradiționale și dezvoltarea durabilă pe termen lung.

Două Directive ale Uniunii Europene au stat la baza instituirii rețelei Natura 2000, care reglementează modul de selectare, desemnare și protecție a habitatelor, speciilor și siturilor:

- Directiva Păsări – Directiva Consiliului 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice, abrogată și înlocuită în 2009 cu Directiva 2009/147/CE, cuprinde 7 Anexe, în Anexa I fiind enumerate specii pentru care se impun măsuri speciale de conservare a habitatelor acestora, cu scopul de a li se asigura supraviețuirea și reproducerea în aria de răspândire;
- Directiva Habitate – Directiva Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice, cuprinde 6 anexe, în Anexa I fiind enumerate tipurile de habitate naturale de interes comunitar (inclusiv prioritare) pentru a căror conservare este necesară desemnarea unor arii speciale de conservare, în timp ce în Anexa II sunt enumerate speciile de faună și floră sălbatică de interes comunitar (inclusiv prioritare) pentru conservarea cărora este necesară desemnarea unor arii speciale de conservare.

Cele două Directive europene au fost transpuse în legislația românească prin OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

În Tabelul de mai jos sunt prezentate siturile Natura 2000 și alte arii naturale protejate la nivel național/internațional care se intersectează sau sunt în imediata vecinătate a ariei Programului.

Siturile Natura 2000 și alte arii naturale protejate la nivel național/internațional, intersectate de Program sunt prezentate în tabelele următoare:

Tabel 1 - Codul și numele siturilor Natura 2000 aferente regiunii de implementare a programului InterReg România – Ungaria (România)

ARAD	TIMIȘ	BIHOR	SATU MARE
ROSCI0042 Codru Moma	ROSCI0425 Pădurea Semița	ROSCI0002 Apuseni	ROSCI0020 Câmpia Careiului
ROSCI0048 Crișul Alb	ROSCI0414 Lovrin	ROSCI0008 Betfia	ROSCI0021 Câmpia Ierului
ROSCI0049 Crișul Negru	ROSCI0402 Valea din Sâandrei	ROSCI0016 Buteasa	ROSCI0214 Râul Tur
ROSCI0064 Defileul Mureșului	ROSCI0390 Sărăturile Dinaș	ROSCI0020 Câmpia Careiului	ROSCI0275 Bârsău - Somcuta
ROSCI0070 Drocea	ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni – Grăniceri	ROSCI0021 Câmpia Ierului	ROSCI0358 Pricop - Huta - Certeze
ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior	ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	ROSCI0025 Cefa	ROSCI0416 Măgura Bătarci
ROSCI0115 Mlaștina Satchinez	ROSCI0349 Pajiștea Pesac	ROSCI0042 Codru Moma	ROSCI0436 Someșul Inferior
ROSCI0200 Platoul Vașcău	ROSCI0348 Pajiștea Jebel	ROSCI0049 Crișul Negru	ROSPA0016 Câmpia Nirului - Valea Ierului
ROSCI0218 Dealul Mocrei - Rovina – Ineu	ROSCI0346 Pajiștea Ciacova	ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea	ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului
ROSCI0231 Nădab - Socodor - Vărșad	ROSCI0345 Pajiștea Cenad	ROSCI0061 Defileul Crișului Negru	
ROSCI0289 Coridorul Drocea - Codru Moma	ROSCI0338 Pădurea Paniova	ROSCI0062 Defileul Crișului Repede - Pădurea Craiului	
ROSCI0291 Coridorul Munții Bihorului - Codru Moma	ROSCI0337 Pădurea Neudorfului	ROSCI0068 Diosig	
ROSCI0294 Crișul Alb între Gurahonț și Ineu	ROSCI0336 Pădurea Dumbrava	ROSCI0084 Ferice - Plai	
ROSCI0298 Defileul Crișului Alb	ROSCI0287 Comloșu Mare	ROSCI0098 Lacul Pețea	
ROSCI0324 Munții Bihor	ROSCI0277 Becicherecu Mic	ROSCI0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede	
ROSCI0325 Munții Metaliferi	ROSCI0250 Tinutul Pădurenilor	ROSCI0145 Pădurea de la Alparea	
ROSCI0337 Pădurea Neudorfului	ROSCI0219 Rusca Montană	ROSCI0155 Pădurea Goroniște	
ROSCI0350 Lunca Teuzului	ROSCI0115 Mlaștinile Satchinez	ROSCI0185 Păduricea de la Santău	
ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	ROSCI0109 Lunca Timișului	ROSCI0200 Platoul Vașcău	

ARAD	TIMIȘ	BIHOR	SATU MARE
ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș	ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior	ROSCI0220 Săcueni	
ROSCI0401 Turnu - Variașu	ROSPA0144 Uivar - Dinaș	ROSCI0240 Tășad	
ROSCI0406 Zarandul de Est	ROSPA0142 Termia Mare – Tomnatic	ROSCI0260 Valea Cepelor	
ROSCI0407 Zarandul de Vest	ROSPA0128 Lunca Timișului	ROSCI0262 Valea Iadei	
ROSPA0014 Câmpia Cermeiului	ROSPA0127 Lunca Bârzavei	ROSCI0267 Valea Roșie	
ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru	ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior	ROSCI0291 Coridorul Munții Bihorului - Coridorul Moma	
ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	ROSPA0047 Hunedoara Timișană	ROSCI0322 Muntele Ses	
ROSPA0047 Hunedoara Timișană	ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	ROSCI0324 Munții Bihor	
ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior		ROSCI0347 Pajiștea Fegernic	
ROSPA0117 Drocea - Zarand		ROSCI0350 Lunca Teuzului	
ROSPA0153 Defileul Crișului Alb		ROSCI0387 Salonta	
ROSPA0164 Pescăria Nădlac		ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru	
		ROSPA0016 Câmpia Nirului - Valea Ierului	
		ROSPA0067 Lunca Barcăului	
		ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa	
		ROSPA0097 Pescăria Cefa - Pădurea Rădvani	
		ROSPA0103 Valea Alceului	
		ROSPA0115 Defileul Crișului Repede - Valea Iadului	
		ROSPA0123 Lacurile de acumulare de pe Crișul Repede	

De asemenea în regiunea de implementare a **Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027** sunt desemnate următoarele arii protejate la nivel național.

Tabel 2 - Numele ariilor naturale protejate de interes național din regiunea de implementare a Programului INTERREG VI-a România – Ungaria pentru perioada 2021-2027 (România)

ARAD	TIMIȘ	BIHOR	SATU MARE
RONPA0101 Peștera Valea Morii	RORMS0004 Parcul Natural Lunca Mureșului	RONPA0004 Lunca Mureșului	RONPA0601 Pădurea cu pini Comja
RONPA0102 Dosul Laurului	RONPA0926 Parcul Natural Lunca Mureșului	RONPA0077 Fânațele Bârca	RONPA0693 Pădurea Urziceni
RONPA0103 Baltele Gurahoț	RONPA0867 Pădurea Pleșu	RONPA0158 Groapa Ruginoasă - Valea Seacă	RONPA0694 Dunele de nisip Foieni
RONPA0104 Runcu-Groși	RONPA0765 Lacul Surduc	RONPA0159 Pietrele Galbenei	RONPA0695 Tinoavele din Munții Oaș
RONPA0105 Poiana cu narcise Rovina	RONPA0764 Pajiștea cu narcise Bătești	RONPA0160 Pietra Bulzului	RONPA0696 Mlaștina Vermeș
RONPA0106 Balta Rovina	RONPA0763 Sărăturile Dinaș	RONPA0161 Ghețarul Focul Viu	RONPA0697 Râul Tur
RONPA0107 Balta Șoimoș	RONPA0762 Insula Igrăș	RONPA0162 Avenul Ghețarul Borțig	
RONPA0108 Pădurea Sâc	RONPA0761 Insula Mare Cenad	RONPA0163 Vârful Buteasa	
RONPA0109 Peștera lui Duțu	RONPA0760 Mlaștinile Murani	RONPA0164 Molhașurile din Valea Izbuclor	
RONPA0110 Peștera Sinesie, Căprioara	RONPA0759 Beba Veche	RONPA0165 Fânața Izvoarelor Crișul Pietros	
RONPA0111 Locul Fosilifer Monoroștia	RONPA0758 Pădurea Bistra	RONPA0166 Cetățile Ponorului	
RONPA0112 Locul Fosilifer Zăbaț	RONPA0757 Mlaștinile Satchinez	RONPA0167 Valea Galbenei	
RONPA0113 Pădurea de stejar pufos de la Cărand	RONPA0755 Arboretumul Bazoș	RONPA0168 Valea Sighiștelului	
RONPA0114 Rezervația de soluri sărăturate	RONPA0754 Movila Șișitac	RONPA0169 Pietrele Boghii	
RONPA0115 Arboretul Macea	RONPA0753 Lunca Pogănișului	RONPA0170 Săritoarea Bohodeiului	

ARAD	TIMIȘ	BIHOR	SATU MARE
RONPA0756 Locul fosilifer Rădmănești	RONPA0752 Pădurea Cenad	RONPA0171 Cetatea Rădesei	
RONPA0762 Insula Igrăș		RONPA0172 Poiana Florilor	
RONPA0926 Lunca Mureșului		RONPA0173 Platoul carstic Padiș	
RORMS0004 Parcul Natural Lunca Mureșului		RONPA0174 Depresiunea Bălileasa	
		RONPA0175 Groapa de la Barsa	
		RONPA0176 Vârful Biserica Moșului	
		RONPA0178 Izbulul intermitent de la Călugări	
		RONPA0179 Fâneața Valea Roșie	
		RONPA0180 Ferice Plai și Hoanca	
		RONPA0181 Avenul Câmpeneasa cu Izbulul Boiu	
		RONPA0182 Defileul Crișului Repede	
		RONPA0183 Peștera Ciurului Ponor	
		RONPA0184 Peștera Ciurului Izbul	
		RONPA0185 Peștera Osoiu	
		RONPA0186 Peștera Urșilor de la Chișcău	
		RONPA0187 Peștera cu Apă din Valea Leșului	
		RONPA0188 Peștera Vântului	
		RONPA0189 Peștera lui Micula	
		RONPA0190 Peștera Gălășeni	
		RONPA0191 Defileul Crișului Negru la Borz	
		RONPA0192 Pădurea cu narcise din Oșorhei	
		RONPA0193 Vârful Cărligați	
		RONPA0194 Pârâul Peșea	
		RONPA0195 Dealul Păcău	
		RONPA0196 Poiana cu narcise de la Goroniște	

ARAD	TIMIȘ	BIHOR	SATU MARE
		RONPA0197 Piatra Grăitoare din coasta de S-E a Brăiesei	
		RONPA0198 Valea Iadei cu <i>Syringa josichaea</i>	
		RONPA0199 Pășunea cu <i>Corynephorus</i> de la Voievozi	
		RONPA0200 Complexul hidrografic Valea Rece	
		RONPA0201 Lacul Cicoș	
		RONPA0202 Gruiul Pietrii	
		RONPA0203 Calcarele tortoniene de la Miheleu	
		RONPA0204 Locul fosilifer de pe Dealul Șomleului	
		RONPA0205 Calcarele tortoniene de la Tășad	
		RONPA0206 Locul fosilifer din Valea Lionii – Peștiș	
		RONPA0207 Lentila 204 Brusturi - Cornet	
		RONPA0208 Calcarele cu hipuriți din Valea Crișului	
		RONPA0209 Locul fosilifer de la Cornițel	
		RONPA0210 Peștera Meziad	
		RONPA0211 Colonia de păsări de la Pădurea Rădvani	
		RONPA0212 Izvoarele mezotermale Răbăgani	
		RONPA0213 Peștera Vacii	
		RONPA0214 Peștera Gruietului	
		RONPA0215 Peștera Igrîța	
		RONPA0216 Peștera Farcu	
		RONPA0217 Peștera Toplița	

ARAD	TIMIȘ	BIHOR	SATU MARE
		RONPA0354 Peștera din Piatra Ponorului	
		RONPA0357 Molhașul Mare de la Izbuce	
		RONPA0860 Complexul carstic din Valea Ponorului	
		RONPA0861 Sistemul carstic Peștera Cerbului - Avenul cu Vacă	
		RONPA0953 Cefa	

Tabel 3 - Codul și numele siturilor Natura 2000 aferente regiunii de implementare a programului InterReg România – Ungaria (Ungaria)

Sit Natura 2000	Sit Natura 2000	Sit Natura 2000	Sit Natura 2000
HUHN10001 Szatmr-Bereg	HUHN20022 Rauchbauer-erdő	HUHN20054 Csaolc - Garbolc	HUKM20008 Maros
HUHN10003 Bihar	HUHN20023 Hrmashgyi-tlgyesek	HUHN20055 Rozsly - Csengersima	HUKM20009 Mezőhegyes-battonyai gyepek
HUHN20001 Felső-Tisza	HUHN20024 Martinkai-legelő	HUHN20056 Jnki-erdő	HUKM20010 Gyula-szabadkgysi gyepek
HUHN20004 Felső-Sebes-Krs	HUHN20025 Kőrises - Jns-rsz	HUHN20058 Teremi-erdő	HUKM20011 Krskzi erdők
HUHN20005 Nagy-Szkss - Rakottys	HUHN20026 Nyrbny Kposztlapos	HUHN20059 Bika-rt	HUKM20012 Fekete-, Fehr- s Kettős-Krs
HUHN20006 Pocsaji csordalegő	HUHN20027 Nyrbny Kis-mogyors	HUHN20095 Lnyi-legelő	HUKM20016 Sebes-Krs
HUHN20007 Szentpterszeg-hencidai gyepek	HUHN20028 Csohos-t	HUHN20101 Bihari-legelő	HUKM20018 Holt-Sebes-Krs
HUHN20008 Kismarja - Pocsaj - Esztri-gyepek	HUHN20029 Ltavrtesi Falu-rt	HUHN20103 Berekbszrmny - krmsdpusztai legelők	HUKM20019 DI-Bihari szikesek
HUHN20009 Derecske - konyri gyepek	HUHN20030 Flpi lprtek	HUHN20127 Kraszna menti rtek	HUKM20020 Gyepes csatorna
HUHN20010 Pocsaji-kapu	HUHN20031 Hanelek	HUHN20128 Nyrg-peremi geresek	HUKM20021 Sarkadi Fsi-erdő
HUHN20011 Hencidai Csere-erdő	HUHN20032 Gti-erdő	HUHN20159 Tunyogmatolcsi Holt-Szamos	HUKM20022 Kles-r
HUHN20012 Sndorosi tavak	HUHN20035 mblyi-erdő s Fnyi-erdő	HUHN20160 Gőgő-Szenke	HUKM20023 Korhny s Holt-Korhny
HUHN20013 Kzp-Bihar	HUHN20036 Btorligeti Nagy-legelő	HUHN21165 Penszleki gyepek	HUKM20024 Orosi tlgyes

Sit Natura 2000	Sit Natura 2000	Sit Natura 2000	Sit Natura 2000
HUHN20014 Kismarjai Nagy-szik	HUHN20037 Btorligeti-lp	HUKM10001 Kgysi-puszta	HUKM20025 Gyanti erdők
HUHN20016 Kk-Kll-vlgye	HUHN20038 jtanyai lpok	HUKM10002 Kis-Srrt	HUKN20012S zegedi rgs gyep
HUHN20017 Hajdbagosi-legelő	HUHN20039 Piricsei Jlia-liget	HUKM10004 Hdmezővsrhely krnyki s csandi-hti pusztk	HUKM20008 Maros
HUHN20019 Bnki-erdő	HUHN20050 Kmrő-Flesd	HUKM20001 Hdmezővsrhely krnyki s csandi-hti pusztk	HUKM20009 Mezőhegyes-battonyai gyepek
HUHN20020 Monostorplyi-legelő	HUHN20051 Eret-hegy	HUKM20004 Szraz-r	HUKM20010 Gyula-szabadkgysi gyepek
HUHN20021 Halpi ll-hegy	HUHN20053 Magosligeti-erdő s gyepek	HUKM20005 Deszki gyepek	HUKM20011 Krskzi erdők

Numele ariilor naturale protejate de interes național din regiunea de implementare a Programului INTERREG VI-a România – Ungaria pentru perioada 2021-2027 (pentru Ungaria):

- ❖ Körös–Maros Nemzeti Park;
- ❖ Dénesmajori Csigás-erdő Természetvédelmi Terület;
- ❖ Fényi-erdő természetvédelmi terület;
- ❖ Bihari-sík Tájvédelmi Körzet;
- ❖ Bátorligeti-legelő természetvédelmi terület;
- ❖ Pasnjaci Velike droplje;
- ❖ Hajdúsági Tájvédelmi Körzet;
- ❖ Bátorligeti-ósláp természetvédelmi terület;
- ❖ Hencidai Csere-erdő Természetvédelmi Terület;
- ❖ Szatmár-beregi Tájvédelmi Körzet.

2.2 Date despre prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a Programului (conform formularului standard al ariei naturale protejate de interes comunitar)

Stabilirea prezenței și localizarea speciilor și habitatelor de interes comunitar se va realiza în cadrul procedurii de evaluare adecvată a proiectelor propuse prin **Programului**.

2.3 Descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate

Această secțiune se referă la suprafața, locația, speciile caracteristice și la relațiile acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar învecinate și distribuția acestora. În conformitate cu datele obținute din formularele standard ale siturilor Natura 2000 actualizate de către Ministerul Mediului în 30.12.2020 și din cadrul Planurilor de management aferente ariilor naturale, în tabelele 2 și 3 au fost extrase informațiile relevante ariei de interes ale prezentului **Program**.

2.4 Statutul de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar

Dinamica populațională a speciilor se va menține între anumite limite. Doar în cazul în care apar factori, interni sau externi care să modifice structura calitativă și cantitativă a populațiilor, acestea vor suferi o creștere sau o micșorare controlată a efectivelor. Din acest motiv, monitorizarea permanentă a stării de conservare a ecosistemelor este necesară pentru a asigura integritatea acestor arii protejate.

Trebuie avut în vedere în permanență scopul desemnării acestor arii și anume acela de menținere sau aducere, acolo unde este cazul, la o stare de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes comunitar pentru care acestea au fost desemnate. Totodată, trebuie ținut cont de faptul că siturile Natura 2000 sunt componente ale Rețelei Ecologice Europene Natura 2000, instrument de conservare a biodiversității prin desemnarea unor zone cu valoare conservativă mare și a unei coerențe între acestea. Legătura dintre aceste arii este, în majoritatea cazurilor, stabilită prin suprapunerea celor două tipuri de arii componente (situri Natura 2000 care se suprapun cu arii naturale protejate de interes național), creându-se în acest fel o legătură de consolidare a structurii și funcțiilor.

Alterarea structurală, într-o proporție oricât de mică, va aduce după sine o reacție în lanț cu efecte observabile și la nivel funcțional. În oricare dintre siturile intersectate de potențialele intervenții ce vor rezulta din **Program** este esențială structura sistemelor

ecologice. Aceasta contribuie la menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar. Orice modificare structurală la nivel de sit poate duce în continuare la noi modificări structurale și funcționale pe termen lung, unele potențial ireversibile.

La definitivarea locațiilor precise ale tuturor componentelor din fiecare proiect, se vor realiza vizite pe amplasament, se vor identifica habitatele și speciile de interes comunitar și se va studia detaliat statutul de conservare a tuturor speciilor și habitatelor de interes comunitar din zona afectată sau învecinată cu proiectele propuse, stabilindu-se ce măsuri de conservare sau de minimizare a impactului asupra biodiversității și habitatelor trebuie propuse în viitoarele proiecte, în acord cu planurile și regulamentele de management al siturilor protejate desemnate sau cu măsurile și obiectivele de conservare.

Suprafețele de teren aflate în afara siturilor Natura 2000 sunt foarte importante, în special atunci când vorbim despre menținerea stării de conservare a speciilor prin mobilitatea/deplasarea speciilor ce asigură conectivitatea populațională, diversitatea genetică și resursele de hrană. Chiar dacă nu există suprafețe clar delimitate în ceea ce privește legăturile dintre siturile Natura 2000, trebuie să se țină cont mai ales de sensul larg al termenului *biodiversitate* și toate procesele pe care aceasta le implică, caracteristici ce implica rol de habitate, culoare de tranzitare, mediu de supraviețuire și cumulum de specii ce asigură funcționalitatea ecosistemelor.

În urma analizei planurilor de management ale siturilor Natura 2000 vizate de potențialele proiecte ce pot deriva din acțiunile indicative cuprinse în **Program**, acolo unde acestea există, s-a putut observa faptul că ele puntează 3 obiective generale ce sunt direct legate de conservarea ariilor:

1. Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care au fost declarate siturile Natura 2000, în sensul atingerii/menținerii stării de conservare favorabilă a acestora;
2. Asigurarea managementului eficient al siturilor Natura 2000 cu scopul de a îmbunătăți/menține starea de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ;
3. Creșterea nivelului de conștientizare/îmbunătățirea cunoștințelor, schimbarea atitudinii grupurilor interesate care au impact asupra conservării biodiversității.

În cele ce urmează sunt menționate obiectivele de conservare pentru ariile naturale protejate din aria de implementare a Programului, aferenta României:

Conform Deciziei² nr. 449/14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1181/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSPA0015 Câmpia Crișului alb și Crișului Negru și al ariilor naturale protejate conexe, pentru ariile naturale ROSCI0231 Nădab – Socodor – Vârdaș și ROSCI0048 Crișul Alb, s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 6510 Pajiști de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior*

---

² Emisă de Guvernul României, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate;

sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 92A0 Păduri-galerii (zăvoaie) de *Salix alba* și *Populus alba*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1428 *Marsilea quadrifolia*; 1898 *Eleocharis carniolica*; 4081 *Cirsium brachycephalum*; 1157 *Gymnocephalus schraetzer* (Răspăr); 1145 *Misgurnus fossilis*(Chiscar, Tipar); 6143 *Romanogobio kesslerii*; 5329 *Romanogobio vladkovi*; 5197 *Sabanejewia balcanica* (Câra); 1160 *Zingel streber* (Fusar); 1159 *Zingel zingel* (Fusar mare, Pietrar).

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1032 *Unio crassus*; 1083 *Lucanus cervus*; 6963 *Cobitis taenia Complex*; 5339 *Rhodeus amarus* (Behlita); 1188 *Bombina bombina*; 1220 *Emys orbicularis*.

Conform Deciziei³ nr. 450/14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1074/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0049 Crișul Negru s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3270 Râuri cu maluri nămoioase, cu vegetație din *Chenopodion rubri* p.p. și *Bidention* p.p; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3150 Lacuri naturale eutrofice cu vegetație de tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1145 *Misgurnus fossilis*(Chiscar, Tipar).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1138 *Barbus meridionalis*; 6963 *Cobitis taenia Complex*; 2555 *Gymnocephalus baloni*; 1157 *Gymnocephalus schraetzer* (Răspăr); 6145 *Romanogobio uranoscopus*; 5197 *Sabanejewia balcanica*; 1160 – *Zingel streber*; 1159 *Zingel zingel* (Fusar mare, Pietrar); 1166 *Triturus cristatus*; 1993 *Triturus dobrogicus*; 1220 *Emys orbicularis*; 1355 *Lutra lutra*; 1318 *Myotis dasycneme*(Liliacul-de-iaz); 1335 *Spermophilus citellus* (Popându).

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1032 *Unio crassus*; 1130 *Aspius aspius*; 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita); 6143 *Romanogobio kesslerii*; 5329 *Romanogobio vladkovi*; 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*.

Conform Deciziei⁴ nr. 564/23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1202/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSCI0064 Defileul Mureșului s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpinion*); 6120* Pajiști xerice pe substrat calcaros.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus*

³ Idem 2;

⁴ Ibidem 2;

angustifolia din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 4027 *Arytrura musculus*; 1065 *Euphydryas aurinia*; 1060 *Lycaena dispar*; 1428 *Marsilea quadrifolia*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1335 *Spermophilus citellus* (Popându); 1305 *Rhinolophus euryale*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*; 1310 *Miniopterus schreibersii* (Liliacul-cu-aripi- lungi); 1354* *Ursus arctos*; 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*; 1220 *Emys orbicularis*; 1124 *Gobio albipinnatus*; 1146 *Sabanejwia aurata*; 1134 *Rhodeus sericeus amarus* – boartă; 2522 *Pelecus cultratus* (Sabita); 2511 *Gobio kessleri* – petroc; 1149 *Cobitis taenia*; 1145 *Misgurnus fossilis*(Chiscar, Tipar); 1052 *Euphydryas (Hypodryas) maturna*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1324 *Myotis myotis*; 1337 *Castor fiber* (Castorul); 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*; 1361 *Lynx lynx*; 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 1138 *Barbus meridionalis*; 1130 *Aspius aspius*(Aun); 1160 *Zingel streber*(Fusar); 1159 *Zingel zingel* (Fusar mare, Pietrar).

Conform Notei⁵ nr. 3944/24.06.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0070 Drocea s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpinion*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 1037 *Ophiogomphus cecilia*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*; 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*.

Conform Deciziei⁶ nr. 452 din 14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1224/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului Parcului Natural Lunca Mureșului, pentru siturile ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior și ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 3130 - Ape stătătoare, oligotrofe până la mezotrofe cu vegetația de *Littorelletea uniflorae* și / sau de *Isoeto-Nanojuncetea*; 3150 - Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3160 - Lacuri distrofe și bălți; 3270 - Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodion rubi* și *Bidention p.p.*; 6250* - Pajiști stepice panonice pe loess; 40A0* - Tufișuri subcontinentale peri-panonice; 6430 - Asociații de lizieră cu ierburi înalte hidrofile de la nivelul câmpiilor până la nivel montan și alpin; 6440 - Pajiști aluviale ale văilor de râuri cu *Cnidion dubii*; 6510 - Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);

⁵ Ministerul Meidului, Apelor și Pădurilor;

⁶ Ibidem 2;

91F0 - Păduri mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, riverane marilor fluvii (*Ulmion minoris*); 92A0 - Galerii cu *Salix alba* și *Populus alba*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 4081 - *Cirsium brachycephalum*; 4046 - *Theodoxus transversalis*; 4056 - *Anisus vorticulus*; 1037 - *Ophigomphus cecilia*; 4045 - *Coenagrion ornatum*; 2522 - *Pelecus cultratus*; 5339 - *Rhodesus amarus*; 1159 - *Zingel zingel*; 1993 - *Triturus dobrogicus*; 1220 - *Emys orbicularis*; 2633 - *Mustela eversmanii*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4057 - *Chilostoma banaticum*; 1032 - *Unio crassus*; 4050 - *Isophya stysi*; 1083 - *Lucanus cervus*; 1088 - *Cerambyx cerdo*; 1089 - *Morimus (asper) funereus*; 6143 - *Romanogobio kessleri*; 5329 - *Romanogobio vladykovi*; 5197 - *Sabanejewia balcanica*; 1160 - *Zingel streber*; 1188 - *Bombina bombina*.

❖ Îmbunătățirea sau menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4048 - *Isophya costata*; 1052/6169 - *Euphydryas (hypodryas) matura*; 1074 - *Eriogaster catax*; 4032 - *Dioszeghyana schmidtii*; 1130 - *Aspius aspius*; 6963 - *Cobitis taenia*; 2555 - *Gymnocephalus baloni*; 1157 - *Gymnocephalus schaezter*; 1145 - *Misgurnus fossilis*.

❖ Specii a căror prezență nu a fost confirmată în cadrul sitului: 1166 - *Triturus cristatus*.

Conform Notei⁷ nr. 7574/05.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0115 Mlaștina Satchinez s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice;

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1355 *Lutra lutra*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popându); 1220 *Emys orbicularis*; 1188 *Bombina bombina*; 1993 *Triturus dobrogicus*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1145 *Misgurnus fossilis* (Chiscar, Tipar); 4027 *Arytrura musculus*; 6963 *Cobitis taenia* Complex; 1060 *Lycaena dispar*; 4035 *Gortyna borelli lunata*.

Conform Deciziei⁸ nr. 449/14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1181/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSPA0015 Câmpia Crișului alb și Crișului Negru și al ariilor naturale protejate conexe, pentru ariile naturale ROSCI0231 Nădab – Socodor – Vârdaș și ROSCI0048 Crișul Alb, s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1428 *Marsilea quadrifolia*; 4081 *Cirsium brachycephalum*; 2633 *Mustela eversmanii*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popându);

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1193 *Triturus dobrogicus*; 1188 *Bombina bombina*; 1220 *Emys orbicularis*.

⁷ Idem 5;

⁸ Ibidem 2;

Conform Notei⁹ nr. 2411/19.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0325 Munții Metaliferi:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 1308 *Barbastella barbastellus* (Liliacul-cârn); 1307 *Myotis blythii*; 1324 *Myotis myotis*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1354* *Ursus arctos*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*; 1361 *Lynx lynx*.

Conform Deciziei¹⁰ nr. 654/03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1120/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0337 Pădurea Neudorfului s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1352* *Canis lupus*.

Conform Deciziei¹¹ nr. 163/19.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1180/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și ale ariilor naturale protejate conexe, ROSCI0350 Lunca Teuzului s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*).

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 6963 *Cobitis taenia* Complex; 1145 *Misgurnus fossilis* (Chiscar, Tipar); 5339 *Rhodeus amarus* (Behlita).

---

⁹ Ibidem 5;

¹⁰ Ibidem 2;

¹¹ Ibidem 2;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1428 *Marsilea quadrifolia*; 1898 *Eleocharis carniolica*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1188 *Bombina bombina*; 1993 *Triturus dobrogicus*; 1083 *Lucanus cervus*; 1220 *Emys orbicularis*.

Conform Notei¹² nr. 2877/07.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 8310 Peșteri închise accesului public.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 4038 *Lycaena helle*; 1308 *Barbastella barbastellus* (Liliacul-cârn); 1310 *Miniopterus schreibersii* (Liliacul-cu-aripi- lungi); 1323 *Myotis bechsteinii*; 1307 *Myotis blythii*; 1324 *Myotis myotis*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1354* *Ursus arctos*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4050 *Isophya stysi*; 1193 *Bombina variegata*; 1355 *Lutra lutra*; 1361 *Lynx lynx*; 1352* *Canis lupus*.

Conform Notei¹³ nr. 5730/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0401 Turnu – Variașu:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice.

Conform Notei¹⁴ nr. 2877/19.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0406 Zarandul de Est:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele habitate: 8230 Stâncării silicaticice cu vegetație pionieră din *Sedo-Scleranthion* sau *Sedo albi- Veronicion dillenii*; 9180* *Păduri de Tilio-Acerion pe versanți, grohotișuri și ravene*; 91M0 *Păduri balcano-panonice de cer și gorun*; 91V0 *Păduri dacice de fag (Symphyto-Fagion)*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 6210* Pajiști uscate seminaturale și facisuri cu tufărișuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*) (* situri importante pentru orhidee); 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 91E0* *Păduri aluviale de Alnus glutinosa și Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)*; 91Y0 *Păduri dacice de stejar și carpen*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 4057 *Chilostoma banaticum*; 1087* *Rosalia alpina*; 1088 *Cerambyx cerdo*; 1089 – *Morimus funereus*; 4014 *Carabus variolosus*; 1060 *Lycaena dispar*; 1708 *Callimorpha*

---

¹² Ibidem 5;

¹³ Ibidem 5;

¹⁴ Ibidem 5;

(Euplagia) quadripunctaria (Fluturile vârgat, fluturile urs dungat); 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita); 5197 *Sabanejewia balcanica*(Câra); 1303 *Rhinolophus hipposideros*; 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 5266 *Barbus petenyi*; 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*; 1193 *Bombina variegata*; 1308 *Barbastella barbastellus*(Liliacul-cârn); 1310 *Miniopterus schreibersii* (Liliacul-cu-ariپی- lungi); 1318 *Myotis dasycneme*(Liliacul-de-iaz); 1361 *Lynx lynx*; 1354* *Ursus arctos*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4097 *Iris aphylla subsp. Hungarica.*; 4050 *Isophya stysi*; 4054 *Pholidoptera transsylvanica*; 1083 *Lucanus cervus*.

NOTA: Deoarece lipsesc date pentru stabilirea obiectivelor de conservare, se propune clarificarea prezenței habitatului și modificarea formularului standard conform rezultatelor: 6520 Fânețe montane;

NOTA: In urma rezultatelor din teren, urmatoarele habitate au fost incadrate la 91Y0 si a fost propusă eliminarea lor din formularul standard al sitului: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu *carpen de tip Galio-Carpinetum*.

NOTA: Conform studiilor de fundamentare pentru elaborarea planului de management urmatoarele specii au fost propuse pentru eliminare din formularul standard deoarece cerințele de habitat ale acestei specii nu se regăsesc în sit, respectiv specia nu a fost identificată în sit: 1166 *Triturus cristatus*;

Conform Notei¹⁵ nr. 7847/19.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCIO407 Zarandul de Vest:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*; 1361 *Lynx lynx*; 1354* *Ursus arctos*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 1083 *Lucanus cervus*; 4014 *Carabus variolosus*.

Conform Deciziei¹⁶ nr. 449/14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1181/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSPA0015 Câmpia Crișului alb și Crișului Negru și al ariilor naturale protejate conexe, s-au identificat următoarele obiective de conservare:

• Specii din Anexa I a Directivei Păsări

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A404 *Aquila heliaca*; A021 *Botaurus stellaris*; A022 *Ixobrychus minutus*; A029 *Ardea purpurea*; A120 *Porzana parva*; A024 *Ardeola ralloides*; A307 *Sylvia nisoria*; A072 *Pernis apivorus*; A001 *Gavia stellata*; A002 *Gavia arctica*; A176 *Larus melanocephalus*; A511 *Falco cherrug*; A272 *Luscinia svecica*; A068 *Mergus albellus*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: A229 *Alcedo atthis*; A293 *Acrocephalus melanopogon*; A196 *Chlidonias hybridus*; A197 *Chlidonias niger*; A255 *Anthus campestris*; A222 *Asio flammeus*; A403 *Buteo rufinus*; A089 *Aquila pomarina*; A224 *Caprimulgus europaeus*; A080 *Circaetus gallicus*; A081 *Circus aeruginosus*; A082 *Circus cyaneus*; A084 *Circus pygargus*; A031 *Ciconia ciconia*; A030 *Ciconia nigra*; A027 *Egretta alba*; A026 *Egretta garzetta*; A023 *Nycticorax nycticorax*; A060 *Aythya nyroca*; A034 *Platalea*

¹⁵ Ibidem 5;

¹⁶ Ibidem 2;

leucorodia; A075 *Haliaeetus albicilla*; A094 *Pandion haliaetus*; A246 *Lullula arborea*(Ciocarlia de padure); A122 *Crex crex*; A429 *Dendrocopos syriacus*; A238 *Dendrocopos medius*; A236 *Dryocopus martius*; A234 *Picus canus*; A073 *Milvus migrans*; A339 *Lanius minor*; A338 *Lanius collurio*; A151 *Philomachus pugnax*; A097 *Flaco vespertinus*; A103 *Falco peregrinus*; A098 *Falco columbarius*; A127 *Grus grus*; A092 *Hieraetus pennatus*; A140 *Pluvialis apricaria*; A032 *Plegadis falcinellus*; A193 *Sterna hirundo*; A231 *Coracias garrulus*; A166 *Tringa glareola*; A132 *Recurvirostra avosetta*; A393 *Phalacrocorax pygmeus*; A131 *Himantopus himantopus*.

• Specii de păsări migratoare neincluse în Anexa 1

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A054 *Anas acuta*(Rața sulițar); A056 *Anas clypeata*(Rața lingurar); A052 *Anas crecca*(Rața pitică); A050 *Anas penelope*(Rața fluierptoare); A053 *Anas platyrhynchos*(Rața mare); A055 *Anas querquedula*(Rața cârâitoare); A051 *Anas strepera*(Rața pestriță); A041 *Anser albifrons*; A061 *Aythya fuligula*(Rața moșată); A059 *Aythya ferina*(Rața cu cap castaniu); A067 *Bucephala clangula* (Rața sunătoare); A123 *Gallinula chloropus*; A036 *Cygnus olor*(Lebăda cucuiată, Lebada de vară, Lebada mută); A125 *Fulica atra*(Lișiță); A153 *Gallinago gallinago* (Becațină comună); A459 *Larus cachinnans* (Pescăruș pontic); A182 *Larus canus* (Pescăruș sur); A179 *Larus ridibundus*(Pescăruș râzător); A158 *Numenius phaeopus*(Culic mic); A017 *Phalacrocorax carbo* (Cormoran mare); A005 *Podiceps cristatus*(Corocodel mare); A118 *Rallus aquaticus* (Cârstel de baltă); A004 *Tachybaptus ruficollis*(Corocodel mic); A142 *Vanellus vanellus*(Nagâț); A348 *Corvus frugilegus*(Cioara de semănătură); A164 *Tringa nebularia*(Fluierar cu picioare verzi); A165 *Tringa ochropus*(Fluierar de de zăvoi); A162 *Tringa totanus*(Fluierar cu picioare roșii); A163 *Tringa stagnatilis*(Fluierar de lac); A283 *Turdus merula*(Mierlă); A285 *Turdus philomelos*(Sturz cântător); A287 *Turdus viscivorus*(Sturz de vâsc); A232 *Upupa epops* (Pupăză); A043 *Anser anser*(Gâscă de vară); A259 *Anthus spinoletta*(Fâsă de munte); A183 *Larus fuscus*(Pescăruș negricios); A292 *Locustella luscinioides*(Grelușel de stuf); A290 *Locustella naevia*(Grelușel pătat); A141 *Pluvialis squatarola* (Ploier argintiu); A006 *Podiceps grisegena*(Corocodel cu gât roșu); A008 *Podiceps nigricollis*(Corocodel cu gât negru); A336 *Remiz pendulinus*(Boicuș); A249 *Riparia riparia*(Lăstun de mal); A275 *Saxicola rubetra* (Mărăcinar mare); A048 *Tadorna tadorna*(Călifar alb); A070 *Mergus merganser* (Fereștrăș mare).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A146 *Calidris temminckii*(Fungaci pitic); A137 *Charadrius hiaticula* (prundăraș gulerat mare); A207 *Columba oenas* (Porumbel de scorbura); A113 *Coturnix coturnix* (Prepeliță).

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: A028 *Ardea cinerea*(Stârc cenușiu); A147 *Calidris ferruginea*(Fungaci roșcat); A373 *Coccythraustes coccythraustes* (Botgros); A208 *Columba palumbus* (Porumbel gulerat); A212 *Cuculus canorus*(Cuc); A253 *Delichon urbica*(Lăstun de casă); A383 *Miliaria calandra*(Presură sură); A299 *Hippolais icterina* (Frunzăriță galbenă); A251 *Hirundo rustica*(Rândunică); A233 *Jynx torquilla*(Capîntortură); A150 *Limicola falcinellus* (prundăraș de nămol); A291 *Locustella fluviatilis*(Grelușel de zăvoi); A270 *Luscinia luscinia*(Privighetoare de zăvoi); A271 *Luscinia megarhynchos*(Privighetoare roșcată); A262 *Motacilla alba*(Codobatură albă); A260 *Motacilla flava*(Codobatură galbenă); A319 *Muscicapa striata*(Muscar sur); A277 *Oenanthe oenanthe*(Pietrar sur); A337 *Oriolus oriolus*(Grangur); A273 *Phoenicurus ochruros*(Codroș de munte); A274 *Phoenicurus ochruros*(Codroș de pădure); A315 *Phylloscopus collybita*(Pitulice mică); A314 *Phylloscopus sibilatrix*(Pitulice sfârâitoare); A276 *Saxicola torquata*(Mărăcinar negru); A361 *Serinus serinus* (Cănăraș); A210 *Streptopelia turtur*(Turturică); A351 *Sturnus vulgaris*(Graur); A311 *Sylvia atricapilla*(Silvie cu cap negru); A310 *Sylvia borin*(Silvie de grădină); A308 *Sylvia curruca* (Silvie

mică); A149 *Calidris alpina*(Fungaci de țärm); A136 *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic); A096 *Falco tinnunculus*(Vânturel roșu); A156 *Limosa limosa*(Sitar de mal); A160 *Numenius arquata*(Culic mare); A161 *Tringa erythropus*(Fluierar negru).

Conform Notei¹⁷ nr. 253935/MF/18.12.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservarea diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE: A229 - *Alcedo atthis*; A089 - *Aquila pomarina*; A104 - *Bonasa bonasia*; A215 - *Bubo bubo*; A224 - *Caprimulgus europaeus*; A197 - *Chlidonias niger*; A031 - *Ciconia ciconia*; A030 - *Ciconia nigra*; A080 - *Circus aeruginosus*; A081 - *Circus cyaneus*; A122 - *Crex crex*; A239 - *Dendrocopos leucotus*; A238 - *Dendrocopos medius*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A236 - *Dryocopus martius*; A098 - *Falco columbarius*; A312 - *Ficedula albicollis*; A320 - *Ficedula parva*; A002 - *Gavia arctica*; A092 - *Hieraaetus pennatus*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*; A246 - *Lullula arborea*; A072 - *Pernis ptilorhynchus*; A234 - *Picus canus*; A307 - *Sylvia nisoria*; A220 - *Strix uralensis*.

Conform Deciziei¹⁸ nr. 565 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1023/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0047 Hunedoara Timișană:

1. Specii de păsări din Anexa 1 a Directivei Păsări:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări incluse în Anexa I a Directivei Păsări dependente de habitate de stufăriș: A081 - *Circus aeruginosus*; A026 - *Egretta gazetta*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări incluse în Anexa I a Directivei Păsări dependente de habitate mixte de păduri și deschise: A403 - *Buteo rufinus*; A080 - *Circus aeruginosus*; A092 - *Hieraaetus pennatus*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări incluse în Anexa I a Directivei Păsări dependente de habitate terestre (deschise): A255 - *Anthus campestris*; A031 - *Ciconia ciconia*; A082 - *Circus cyaneus*; A084 - *Circus pygmaeus*; A231 - *Coracias garrulus*; A122 - *Crex crex*; A097 - *Falco vespertinus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări incluse în Anexa I a directivei Păsări dependente de habitate terestre de păduri: A429 - *Dendrocopos syriacus*; A221 - *Asio otus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări incluse în Anexa I a Directivei Păsări dependente de habitate litorale și ripariene: A229 - *Alcedo atthis*.

2. Specii de păsări migratoare neincluse în Anexa I a Directivei Păsări cu apariție regulată în sit:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre (deschise): A348 - *Corvus frugilegus*.

¹⁷ Ibidem 5;

¹⁸ Ibidem 2;

Conform Deciziei¹⁹ nr. 452 din 14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1224/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului Parcului Natural Lunca Mureșului, pentru siturile ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior și ROSCIO108 Lunca Mureșului Inferior.

ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior

1. Specii de păsări cuprinse în Anexa I a Directivei 2009/147/EC:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: A229 - *Alcedo atthis*; A255 - *Anthus campestris*; A089 - *Aquila pomarina*; A060 - *Aythya nyroca*; A224 - *Caprimulgus europaeus*; A196 - *Chlidonias hybridus*; A031 - *Ciconia ciconia*; A081 - *Circus aeruginosus*; A082 - *Circus cyaneus*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A236 - *Dryocopus martius*; A027 - *Egretta (Ardea) alba*; A027 - *Egretta garzetta*; A098 - *Falco columbarius*; A002 - *Gavia arctica*; A075 - *Haliaeetus albicilla*; A092 - *Hieraaetus pennatus*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*; A246 - *Lullula arborea*; A068 - *Mergellus albellus*; A023 - *Nycticorax nycticorax*; A072 - *Pernis apivorus*; A393 - *Phalacrocorax pygmeus*; A190 - *Philomachus (Calidris) pugnax*; A234 - *Picus canus*; A307 - *Sylvia nisoria*; A166 - *Tringa glareola*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A404 - *Aquila heliaca*; A024 - *Ardea purpurea*; A403 - *Buteo rufinus*; A243 - *Calandrella brachydactyla*; A030 - *Ciconia nigra*; A084 - *Circus pygargus*; A231 - *Coracias garrulus*; A122 - *Crex crex*; A238 - *Dendrocopos medius*; A511 - *Falco cherrug*; A131 - *Himantopus himantopus*; A073 - *Milvus migrans*; A034 - *Platalea leucorodia*; A132 - *Recurvirostra avosetta*; A193 - *Sterna hirundo*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A097 - *Falco vespertinus*.

2. Specii de păsări migratoare cu apariție regulată în sit care nu sunt cuprinse în Anexa I a Directivei Păsări

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice deschise: A041 - *Anser albifrons*; A179 - *Larus ridibundus*; A017 - *Phalacrocorax carbo*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate litorale (zone de mal cu apă puțin adâncă): A136 - *Charadrius dubius*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu terenuri agricole extensive și habitate ripariene: A348 - *Corvus frugilegus*; A230 - *Merops apiaster*; A249 - *Riparia riparia*.

Conform Notei²⁰ nr. 17949/BT/29.06.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0117 Dorcea - Zarand:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A031 - *Ciconia ciconia*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*; A234 - *Picus canus*;

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: A089 - *Aquila pomarina*; A104 - *Bonasa bonasia*; A215 - *Bubo bubo*; A224 - *Caprimulgus europaeus*; A030 - *Ciconia nigra*; A122 - *Crex crex*; A239 - *Dendrocopos leucotos*; A238 - *Dendrocopos medius*; A236 -

¹⁹ Ibidem 2;

²⁰ Ibidem 5;

Dryocopus martius; A312 - *Ficedula albicollis*; A320 - *Ficedula parva*; A092 - *Hieraaetus (Aquila) pennata*; A246 - *Lullula arborea*; A072 - *Pernis apivorus*; A220 - *Strix uralensis*.

Conform Notei²¹ nr. 6630/27.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0425 Pădurea Semița:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 4045 *Coenagrion ornatum*; 4013 *Carabus hungaricus*.

Conform Notei²² nr. 6210/06.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0414 Lovrin:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 2633 *Mustela eversmanii*.

Conform Notei²³ nr. 7576/05.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0402 Valea din Sâandrei:

➤ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6240* Pajiști stepice subpanonice.

Conform Deciziei²⁴ nr. 488/06.10.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1531/2016 privind aprobarea Planului de management al Parcului Natural Defileul Muresului Superior și al ariilor naturale protejate anexe, pentru aria naturala protejata ROSCI0390 Sărăturile Dinaș s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1335 *Spermophilus citellus* (Popândău).

Conform Notei²⁵ nr. 3175/24.05.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0388 Sărăturile de la Foeni – Grăniceri:

---

²¹ Ibidem 5;

²² Ibidem 5;

²³ Ibidem 5;

²⁴ Ibidem 2;

²⁵ Ibidem 5;

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele habitate: 1530* Mlaștini și stepesărături panonice.

Conform Notei²⁶ nr. 6205/06.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0349 Pajiștea Pesac:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1335 *Spermophilus citellus* (Popândău).

Conform Notei²⁷ nr. 5728/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0348 Pajiștea Jebel:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6240* Pajiști stepice subpanonice.

Conform Notei²⁸ nr. 5727/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0346 Pajiștea Ciacova:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6240* Pajiști stepice subpanonice.

Conform Notei²⁹ nr. 6206/06.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0345 Pajiștea Cenad:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 2633 *Mustela eversmanii*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popândău).

Conform Notei³⁰ nr. 2172/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0338 Pădurea Paniova:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.

Conform Notei³¹ nr. 2171/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale,

---

²⁶ Ibidem 5;

²⁷ Ibidem 5;

²⁸ Ibidem 5;

²⁹ Ibidem 5;

³⁰ Ibidem 5;

³¹ Ibidem 5;

a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0336 Pădurea Dumbrava:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.

Conform Notei³² nr. 7575/08.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0287 Comloșu Mare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 2633 *Mustela eversmanii*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popându).

Conform Notei³³ nr. 6207/06.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0277 Becicherecu Mic s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 4045 *Coenagrion ornatum*; 2633 – *Mustela eversmanii*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popându); 1188 *Bombina bombina*.

Conform Deciziei³⁴ nr. 577/03.11.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1178/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1193 *Bombina variegata*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*; 1361 *Lynx lynx*; 1354* *Ursus arctos*.

Conform Deciziei³⁵ nr. 81/03.02.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1964/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSCI0219 Rusca Montană s-au identificat următoarele obiective de conservare.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*).

---

³² Ibidem 5;

³³ Ibidem 5;

³⁴ Ibidem 2;

³⁵ Ibidem 2;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1361 *Lynx lynx*; 1355 *Lutra lutra*; 1052 *Euphydryas (Hypodryas) matura*; 1060 *Lycaena dispar*; 4039* *Nymphalis vaualbum*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1352 *Canis lupus*; 1354 *Ursus actors*; 1193 *Bombina variegata*.

Conform Deciziei³⁶ nr. 528/05.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1179/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSCI0109 Lunca Timișului și ROSPA0095 Pădurea Macedonia s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3270 Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din *Chenopodium rubri* p.p. și *Bidention* p.p.; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6430 Asociații de lizieră cu ierburi înalte hidrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 92A0 Păduri-galerii (zăvoaie) de *Salix alba* și *Populus alba*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popându); 2555– *Gymnocephalus baloni*; 1160 *Zingel streber* (*Fusar*); 1159 *Zingel zingel* (*Fusar mare*, *Pietrar*); 6169 *Euphydryas matura*; 1060 *Lycaena dispar*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1324 *Myotis myotis*; 1188 *Bombina bombina*; 1130 *Aspius aspius* (Aun); 6963 *Cobitis taenia* Complex; 1145 *Misgurnus fossilis*; 5339 *Rhodeus amarus* (*Behlita*); 1032 *Unio crassus*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4032 *Dioszeghyana schmidtii*; 1428 *Marsilea quadrifolia*.

❖ Pentru următoarele specii este semnalată prezența în formularul standard Natura 2000, însă pentru stabilirea stării de conservare sunt necesare studii care se vor realiza într-o perioadă de 3 ani: 6143 *Romanogobio kesslerii*; 6145 *Romanogobio uranoscopus*; 5329 *Romanogobio vladkovii*; 5197 *Sabanejewia balcanica* (Câra); 1146 *Sabanejewia aurata*; 1074 *Eriogaster catax*; 4081 *Cirsium brachycephalum*.

NOTA: Această specie de nevertebrate listată în Anexa II a Directivei Habitare a fost identificată pe transectele de căutare a speciei *Euphydryas matura*, conform Planului de management: 1088 *Cerambyx cerdo*; 1083 *Lucanus cervus*; 6908 *Morimus asper funereus*.

Conform Deciziei³⁷ nr. 527 din 05.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului și Pădurilor nr. 1639/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0142 Termia Mare-Tomnatic:

1. Specii de păsări din anexa 1 a Directivei Păsări:

³⁶ Ibidem 2;

³⁷ Ibidem 2;

- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate litorale și ripariene: A131 - *Himantopus himantopus*; A166 - *Tringa glareola*;
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate de stufăriș: A081 - *Circus aeruginosus*; A027 - *Egretta alba*; A026 - *Egretta garzetta*; A023 - *Nycticorax nycticorax*;
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre de păduri: A429 - *Dendrocopos syriacus*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre deschise: A255 - *Anthus campestris*; A031 - *Ciconia ciconia*; A082 - *Circus cyaneus*; A084 - *Circus pygargus*; A231 - *Coracias garrulus*; A348 - *Corvus frugilegus*; A097 - *Falco vespertinus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*.

Conform Notei³⁸ nr. 13433/CA/11.09.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0128 Lunca Timișului:

- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări dependente de habitate acvatice: A060 - *Aythya nyroca*; A196 - *Chlidonias hybridus*; A193 - *Sterna hirundo*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate litorale și ripariene: A229 - *Alcedo atthis*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate de stufăriș: A024 - *Ardeola ralloides*; A081 - *Circus aeruginosus*; A027 - *Egretta alba*; A026 - *Egretta garzetta*; A023 - *Nycticorax nycticorax*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate mixite terestre deschise: A402 - *Accipiter brevipes*; A089 - *Aquila pomarina*; A403 - *Buteo rufinus*; A080 - *Circaetus gallicus*; A092 - *Hieraetus pennatus*; A246 - *Lullula arborea*; A072 - *Pernis apivorus*;
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre de păduri: A224 - *Caprimulgus europaeus*; A030 - *Ciconia nigra*; A238 - *Dendrocopos medius*; A236 - *Dryocopus martius*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre agricole (deschise): A255 - *Anthus campestris*; A031 - *Ciconia ciconia*; A082 - *Circus cyaneus*; A084 - *Circus pygargus*; A231 - *Coracias garrulus*; A348 - *Corvus frugilegus*; A122 - *Crex crex*; A097 - *Falco vespertinus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*.

Conform Notei³⁹ nr. 13432/CA/11.09.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0127 Lunca Bârzavei:

- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări dependente de habitate acvatice: A060 - *Aythya nyroca*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate mixte terestre deschise: A403 - *Buteo rufinus*; A511 - *Falco cherrug*; A075 - *Haliaeetus albicilla*.

³⁸ Ibidem 5;

³⁹ Ibidem 5;

- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări cu habitate terestre agricole (deschise): A031 - *Ciconia ciconia*; A097 - *Falco vespertinus*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre de păduri: A030 - *Ciconia nigra*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate de stufăriș: A026 - *Egretta garzetta*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate litorale și ripariene: A131 - *Himantopus himantopus*; A151 - *Philomachus pugnax*; A166 - *Tringa glareola*.

Conform Notei⁴⁰ nr. 6204/06.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0002 Apuseni:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3220- Cursuri de apă montană și vegetație erbacee de pe malurile acestora; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul cursurilor de apă montane; 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculus fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 4030 Lande uscate europene; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 6110* Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din *Alyso-Sedion albi*; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substraturi silicatică; 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*); 6230 Pajiști de *Nardus bogate* în specii, pe substraturi silicatică din zone montane (și submontane, în Europa continentală); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 6520 Fânețe montane; 7110 Tinoave bombate active; 7120 Tinoave bombate degradate, capabile încă de regenerarea naturală; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare; 7150 Depresiuni turboase cu vegetație de *Rhynchosporion*; 7220* Izvoare mineralizate încrustante cu formare de tuf calcaros (*Cratoneurion*); 8110 Grohotișuri silicatică din etajul montan până în etajul nival (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8160* Grohotișuri medio-europene carbonatice din etajele colinar și montan; 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică; 8220 Versanți stâncoși silicatici cu vegetație casmofitică; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene; 91D0* Turbării cu vegetație forestieră; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Q0 Păduri vest-carpatice de *Pinus sylvestris* pe substraturi calcaroase; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea abies*) din etajul montan până în cel alpin (*Vaccinio-Piceetea*); 9420 Păduri alpine de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană.

❖ Obiectivul de conservare specific sitului se va stabili în caz de identificarea habitatului în sit, pe baza rezultatelor evaluării de teren: 3240 – Vegetație lemnoasă cu *Salix elaeagnos* de-a lungul cursurilor de apă montane; 6210 – Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substraturi calcaroase (*Festuco-Brometalia*)* (situri importante pentru orhidee); 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase (*Molinion caeruleae*).

⁴⁰ Ibidem 5;

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: *Buxbaumia viridis*, 4070* *Campanula serrata*; 1902 *Cypripedium calceolus*; 4097 *Iris aphylla subsp. Hungarica*; 1903 *Liparis loeselii*; 2186 *Syringa josikaea*; 4116 *Tozzia carpathica*; 1166 *Triturus cristatus*; 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*; 1193 *Bombina variegata*; 1308 *Barbastella barbastellus* (Liliacul-cârn); 1321 *Myotis emarginatus*; 1305 *Rhinolophus euryale*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*; 1361 *Lynx lynx*; 1355 *Lutra lutra*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru speciile: 4123 *Eudontomyzon danfordi* (Chiscar); 7013 *Barbus biharicus*; 5266 *Barbus petenyi*; 5264 *Barbus carpathicus*; 1163 *Cottus gobio*; 6145 *Romanogobio uranoscopus*; 1310 *Miniopterus schreibersii* (Liliacul-cu-aripi-lungi); 1307 *Myotis blythii* –(liliac comun mic); 1323 *Myotis bechsteinii*; 1324 *Myotis myotis*; 1352* *Canis lupus*.

❖ Specia este prezenta in interiorul sitului, prezenta nu este una naturala, specia nu este prezenta in Formularul standard al sitului și nici nu se propune introducerea acestuia în formularul standard al sitului: 5297 *Cobitis elongatoides* (*Cobitis taenia*);

❖ Mărimea populației speciei nu este cunoscută, iar obiectivul specific sitului pentru această specie este îmbunătățirea stării de conservare: *Chilostoma banaticum*; 1093* *Austropotamobius torrentium*; 4050 *Isophya stysi*; 4014 *Carabus variolosus*; 1087* *Rosalia alpina*.

❖ Mărimea populației speciei și a habitatului nu sunt cunoscute: 4054 *Pholidoptera transsylvanica*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: *Euphydryas maturna*, 1060 *Lycaena dispar*; 1065 *Euphydryas aurinia*; 1074 *Eriogaster catax*; 6199* *Callimorpha euplagia quadripunctaria*; 4030 *Colias myrmidone*; 1318 *Myotis dasycneme* (Liliacul-de-iaz); 1354* *Ursus arctos*.

Conform Notei⁴¹ nr. 11275/CA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0020 Câmpia Careiului:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din Cnidion dubii; 6430 Liziere cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 9110* Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus* spp..

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase (*Molinia caerulea*); 6120* Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri; 3270 Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din *Chenopodium rubrum* p.p. și *Bidentium* p.p.; 2340* Dune continentale panonice; 2190 Depresiuni umede interdunale; 92A0 Păduri-galerii (zăvoaie) de *Salix alba* și *Populus alba*; 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmenion minoris*).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1335 *Spermophilus citellus* (Popându); 1088 *Cerambyx cerdo*; 1052 *Euphydryas maturna* syn *Hypodryas maturna*; 1060 *Lycaena dispar*; 1083 *Lucanus cervus*; 1059 *Maculinea teleius*; 4052 *Odontopodisma rubripes*; 4097 *Iris aphylla subsp. Hungarica*; 4110* *Pulsatilla pratensis subsp. Hungarica*; 4081 *Cirsium brachycephalum*; 4068 *Adenophora lilifolia*; 4098 *Iris humilis*

⁴¹ Ibidem 5;

subsp. Arenaria; 1617 Angelica palustris; 1898 Eleocharis carniolica; 1428 Marsilea quadrifolia; 1516 Aldrovanda vesiculosa.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitricho-Batrachion*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1188 *Bombina bombina*; 1220 *Emys orbicularis*; 1166 *Triturus cristatus*; 1993 *Triturus dobrogicus*; 2011 *Umbra krameri*; 6963 *Cobitis taenia*; 1145 *Misgurnus fossilis*; 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita).

Conform Notei⁴² nr. 11278/CA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0021 Câmpia Ierului:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3270 Râuri cu maluri nămoase, cu vegetație din *Chenopodion rubri* p.p. și *Bidention* p.p.; 91I0* Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus spp.*

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonic și ponto-sarmatice; 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe, cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoëto-Nanojuncetea*; 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitricho-Batrachion*; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1166 *Triturus cristatus*; 1993 *Triturus dobrogicus*; 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*; 6144 *Romanogobio albipinnatus* (syn. 5329 *Romanogobio vladkovi*); 1220 *Emys orbicularis*; 1145 *Misgurnus fossilis*(Chiscar, Tipar); 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita); 6963 *Cobitis taenia*; 2011 *Umbra krameri*; 1130 *Aspius aspius* (Avat); 4056 – *Anisus vorticolus*; 1078 *Callimorpha quadripunctaria*; 6169 *Euphydryas maturna*; 4036 *Leptidea morsei*; 1060 *Lycaena dispar*; 1516 *Aldrovanda vesiculosa*; 4081 *Cirsium brachycephalum*; 1898 *Eleocharis carniolica*; 1428 *Marsilea quadrifolia*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1335 *Spermophilus citellus*.

Conform Notei⁴³ nr. 5724/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0025 Cefa:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6510 Pajiști de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*).

⁴² Ibidem 5;

⁴³ Ibidem 5;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3150 Lacuri eutrofice naturale cu vegetație de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3160 Lacuri și iazuri distrofice naturale.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 4081 *Cirsium brachycephalum*; 6963 *Cobitis taenia* Complex.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1428 *Marsilea quadrifolia*; 1220 *Emys orbicularis*; 1318 *Myotis dasycneme*(Liliacul-de-iaz).

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4045 *Coenagrion ornatum*; 1145 *Misgurnus fossilis*(Chiscar, Tipar); 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita); 1166 *Triturus cristatus*; 1993 *Triturus dobrogicus*; 1188 *Bombina bombina*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1355 *Lutra lutra*.

Conform Deciziei⁴⁴ nr. 472/19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1071/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea și al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0123 Lacurile de acumulare de pe Crișul Repede s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 3150 Lacuri eutrofice naturale cu vegetație de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3270 Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din *Chenopodion rubriși* și *Bidention*;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 6965 *Cottus gobio*; 1032 *Unio crassus*; 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita); 1303 *Rhinolophus hipposideros*; 6145 *Romanogobio uranoscopus*; 1220 *Emys orbicularis*; 1188 *Bombina bombina*; 1166 *Triturus cristatus*; 1355 *Lutra lutra*; 1193 *Bombina variegata*; 1335 *Spermophilus citellus* (Popându); 7013 *Barbus biharicus*;

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 6964 *Barbus meridionalis*; 6145 *Romanogobio uranoscopus*.

Conform Deciziei⁴⁵ nr. 451/14.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1202/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSCI 0062 Defileul Crisului Repede – Pădurea Craiului s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6520 Fânețe montane; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare; 8220 Versanți stâncoși silicatici cu vegetație chasmoftică pe roci silicioase; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion* pe substrat calcaros; 9170 Păduri de

⁴⁴ Ibidem 2;

⁴⁵ Ibidem 2;

stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene; 91H0* Păduri panonice de *Quercus pubescens*; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea*) din etajul montan până în cel alpin (*Vaccinio- Piceetea*).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 7230 Mlaștini alcaline.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 5197 *Sabanejewia balcanica*(Câra); 1306 *Rhinolophus blasii*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 4052 *Odontopodisma rubripes*; 1060 *Lycaena dispar*; 4123 *Eudontomyzon danfordi*(Chiscar); 6145 *Romanogobio uranoscopus*; 1355 *Lutra lutra*; 1354* *Ursus arctos*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4097 *Iris aphylla subsp. Hungarica*; 1477 *Pulsatilla patens*; 7013 *Barbus biharicus*; 1163 *Cottus gobio*; 1166 *Triturus cristatus*; 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*; 1193 *Bombina variegata*; 1308 *Barbastella barbastellus*(Liliacul-cârn); 1310 *Miniopterus schreibersii* (Liliacul-cu-ariپی- lungi); 1323 *Myotis bechsteinii*; 1307 *Myotis blythii*; 1318 *Myotis dasycneme*(Liliacul-de-iaz); 1321 *Myotis emarginatus*; 1324 *Myotis myotis*; 1305 *Rhinolophus euryale*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*; 1352* *Canis lupus*; 1361 *Lynx lynx*.

Conform Deciziei nr. 474/19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1167/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 200 ROSCI0098 Lacul Pețea s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 31A0* Ape termale din Transilvania cu drețe (*Nymphaea lotus*).

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1083 *Lucanus cervus*; 5197 *Sabanejewia balcanica* (Câra); 6963 *Cobitis taenia* Complex.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1220 *Emys orbicularis*; 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 5339 *Rhodeus amarus*(Behlita); 1032 – *Unio crassus*; 1078 – *Callimorpha quadripunctaria**; 4057 *Chilostoma banaticum*.

Conform Deciziei⁴⁶ nr. 475/19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1043/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3270 Râuri cu maluri nămoase, cu vegetație din *Chenopodion rubri* p.p. și *Bidention* p.p; 92A0 Păduri-galerii (zăvoaie) de *Salix alba* și *Populus alba*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3150 Lacuri naturale eutrofice cu vegetație de tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 6963 *Cobitis taenia* Complex; 1157 *Gymnocephalus schraetzer* (Răspăr); 6143 *Romanogobio kesslerii*; 5329 *Romanogobio vladkovi*; 5197 *Sabanejewia balcanica*(Câra); 1146 *Sabanejewia*

⁴⁶ Ibidem 2;

aurata; 1159 *Zingel zingel* (*Fusar mare, Pietrar*); 4045 *Coenagrion ornatum*; 1193 *Bombina variegata*; 1335 *Spermophilus citellus* (*Popându*).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1337 *Castor fiber* (*Castorul*); 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1160 – *Zingel streber*; 1220 *Emys orbicularis*; 1188 *Bombina bombina*; 1355 *Lutra lutra*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1130 *Aspius aspius* (*Aun*); 5339 *Rhodeus amarus* (*Behlita*); 1124 *Gobio albipinnatus*.

Conform Deciziei⁴⁷ nr. 476/19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 798/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0145 Pădurea de la Alparea și al ariei naturale protejate de interes național 2.175 Pădurea cu narcise din Oșorhei s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1188 *Bombina bombina*; 1166 *Triturus cristatus*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1193 *Bombina variegata*. Ulterior, a fost emisă Decizia nr. 64 din 27.01.2021 pentru completarea Anexei la Decizia nr. 476 din 19.10.2020 cu pozițiile:

❖ 91M0 Păduri balcano-panonice de stejar turcesc – stejar sesil – OBIECTIV DE CONSERVARE: Îmbunătățirea stării de conservare

❖ 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen. – OBIECTIV DE CONSERVARE: Îmbunătățirea stării de conservare.

Conform Notei⁴⁸ nr. 5725/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0185 Păduricea de la Santău:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 92A0 Păduri-galerii (zăvoaie) de *Salix alba* și *Populus alba*;

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1188 *Bombina bombina*.

Conform Notei⁴⁹ nr. 5726/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0267 Valea Roșie:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1166 *Triturus cristatus*; 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*.

---

⁴⁷ Ibidem 2;

⁴⁸ Ibidem 5;

⁴⁹ Ibidem 5;

Conform Deciziei⁵⁰ nr. 477/19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1041/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0322 Muntele Șes s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculus fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 91M0 Păduri balcano-panonice stejar turcesc și stejar sesil; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Gallio-Carpinetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion* pe substraturi calcaroase; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyllo-Fagion*); 8220 Versanți stâncoși silicatici cu vegetație casmofitică; 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 3270 Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din *Chenopodium rubri p.p.* și *Bidention p.p.*; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 6520 Fânețe montane; 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1355 *Lutra lutra*; 1352* *Canis lupus*; 1361 *Lynx lynx*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4014 *Carabus variolosus*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 1324 *Myotis myotis*; 1093* *Austropotamobius torrentium*; 4050 *Isophya stysi*; 1087* *Rosalia alpina*.

Ulterior, a fost emisă Decizia nr. 66 din 27.01.2021 pentru completarea Anexei la Decizia nr. 477 din 19.10.2020 cu pozițiile:

❖ 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice – OBIECTIV DE CONSERVARE: menținerea stării de conservare.

Conform Notei⁵¹ nr. 1611/16.03.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0347 Pajiștea Fegernic s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peri-panonice.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1335 – *Spermophilus citellus*.

Conform Notei⁵² nr. 5729/14.09.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0387 Salonta:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele habitate: 1530* Mlaștini și stepe sărăturate panonice.

---

⁵⁰ Ibidem 2;

⁵¹ Ibidem 5;

⁵² Ibidem 5;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1335 *Spermophilus citellus* (Popândău).

Conform Notei⁵³ nr. 11286/GA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservarea diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0016 Câmpia Nirului - Valea Ierului:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice deschise: A060 – *Aythya nyroca*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii din Anexa I asociate cu habitate de stufăriș: A029 - *Ardea purpurea*; A021 - *Botaurus stellaris*; A081 - *Circus aeruginosus*; A026 - *Egretta garzetta*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A023 - *Nycticorax nycticorax*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii din Anexa I asociate cu habitate litorale și ripariene: A131 - *Himantopus himantopus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii din Anexa I asociate cu habitate de păduri: A089 - *Clanga pomarina*; A224 - *Caprimulgus europaeus*; A238 - *Dendrocopos medius*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A236 - *Drycopus martius*, A 092 - *Hieraetus pennatus*; A073 - *Milvus migrans*; A072 - *Pernis apivorus*; A234 - *Picus canus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii din Anexa I asociate cu habitate terestre deschise (terenuri agricole): A255 - *Anthus campestris*; a133 - *Buthinus oediceus*; A031 - *Ciconia ciconia*; A084 - *Circus Pygargus*; A231 - *Coracias garrulus*; A122 - *Crex xrex*; A097 - *Falco vespertinus*; A338 - *Lanius callurio*; A339 - *Lanius minor*.

2. Specii migratoare cu apariție regulată în sit nemenționate în Anexa 1 la Directiva Păsări:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice deschise: A055 - *Anas querquedula*; A041 - *Anser albifrons*; A036 - *Cygnus olor*; A179 - *Larus ridibundus*; A048 - *Tadorna tadorna*; A004 - *Tachybaptus ruficollis*; A054 - *Anas acuta*; A056 - *Anas clypeata*; A052 - *Anas crecca*; A050 - *Anas penelope*; A051 - *Anas strepera*; A043 - *Anser anser*; A059 - *Aythya ferina*; A061 - *Aythya fuligula*; A005 - *Podiceps cristatus*; A070 - *Mergus merganser*; A459 - *Larus cacchinnans*; A182 - *Larus canus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate litorale și ripariene: A163 - *Tringa stagnatilis*; A162 - *Tringa tatanus*; A158 - *Numenius phaeopus*; A161 - *Tringa erythropus*; A164 - *Tringa nebularia*; A165 - *Tringa ochropus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii din Anexa I asociate cu habitate terestre deschise (terenuri agricole): A260 - *Matacilla flava*; A099 - *Flaco subbuteo*; A214 - *Otus scops*.

Conform Deciziei⁵⁴ nr. 155 din 19.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1244/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0067 Lunca Barcăului:

1. Specii incluse în Anexa I:

---

⁵³ Ibidem 5;

⁵⁴ Ibidem 2;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru specii incluse în Anexa I: A255 - *Anthus campestris*; A081 - *Circus aeruginosus*; A082 - *Circus cyaneas*; A083 - *Circus macrourus*; A084 - *Circus pygargus*; A231 - *Coracias garrulus*, A122 - *Crex crex*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*; A023 - *Nycticorax nycticorax*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii incluse în Anexa I: A429 - *Dendrocopos syriacus*;

❖ Monitorizarea speciilor incluse în Anexa I: A404 - *Aquila heliaca*; A021 - *Botaurus stellaris*; A511 - *Falco cherrug*; A098 - *Falco columbarius*;

❖ Menținerea stării de conservare pentru specii incluse în Anexa I: A031 - *Ciconia ciconia*; A097 - *Falco vespertinus*; A034 - *Platalea leucorodia*;

❖ Clarificarea prezenței și stării de conservare a speciei incluse în Anexa I: A081 - *Circus aeruginosus*; A027 - *Egretta alba*; A026 - *Egretta gazetta*; A094 - *Pandion haliaetus*; A072 - *Pernis apivorus*; A166 - *Tringa glareola*.

2. Specii migratoare cu apariție regulată în sit neincluse în Anexa I

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice deschise: A005 - *Podiceps cristatus*; A052 - *Anas crecca*; A053 - *Anas platyrhynchos*; A125 - *Fulica atra*; A179 - *Larus ridibundus*; A004 - *Tachybaptus ruficollis*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate de stufăriș: A028 - *Ardea cinerea*; A118 - *Rallus aquaticus*; A123 - *Gallinula chloropus*; A260 - *Moracilla flava*; A291 - *Lacustella fluviatilis*; A292 - *Lacustella Luscinioides*; A295 - *Acrocephalus achobenobaeus*; A298 - *Acrocephalus arundinaceus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate terestre deschise: A086 - *Accipiter nisus*; A087 - *Buteo buteo*; A088 - *Buteo lagopus*; A096 - *Falco tinnunculus*; A232 - *Upupa epops*; A244 - *Gulerida cristata*; A262 - *Motacilla alba*; A275 - *Saxicola rubetra*; A276 - *Saxicola torquata*; A277 - *Oenanthe oenanthe*; A351 - *Sturnus vulgaris*; A364 - *carduelis carduelis*; A383 - *Miliaria calandra*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate ripariene și litorale: A168 - *Actitis hypoleucos*; A153 - *Gallinago gallinago*; A142 - *Vanellus vanellus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate de păduri și mixte: A221 - *Asio otus*; A363 - *Carduelis chloris*; A348 - *Corvus frugilegus*; A319 - *Muscicapa striata*; A314 - *Phylloscopus sibilatrix*; A315 - *Phylloscopus collybita*; A316 - *Phylloscopus trochilus*; A308 - *Sylvia curruca*; A283 - *Turdus merula*; A284 - *Turdus pilaris*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate urbane: A253 - *Delichon urbica*; A251 - *Hirundo rustica*; A273 - *Phoenicurus ochruros*.

Conform Notei⁵⁵ nr. 28537/BT/12.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa:

1. Specii de păsări cuprinse în Anexa I a Directivei 2009/147/EC:

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: A223 - *Aegolius funereus*; A091 - *Aquila chrysaetos*; A104 - *Bonasa bonasia*; A215 - *Bubo bubo*; A224 - *caprimulgus europaeus*; A080 - *Circaetus gallicus*; A122 - *Crex crex*; A239 - *Dendrocopos leucotos*; A236 - *Dryocopus martius*; A103 - *Falco peregrinus*; A312 - *Ficedula albicollis*; A320 - *Ficedula parva*;

⁵⁵ Ibidem 5;

A217 - *Glaucidium passerinum*; A246 - *Lullula arborea*; A072 - *Pernis apivorus*; A241 - *Picoides tridactylus*; A234 - *Picus canus*; A220 - *Strix uralensis*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A238 - *Dendrocopos medius*; A338 - *Lanius collurio*.

Specii migratoare cu apariție regulată în sit altele decât cele incluse în Anexa I:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate de păduri: A086 - *Accipiter nisus*; A087 - *Buteo buteo*; A373 - *Coccothraustes coccothraustes*; A207 - *Columba oenas*; A208 - *Columba palumbus*; A369 - *Loxia curvirostra*; A315 - *Phylloscopus collybita*; A314 - *Phylloscopus sibilatrix*; A372 - *Pyrrhula pyrrhula*; A318 - *Regulus ignicapillus*; A317 - *Regulus regulus*; A311 - *Sylvia atricapilla*; A283 - *Turdus merula*; A285 - *Turdus philomelos*; A282 - *Turdus torquatus*; A287 - *Turdus viscivorus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate deschise agricole și mixte: A256 - *Anthus trivialis*; A221 - *Asio otus*; A086 - *Buteo lagopus*; A212 - *Cuculus canorus*; A253 - *Delichon urbica*; A099 - *Falco subbuteo*; A262 - *Motacilla alba*; A261 - *Motacilla cinerea*; A275 - *Saxicola rubetra*; A276 - *Saxicola torquata*; A361 - *Serinus serinus*; A308 - *Sturnus vulgaris*; A310 - *Sylvia borin*; A309 - *Sylvia communis*; A308 - *Sylvia curruca*; A284 - *Turdus pilaris*;

Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate de stâncării: A086 - *Apus melba*; A378 - *Emberiza cia*; A273 - *Phoenicurus ochruros*.

Conform Notei⁵⁶ nr. 21433/BT/29.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0097 Pescăria Cefa - Pădurea Rădvani:

1. Specii de păsări cuprinse în Anexa I a Directivei 2009/147/EC:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A255 - *Anthus campestris*; A090 - *Aquila clanga*; A404 - *Aquila heliaca*; A089 - *Aquila pomarina*; A222 - *Asio flammeus*; A403 - *Buteo rufinus*; A031 - *Ciconia ciconia*; A080 - *Circaetus gallicus*; A082 - *Circus cyaneus*; A083 - *Circus macrourus*; A084 - *Circus pygargus*; A231 - *Coracias garrulus*; A122 - *Crex crex*; A238 - *Dendrocopos medius*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A236 - *Dryocopus martius*; A511 - *Falco cherrug*; A098 - *Falco columbarius*; A103 - *Falco peregrinus*; A097 - *Falco vespertinus*; A189 - *Gelochelidon nilotica*; A127 - *Grus grus*; A075 - *Haliaeetus albicilla*; A092 - *Hieraaetus pennatus*; A338 - *Lanius callurio*; A339 - *Lanius minor*; A246 - *Lullula arborea*; A073 - *Milvus migrans*; A074 - *Milvus milvus*; A129 - *Otis tarda*; A072 - *Pernis apivorus*; A072 - *Pernis apivorus*; A307 - *Sylvia nisoria*;

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A293 - *Acrocephalus melanopogon*; A229 - *Alcedo atthis*; A042 - *Anser erythropus*; A029 - *Ardea purpurea*; A024 - *Ardeola ralloides*; A060 - *Aythya nyroca*; A021 - *Botaurus stellaris*; A396 - *Branta ruficollis*; A196 - *Chlydonias hybridus*; A197 - *Chlydonias niger*; A030 - *Ciconia nigra*; A081 - *Circus aeruginosus*; A038 - *Cygnus cygnus*; A027 - *Egretta alba*; A026 - *Egretta garzetta*; A125 - *Fulica atra*; A153 - *Gallinago gallinago*; A123 - *Gallinula chloropus*; A002 - *Gavia arctica*; A001 - *Gavia stellata*; A131 - *Himantopus himantopus*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A176 - *Larus melanocephalus*; A177 - *Larus minutus*; A272 - *Luscinia svecia*; A068 - *Mergus albellus*; A094 - *Pandion haliaetus*; A393 - *Phalacrocorax pygmeus*; A170 - *Phalaropus lobatus*; A034 - *Platalea leucorodia*; A032 - *Plegadis facinellus*; A132 - *Recurvirostra avosetta*; A190 - *Sterna*

⁵⁶ Ibidem 5;

caspia; A193 - *Sterna hirundo*; A397 - *Tadorna ferruginea*; A166 - *Tringa glareola*; A140 - *Pluvialis apricaria*; A157 - *Limosa lapponica*; A190 - *Philomachus (Calidris) pugnax*.

2. Specii migratoare cu apariție regulată în sit neincluse în Anexa I:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice deschise: A054 - *Anas acuta*; A056 - *Anas clypeata*; A052 - *Anas crecca*; A050 - *Anas penelope*; A053 - *Anas platyrhynchos*; A055 - *Anas querquedula*; A051 - *Anas strepera*; A043 - *Anser anser*; A055 - *Anas albifrons*; A028 - *Ardea cinerea*; A059 - *Aythya ferina*; A061 - *Aythya fuligula*; A125 - *Fulica atra*; A459 - *Larus cachinnans*; A182 - *Larus canus*; A179 - *Larus ridibundus*; A067 - *Bucephala clangula*; A017 - *Phalacrocorax carbo*; A005 - *Podiceps cristatus*; A004 - *Tachybaptus ruficollis*; A006 - *Podiceps griseigena*; A006 - *Podiceps nigricollis*; A048 - *Tadorna tadorna*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice limicole și de stufăriș: A144 - *Calidris alba*; A149 - *Calidris alpina*; A147 - *Calidris ferruginea*; A145 - *Calidris minuta*; A136 - *Charadrius dubius*; A153 - *Gallinago gallinago*; A156 - *Limosa limosa*; A160 - *Numenius arquata*; A158 - *Numenius phaeopus*; A141 - *Pluvialis squatarola*; A161 - *Tringa erythropus*; A164 - *Tringa nebularia*; A162 - *Tringa totanus*; A142 - *Vanellus vanellus*; A123 - *Gallinula chloropus*; A179 - *Rallus aquaticus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu terenuri agricole utilizate în mod extensiv: A249 - *Riparia riparia*; A096 - *Falco tinnunculus*; A230 - *Merops apiaster*; A262 - *Motacilla alba*; A260 - *Motacilla flava*; A226 - *Apus aus*; A253 - *Delichon urbica*.

Conform Deciziei⁵⁷ nr. 479 din 19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1245/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0103 Valea Alceului:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări dependente de habitate acvatice deschise din Anexa 1: A229 - *Alcedo atthis*; A060 - *Aythya nyroca*; A082 - *Circus cyaneus*; A084 - *Circus pygargus*; A083 - *Circus macrourus*; A080 - *Circaetus gallicus*; A023 - *Nycticorax nycticorax*; A034 - *Platalea leucorodia*; A193 - *Sterna hirundo*; A393 - *Phalacrocorax pygmeus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări dependente de habitate cu apă mică (litorale): A131 - *Himantopus himantopus*; A132 - *Recurvirostra avosetta*; A196 - *Chlidonias hybridus*; A151 - *Philomachus pugnax*; A166 - *Tringa glareola*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări din Anexa 1 dependente de stufărișuri: A081 - *Circus aeruginosus*; A027 - *Egretta alba*; A026 - *Egretta garzetta*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A024 - *Ardeola ralloides*; A032 - *Plegadis falcinellus*; A029 - *Ardea purpurea*; A021 - *Botaurus stellaris*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări din Anexa 1 asociate cu habitate terestre: A031 - *Ciconia ciconia*; A030 - *Ciconia nigra*; A097 - *Falco vespertinus*; A098 - *Falco columbarius*; A255 - *Anthus campestris*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A511 - *Falco cherrug*; A127 - *Grus grus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*; A072 - *Pernis apivorus*.

⁵⁷ Ibidem 2;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări migratoare neincluse Anexa 1 asociate cu habitate terestre: A221 - *Asio otus*; A208 - *Columba palumbus*; A348 - *Corvus frugilegus*; A096 - *Falco tinnunculus*.

Conform Deciziei nr. 480 din 19.10.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare pentru situl ROSPA0115 Defileul Crișului Repede - Valea Iadului din Anexa la Ordinul nr. 1122/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0262 Valea Iedei:

1. Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări dependente de habitate acvatice deschise: A229 - *Alcedo atthis*; A168 - *Actitis hypoleucos*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre: A223 - *Aegolius funereus*; A091 - *Aquila chrysaetos*; A104 - *Bonasa bonasia*; A215 - *Bubo bubo*; A122 - *Crex crex*; A239 - *Dendrocopos leucotos*; A238 - *Dendrocopos medius*; A236 - *Dryocopus martius*; A321 - *Ficedula albicollis*; A320 - *Ficedula parva*; A338 - *Lanius collurio*; A246 - *Lullula arborea*; A072 - *Pernis apivorus*; A234 - *Picus canus*; A220 - *Strix uralensis*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii de păsări asociate cu habitate terestre care nu sunt incluse în Anexa 1: A247 - *Alauda arvensis*; A256 - *Anthus trivialis*; A228 - *Apus melba*; A217 - *Glaucidium passerinum*; A087 - *Buteo buteo*; A099 - *Falco subbuteo*; A270 - *Luscinia luscinia*; A383 - *Miliaria calandra*.

Conform Deciziei⁵⁸ nr. 339/18.08.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1177/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0214 Râul Tur, ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0069 Lunca Inferioară a Turului, ariei naturale protejate de interes național VII. 10 Râul Tur și rezervației naturale de interes județean Noroieni s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3160 Lacuri și iazuri distrofice naturale; 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 3270 Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din *Chenopodion rubri p.p.* și *Bidention p.p.*; 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase (*Molinion caeruleae*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 91M0 Păduri balcano-panonice de stejar turcesc și stejar sesil; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 92A0 Galerii (zăvoaie) de *Salix alba* și *Populus alba*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1898 *Eleocharis carniolica*; 1065 *Euphydryas aurinia*; 4036 *Leptidea morsei*; 1124 *Gobio*

⁵⁸ Ibidem 2;

albpinnatus; 5329 *Romanogobio vladkovi*; 1082 *Graphoderus bilineatus*; 4045 – *Coenagrion ornatum*; 1308 *Barbastella barbastellus* (*Liliacul-cârn*).

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1428 *Marsilea quadrifolia*; 1088 – *Cerambyx cerdo*; 1083 *Lucanus cervus*; 1060 *Lycaena dispar*; 4038 *Lycaena helle*; 1074 *Eriogaster catax*; 1059 *Maculinea teleius*; 1145 *Misgurnus fossilis* (*Chiscar, Tipar*); 6143 *Romanogobio kesslerii*; 5197 *Sabanejewia balcanica* (*Câra*); 1130 *Aspius aspius* (*Aun*); 1032 *Unio crassus*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 1993 *Triturus dobrogicus*; 1318 *Myotis dasycneme* (*Liliacul-de-iaz*); 1323 *Myotis bechsteinii*; 1321 *Myotis emarginatus*; 1324 *Myotis myotis*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*; 1355 *Lutra lutra*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 4097 *Iris aphylla subsp. Hungarica*; 6963 *Cobitis taenia Complex*; 5339 *Rhodeus amarus* (*Behlita*); 1188 - *Bombina bombina*; 1220 *Emys orbicularis*.

NOTĂ: Habitatul nu a fost identificat în urma studiilor pentru fundamentarea planului de management, studiul a concluzionat că a fost identificat eronat în sit, ca urmare trebuie eliminat din formularul standard: 6120* Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 1160 – *Zingel streber*;

Conform Deciziei⁵⁹ nr. 338/18.08.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1046/2016 privind aprobarea Planului de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0275 Bârsău – Somcuta s-au identificat următoarele obiective de conservare:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9160 Păduri subatlantice și medio-europene de stejar sau stejar cu carpen din Carpinion betuli; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9190 Stejarete acidofile batrane cu *Quercus robur* pe câmpii nisipoase.

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: 1323 *Myotis bechsteinii*; 1324 *Myotis myotis*; 1305 *Rhinolophus euryale*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*.

Conform Notei nr. 11280/CA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0358 Pricop – Huta – Certeze:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele habitate: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto – Fagion*).

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1352* *Canis lupus*; 1354* *Ursus arctos*; 1361 *Lynx lynx*.

❖ Menținerea stării de conservare pentru următoarele specii: 2001 *Triturus montandoni* (*Triton carpatic*).

⁵⁹ Ibidem 2;

Conform Notei⁶⁰ nr. 11282/CA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0416 Măgura Bătarci:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 6210 Pajiști uscate seminaturale și facies cu tufișuri pe substraturi calcaroase (*Festuco-Brometalia*) (*situri importante pentru orhidee); 6240* Pajiști stepice subpanonice.

Conform Notei⁶¹ nr. 11284/CA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0436 Someșul inferior:

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de habitate: 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*).

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele tipuri de specii: 1337 *Castor fiber* (Castorul); 1355 *Lutra lutra*; 1188 *Bombina bombina*; 1193 *Bombina variegata*; 1166 *Triturus cristatus*; 1130 *Aspius aspius*(Aun); 6963 *Cobitis taenia* Complex; 5329 *Romanogobio vladykovi*; 6143 *Romanogobio kesslerii*; 5339 *Rhodeus amarus* (Behlita); 1159 *Zingel zingel*(Fusar mare, Pietrar).

Conform Deciziei⁶² nr. 471 din 19.10.2020 pentru modificarea Anexei 2 la Decizia nr. 339 din 18.08.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1177/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0214 Râul Tur, arie de protecție specială avifaunistică ROSPA0068 Lunca inferioară a Turului, ariei naturale protejate de interes național VII.10 Râul Tur și rezervației naturale de interes județean Noroieni:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:

❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A229 - *Alcedo atthis*; A089 - *Aquila pomarina*; A029 - *Ardea purpurea*; A021 - *Botaurus stellaris*; A215 - *Bubo bubo*; A196 - *Chlidonias hybridus*; A031 - *Ciconia ciconia*; A030 - *Ciconia nigra*; A080 - *Circaetus gallicus*; A081 - *Circus aeruginosus*; A122 - *Crex crex*; A238 - *Dendrocopos medius*; A236 *Dryocopus martius*; A022 - *Ixobrychus minutus*; A338 - *Lanius collurio*; A339 - *Lanius minor*; A246 - *Lullula arborea*; A023 - *Nycticorax nycticorax*; A072 - *Pernis apivorus*; A234 - *Picus canus*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru următoarele specii: A024 - *Ardeola ralloides*; A060 - *Aythya nyroca*; A084 - *Circus pyfargus*; A429 - *Dendrocopos syriacus*; A026 - *Egretta garzetta*; A140 - *Pluvialis apricaria*; A177 - *Larus minutus*, A176 - *Larus melanocephalus*; A073 - *Milvus migrans*.

2. Specii migratoare cu apariție regulată în sit neincluse în Anexa I

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate acvatice deschise: A054 - *Anas acuta*; A056 - *Anas clypeata*; A052 - *Anas crecca*; A050 - *Anas penelope*; A053 - *Anas platyrhynchos*; A055 - *Anas querquedula*; A051 - *Anas strepera*; A059 -

---

⁶⁰ Ibidem 5;

⁶¹ Ibidem 5;

⁶² Ibidem 2;

Aythya ferina; A061 - *Aythya fuligula*; A036 - *Cygnus olor*; A125 - *Fulica atra*; A459 - *Larus cachinnans*; A182 - *Larus canus*; A179 - *Larus ridibundus*; A006 - *Podiceps grisegena*; A070 - *Mergus merganser*; A008 - *Podiceps nigricollis*; A005 - *Podiceps cristatus*; A004 - *Tachybaptus ruficollis*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate de stufăriș: A293 - *Acrocephalus melanopogon*; A298 - *Acrocephalus arundinaceus*; A296 - *Acrocephalus palustris*; A295 - *Acrocephalus schoenobaenus*; A297 - *Acrocephalus scirpaceus*; A336 - *Remis pendulinus*; A118 - *Rallus aquaticus*;

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate terestre deschise: A247 - *Alauda arvensis*; A043 - *Anser anser*; A041 - *Anser albifrons*; A113 - *Coturnix coturnix*; A244 - *Galerida cristata*; A383 - *Miliaria calandra*; A262 - *Motacilla alba*; A275 - *Saxicola rubetra*; A276 - *Saxicola torquata*; A210 - *Streptopelia turtur*; A351 - *Sturnus vulgaris*; A309 - *Sylvia communis*; A232 - *Upupa epops*; A366 - *Carduelis cannabina*; A364 - *Carduelis carduelis*; A099 - *Falco subbuteo*; A096 - *Falco tinnunculus*; A260 - *Motacilla flava*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate ripariene și litorale: A168 - *Actitis hypoleucos*; A142 - *Vanellus vanellus*; A249 - *Riparia riparia*; A149 - *Calidris alpina*; A147 - *Calidris ferruginea*; A145 - *Calidris minuta*; A136 - *Charadrius dubius*; A156 - *Limosa limosa*; A271 - *Luscinia megarhynchos*; A291 - *Locustella fluviatilis*; A160 - *Numenius arquata*; A163 - *Tringa stagnatilis*; A164 - *Tringa nebularia*; A165 - *Tringa ochropus*; A162 - *Tringa totanus*; A153 - *Gallinago gallinago*; A292 - *Locustella luscinioides*; A155 - *Scolopax rusticola*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate de păduri: A087 - *Buteo buteo*; A086 - *Accipiter nisus*; A221 - *Asio otus*; A088 - *Buteo lagopus*; A373 - *Coccothraustes coccothraustes*; A207 - *Columba oenas*; A208 - *Columba palumbus*; A212 - *Cuculus canorus*; A269 - *Erithacus rubecula*; A359 - *Fringilla coelebs*; A233 - *Jynx torquilla*; A319 - *Muscicapa striata*; A337 - *Oriolus oriolus*; A214 - *Otus scops*; A274 - *Phoenicurus phoenicurus*; A315 - *Phylloscopus collybita*; A314 - *Phylloscopus sibilatrix*; A361 - *Serinus serinus*; A311 - *Sylvia atricapilla*; A310 - *Sylvia borin*; A308 - *Sylvia curruca*; A283 - *Turdus merula*; A285 - *Turdus philomelos*.

❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru specii asociate cu habitate urbane: A253 - *Delichon urbica*; A273 - *Phoenicurus ochruros*; A251 - *Hirundo rustica*; A284 - *Turdus pilaris*.

Pentru siturile Natura 2000 ale căror obiective de conservare ale speciilor protejate și ale habitatelor naturale nu au fost încă elaborate, se va ține cont după definitivarea lor.

2.5 Date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate (evoluția numerică a populației în cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar, procentul estimativ al populației unei specii afectate de implementarea Programului, suprafața habitatului este suficient de mare pentru a asigura menținerea speciei pe termen lung)

În etapa în care vor fi realizate studiile de evaluare adecvată pentru acele intervenții din **Program** care ar putea avea potențial impact asupra Rețelei Natura 2000, analiza impactului va fi extinsă asupra tuturor tipurilor de utilizare a terenului care ar putea fi afectate, deoarece o estimare numerică cumulată a suprafețelor nu este suficientă, având în vedere că în multe situații modificările semnificative structurale și funcționale ale habitatelor pot genera efecte majore pe termen lung.

2.6 Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar

Integritatea ariilor naturale protejate din zona cercetată este conferită de buna funcționare dintre toate elementele care compun ecosistemele prezente în ea. Așa cum s-a menționat în secțiunea anterioară, dinamica populațională a speciilor, în mod natural, se va menține între anumite limite. Doar în cazul în care apar factori, interni sau externi care să modifice structura calitativă și cantitativă a populațiilor, acestea vor suferi o creștere sau o micșorare a efectivelor. Monitorizarea permanentă a stării de conservare a ecosistemelor este permanent necesară pentru a asigura integritatea acestor arii protejate.

În oricare dintre situările intersectate de potențialele lucrări eligibile acestui **Program**, structura sistemelor ecologice este esențială pentru menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar, orice modificare structurală la nivel de sit ducând în continuare la noi modificări structurale și funcționale pe termen lung, unele potențial ireversibile.

2.7 Obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management

În tabelul de mai jos sunt redate obiectivele generale privind conservarea siturilor Natura 2000 identificate ca având plan de management:

Tabel 4 - Obiective generale privind conservarea siturilor Natura 2000 conform Planurilor de Management

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
1	"Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișul Negru și ariile naturale protejate conexe" – aprobat prin Ordinul Ministrului mediului, apelor și Pădurilor nr. 1181/2016	Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale Complexului AP Crișuri, pe o perioadă de cinci ani, în responsabilitatea și cu coordonarea custodeșii ariilor naturale protejate; Stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 86 de specii și 7 habitate de importanță comunitară și națională, care se constituie în obiective de conservare pentru Complexul de Arii Protejate Crișuri, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate; Stabilirea măsurilor necesare pe o perioadă de cinci ani pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale ale comunităților locale de pe teritoriul Complexului AP Crișuri și în vecinătatea acestuia, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate; Organizarea pe o perioadă de cinci ani a activităților, din responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate, necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 7 habitate și 86 de specii de importanță comunitară și 86 de specii de păsări cu migrațiune regulată de pe teritoriul Complexului AP Crișuri, care vor fi puse la dispoziția celor 16 comunități locale, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a acestora.
2	"Planul de management al sitului de importanță	Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000;

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
	comunitară ROSCI0049 Crișul Negru” – aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1074/2016	Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului prin păstrarea activităților tradiționale și stimularea activităților turistice; Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și la activitățile cu impact negativ asupra acestora. Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.
3	”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0064 Defileul Mureșului și al ariilor naturale protejate conexe” – aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1155/2016	Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale ROSCI0064 Defileul Mureșului, pe o perioadă conformă legislației în vigoare pentru implementarea planurilor de management; Stabilirea măsurilor pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă conformă legislației în vigoare pentru 32 de specii și 4 habitate de importanță comunitară și națională, precum și alte 17 specii relevenate de faună, care se constituie în obiective de conservare pentru ROSCI0064 Defileul Mureșului, Rezervația Naturală 2.526 Pădurea Pojoga, Rezervația Naturală 2.527 Calcarele de la Godinești, Rezervația Naturală 2.534 Calcarele de la Boiu de Sus. Stabilirea măsurilor necesare pe o perioadă conformă legislației în vigoare, pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva condițiilor 152 cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale ale comunităților locale de pe ROSCI0064 Defileul Mureșului și din vecinătatea acestuia; Organizarea pe o perioadă conformă legislației în vigoare a activităților necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 4 habitate și 32 de specii de importanță comunitară și națională, precum și cele 17 specii de faună relevante, de pe teritoriul ROSCI0064 Defileul Mureșului, Rezervația Naturală 2.526 Pădurea Pojoga, Rezervația Naturală 2.527 Calcarele de la Godinești, Rezervația Naturală 2.534 Calcarele de la Boiu de Sus, care vor fi puse la dispoziția celor 15 comunități locale, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a acestora.
4	”Planul de management al Parcului Natural Lunca Mureșului” aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1224/2016	Managementul Parcului Natural Lunca Mureșului; Conservarea biodiversității; Exploatarea resurselor naturale și utilizarea terenului; Conștientizarea comunităților locale și promovarea educației ecologice; Managementul turismului; Monitorizarea implementării planului de management.
5	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0200 Platoul Vașcău” – aprobat prin Ordinul ministrului mediului,	Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora; Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatele pentru care a fost declarat situl – inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului;

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
	apelor și pădurilor nr. 1044/2016	<p>Asigurarea managementului eficient al sitului cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și a habitatelor de interes conservativ;</p> <p>Creșterea nivelului de conștientizare - îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului – pentru grupurile interese care au impact asupra conservării biodiversității;</p> <p>Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile;</p> <p>Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil -prin intermediul valorilor naturale și culturale - cu scopul limitării impactului asupra mediului.</p>
6	”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și al ariilor naturale protejate conexe” – aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1180/2016.	<p>Asigurarea unui management administrativ eficient al Complexul Ariei Protejate Cermei prin stabilirea măsurilor de management necesare desfășurării activităților de pază și a celor de monitorizare a activităților antropice de către personalul desemnat de la nivelul custodelui ariei naturale protejate;</p> <p>Asigurarea păstrării sau îmbunătățirii stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională prin măsuri de conservare specifice;</p> <p>Contribuția la îmbunătățirea condițiilor socio-economice ale comunităților locale prin promovarea turismului durabil;</p> <p>Creșterea gradului de conștientizare față de obiectivele de conservare ale ariilor naturale protejate, prin acțiuni specifice de informare și conștientizare, educație ecologică, cercetare științifică și pregătire a personalului.</p>
7	”Planul de management și regulamentul sitului Natura 2000 ROSCI0289 Coridorul Drocea – Codrul Moma” – aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1182/2016.	<p>Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000;</p> <p>Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale din sit;</p> <p>Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și activitățile cu impact negativ asupra acestora;</p> <p>Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.</p>
8	”Planul de management al sitului Natura 2000 ROCIO298 Defileul Crișului Alb” aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1184/2016.	<p>Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000;</p> <p>Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale din sit;</p> <p>Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și activitățile cu impact negativ asupra acestora;</p> <p>Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.</p>

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
9	<p>”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0337 Pădurea Neudorfului” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1184/2016.</p>	<p>Asigurarea unui management administrativ eficient al sitului, prin stabilirea măsurilor de management necesare desfășurării activităților de pază și a celor de monitorizare a activităților antropice de către personalul desemnat de la nivelul custodelui ariei naturale protejate și prin monitorizarea activităților antropice, în special a activităților socioeconomice la nivelul sitului, respectiv măsuri concrete de implicare a custodelui și a celorlalți factori interesați;</p> <p>Asigurarea păstrării sau îmbunătățirii stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară și națională, prin măsuri de conservare specifice, respectiv prin îmbunătățirea stării de conservare pentru 10% din suprafețele ocupate de habitatul de importanță comunitară 91M0 - Păduri balcano-panonice de cer și gorun și a habitatului 91Y0 - Păduri balcanopanonice de cer și gorun și menținerea stării de conservare pentru celelalte suprafețe; menținerea stării de conservare pentru specia Canis lupus – lup; monitorizarea stării de conservare a habitatelor de importanță comunitară și a lupului în aria naturală protejată și prin acțiuni concrete de îmbunătățire și de menținere a stării de conservare a habitatelor și lupului;</p> <p>Contribuția la îmbunătățirea condițiilor socio-economice ale comunităților locale, prin promovarea turismului durabil și prin monitorizarea activităților turistice la nivelul sitului Natura 2000 și din vecinătatea acestuia și promovarea turismului durabil, respectiv desfășurarea de acțiuni concrete de monitorizare și promovare;</p> <p>Îmbunătățirea bazei de cunoaștere de către comunitatea locală și de către specialiști, precum și creșterea gradului de conștientizare a publicului față de obiectivele de conservare ale ariei protejate, prin acțiuni specifice de conștientizare, educație ecologică, cercetare științifică și pregătire a personalului și prin monitorizarea activităților de cercetare la nivelul sitului Natura 2000 și din vecinătatea acestuia, respectiv desfășurarea de acțiuni concrete de cercetare, educație ecologică și conștientizare, cu comunitățile locale și cu publicul larg;</p>
10	<p>”Planul de management al Sitului Natura 2000 ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1191/2016.</p>	<p>Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale sitului Natura 2000 ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș, pe o perioadă de cinci ani, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate;</p> <p>Stabilirea măsurilor necesare pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pe o perioadă de cinci ani pentru 16 specii de importanță comunitară și națională, care se constituie în obiective de conservare pentru situl Natura 2000 ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate.;</p> <p>Stabilirea măsurilor necesare pe o perioadă de cinci ani pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață, din perspectiva condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale ale comunităților locale, de pe teritoriul sitului Natura 2000 ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș și din vecinătatea acestuia, în responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate;</p>

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
		Organizarea pe o perioadă de cinci ani a activităților, din responsabilitatea și cu coordonarea custodelui ariilor naturale protejate, necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 16 specii de importanță comunitară teritoriul sitului Natura 2000 ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș, care vor fi puse la dispoziția celor 3 comunități locale, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a acestora.
11	”Planul de management al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0047 Hunedoara Timișană” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1023/2016.	Managementul sitului Natura 2000 ROSPA0047 Hunedoara Timișană; Conservarea biodiversității; Conștientizarea populației și promovarea educației ecologice; Managementul turismului și al recreerii; Susținerea comunităților locale și promovarea patrimoniului cultural; Monitorizarea implementării planului de management.
12	”Planul de management al siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar Dinaș și ROSCI0390 Sărăturile Dinaș” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1531/2016.	Menținerea / refacerea stării favorabile de conservare pentru speciile și habitatul de interes conservativ prin îmbunătățirea măsurilor actuale de management al terenurilor și aplicarea lor, în colaborare cu proprietarii /administratorii de terenuri și resurse naturale; Creșterea nivelului de acceptare a Sitului Uivar – Dinaș, precum și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare, prin activități de informare și conștientizare în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale; Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Sitului Uivar – Dinaș; Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.
13	”Planul de management al siturilor Natura 2000 ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1178/2016.	Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora; Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată – inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului; Asigurarea managementului eficient al ariei naturale protejate cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ; Creșterea nivelului de conștientizare – îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și compartimentului – pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
		<p>Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile;</p> <p>Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil – prin intermediul valorilor naturale și culturale – cu scopul limitării impactului asupra mediului.</p>
14	<p>”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0219 Rusca Montană” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1209/2016.</p>	<p>Menținerea sau restabilirea, într-o stare de conservare favorabilă, a habitatelor naturale, a speciilor din fauna și flora salbatică de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl de importanță comunitară;</p> <p>Menținerea și dacă este necesar, dezvoltarea elementelor de peisaj, care sunt de importanță majoră pentru fauna și flora salbatică;</p> <p>Dezvoltarea turismului;</p> <p>Marketingul ariei protejate Rusca Montană;</p> <p>Măsurile aplicate țin seama de exigențele economice, sociale și culturale ca și de particularitățile regionale și locale, în situl de importanță comunitară;</p> <p>Managementul ariei protejate Rusca Montană;</p> <p>Protecția pădurilor virgine, cvasivirgine și seculare din rezervațiile naturale;</p> <p>Protecția și conservarea habitatelor și speciilor forestiere de: Fag, Brad, Molid, Frasin, Ulm din rezervațiile naturale;</p> <p>Protecția și conservarea speciilor din fauna sălbatică, din rezervațiile naturale;</p> <p>Asigurarea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice pe teritoriul european al Statelor Membre, cuprinse în ariile protejate de interes național și european de la Rusca Montană;</p> <p>Dezvoltarea programelor de cercetare;</p> <p>Dezvoltarea programelor educative.</p>
15	<p>”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0109 Lunca Timișului și ROSPA0095 Pădurea Macedonia” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1179/2016.</p>	<p>Menținerea sau ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care au fost desemnate Siturile Natura 2000;</p> <p>Promovarea unei dezvoltări durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea siturilor prin păstrarea activităților tradiționale și stimularea activităților turistice;</p> <p>Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și la activitățile cu impact negativ asupra acestora;</p> <p>Asigurarea unui management eficient și adaptabil al siturilor prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.</p>
16	<p>”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0142 Termia Mare – Tomnatic” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și</p>	<p>Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare pentru speciile de interes conservativ prin îmbunătățirea măsurilor actuale de management al terenurilor și aplicarea lor, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale;</p> <p>Creșterea nivelului de acceptare a Sitului Teremia Mare-Tomnatic, precum și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare, prin activități de informare și</p>

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
	Pădurilor nr. 1639/2016.	conștientizare, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale; Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Sitului Teremia Mare – Tomnatic; Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.
17	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0008 Betfita” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1189/2016.	Managementul biodiversității; Managementul turismului și al recreerii; Constientizare, informare și educație ecologică; Management și administrare.
18	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea și ale ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0123” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1189/2016.	Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000; Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului prin păstrarea activităților tradiționale și stimularea activităților turistice; Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și la activitățile cu impact negativ asupra acestora; Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.
19	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0061 Defileul Crișului Negru” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1073/2016.	Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000; Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului prin păstrarea activităților tradiționale și stimularea activităților turistice; Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și la activitățile cu impact negativ asupra acestora; Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.
20	”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0062 Defileul	Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora;

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
	<p>Crișului Repede – Pădurea Craiului” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1202/2016.</p>	<p>Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatele pentru care a fost declarată aria naturală protejată, inclusiv starea de conservare a acestora, cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului;</p> <p>Asigurarea managementului eficient al ariei naturale protejate cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ;</p> <p>Creșterea nivelului de conștientizare -îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului - pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;</p> <p>Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale, ce asigură suportul pentru speciile și habitatele de interes conservativ;</p> <p>Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil prin intermediul valorilor naturale și culturale cu scopul limitării impactului asupra mediului.</p>
21	<p>”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0068 Diosig” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1045/2016.</p>	<p>Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000;</p> <p>Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului prin păstrarea activităților tradiționale și stimularea activităților turistice;</p> <p>Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și la activitățile cu impact negativ asupra acestora.</p> <p>Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.</p>
22	<p>”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0098 Lacul Peșea” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1167/2016.</p>	<p>Reactualizarea inventarelor speciilor de floră și faună, managementul datelor;</p> <p>Monitorizarea stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar/național;</p> <p>Aplicarea măsurilor pentru asigurarea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes comunitar/național și pentru menținerea sau restabilirea într-o stare de conservare favorabilă a caracteristicilor geologicogeomorfologice și a specificității peisajului;</p> <p>Promovarea unor forme de vizitare și turism în concordanță cu obiectivele de conservare ale AP;</p> <p>Conștientizare a publicului și comunicare eficientă în concordanță cu obiectivele de conservare ale AP;</p> <p>Educația ecologică a tinerilor în concordanță cu obiectivele de conservare ale ariei protejate;</p> <p>Asigurarea echipamentului și infrastructurii de funcționare necesare ariei protejate;</p> <p>Personal, conducere, coordonare, administrare și evaluare plan de management integrat;</p> <p>Documente strategice de planificare, rapoarte, instruirii.</p>
23	<p>”Planul de management al sitului de importanță comunitară</p>	<p>Menținerea/ameliorarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ de pe suprafața PNMM, pe durata aplicării planului de management;</p>

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
	ROSCI0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1043/2016.	Reglementarea, monitorizarea și controlul activităților de utilizare a resurselor naturale din PNMM, în conformitate cu obiectivele de conservare și nevoile comunităților locale; Comunitățile locale și publicul larg sunt informați cu privire la valorile PNMM, iar dezvoltarea locală se sprijină pe aceste valori; Întărirea capacității administrative și perfecționarea profesională a personalului.
24	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0145 Pădurea de la Alperea și al ariei naturale protejate de interes național 2.175 Pădurea cu narcise din Oșorhei” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 798/2016.	Descrierea și evaluarea situației prezente a ariilor naturale protejate din punct de vedere al biodiversității și al condițiilor de mediu și socio-economice; Definirea obiectivelor și măsurilor de management, precizarea acțiunilor de conservare necesare și reglementarea activităților care se pot desfășura pe teritoriul ariilor și în imediata lor vecinătate în conformitate cu obiectivele de management propuse; Planificarea în timp și spațiu a măsurilor propuse pentru asigurarea conservării speciilor și habitatelor de interes comunitar și național, în concordanță cu activitățile tradiționale ale comunităților locale.
25	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0155 Pădurea Goroniște și al ariei naturale protejate de interes național 2.179 Pădurea cu narcise de la Goroniște” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 788/2016.	Descrierea și evaluarea situației prezente a ariilor naturale protejate din punct de vedere al biodiversității și al condițiilor de mediu și socio-economice; Definirea obiectivelor și măsurilor de management, precizarea acțiunilor de conservare necesare și reglementarea activităților care se pot desfășura pe teritoriul ariilor și în imediata lor vecinătate în conformitate cu obiectivele de management propuse; Planificarea în timp și spațiu a măsurilor propuse pentru asigurarea conservării speciilor și habitatelor de interes comunitar și național, în concordanță cu activitățile tradiționale ale comunităților locale.
26	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0240 Tășad” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1186/2016.	Descrierea și evaluarea situației prezente a ariilor naturale protejate din punct de vedere al biodiversității și al condițiilor de mediu și socio-economice; Definirea obiectivelor și măsurilor de management, precizarea acțiunilor de conservare necesare și reglementarea activităților care se pot desfășura pe teritoriul ariilor și în imediata lor vecinătate în conformitate cu obiectivele de management propuse; Planificarea în timp și spațiu a măsurilor propuse pentru asigurarea conservării speciilor și habitatelor de interes comunitar și național, în concordanță cu activitățile tradiționale ale comunităților locale.

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
27	<p>”Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0260 Valea Cepelor” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1558/2016.</p>	<p>Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora;</p> <p>Asigurarea bazei de informații/ date referitoare la speciile și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată (inclusiv starea de conservare a acestora) cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului;</p> <p>Asigurarea managementului eficient al ariei naturale protejate cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ;</p> <p>Creșterea nivelului de conștientizare (îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului) pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;</p> <p>Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale, ce asigură suportul pentru speciile și habitatelor de interes conservative;</p> <p>Crearea de oportunitati pentru desfasurarea unui turism durabil (prin intermediul valorilor naturale si culturale) cu scopul limitarii impactului asupra mediului;</p> <p>Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora;</p> <p>Asigurarea bazei de informații/ date referitoare la speciile și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată (inclusiv starea de conservare a acestora) cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului;</p> <p>Asigurarea managementului eficient al ariei naturale protejate cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ;</p> <p>Creșterea nivelului de conștientizare (îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului) pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;</p> <p>Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale, ce asigură suportul pentru speciile și habitatelor de interes conservative;</p> <p>Crearea de oportunitati pentru desfasurarea unui turism durabil (prin intermediul valorilor naturale si culturale) cu scopul limitarii impactului asupra mediului.</p>
28	<p>”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0262 Valea Iadei” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1122/2016.</p>	<p>Menținerea/ameliorarea stării de conservare identificate pentru habitatele și speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl Natura 2000;</p> <p>Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului prin păstrarea activităților tradiționale și stimularea activităților turistice;</p> <p>Creșterea gradului de informare a publicului referitor la valorile naturale ale sitului și la activitățile cu impact negativ asupra acestora;</p> <p>Asigurarea unui management eficient și adaptabil al sitului prin susținerea unei structuri funcționale de management pe durata de aplicare a planului de management.</p>

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
29	<p>”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0322 Muntele Ses” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1041/2016.</p>	<p>Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora; Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatelor pentru care a fost declarată aria naturală protejată - inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului; Asigurarea managementului eficient al ariei naturale protejate cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ; Creșterea nivelului de conștientizare - îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului - pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității; Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile; Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil - prin intermediul valorilor naturale și culturale - cu scopul limitării impactului asupra mediului.</p>
30	<p>”Planul de management al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0067 Lunca Barcăului” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1244/2016.</p>	<p>Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare pentru speciile de interes conservativ prin îmbunătățirea măsurilor actuale de management al terenurilor și aplicarea lor, în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale; Creșterea nivelului de acceptare a Sitului Lunca Barcăului, precum și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare, prin activități de informare și conștientizare, în colaborare cu factorii interesați și comunitățile locale; Asigurarea unei structuri funcționale de management în scopul implementării eficiente a Planului de Management al Sitului Lunca Barcăului; Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.</p>
31	<p>”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0214 Râul Tur, ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0068 Lunca Inferioară a Turului, ariei naturale protejate de interes național VII.10 Râul Tur și rezervației naturale de interes județean Noroieni” -</p>	<p>Menținerea/refacerea stării favorabile de conservare pentru habitatelor și speciile de interes pentru conservare prin aplicarea și îmbunătățirea măsurilor de management în colaborare cu proprietarii/administratorii de terenuri și resurse naturale; Menținerea, cel puțin în forma actuală, a peisajului mozaicat de câmpie, caracteristic ariei protejate, prin reducerea impactului vizual negativ al elementelor construite precum și prin promovarea reconstrucției peisajului în colaborare cu proprietarii /adminisistratorii de terenuri pe durata implementării planului; Asigurarea apei la nivel cantitativ și calitativ adecvat pentru menținerea stării de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor de interes conservativ prin reglementarea activităților de gospodărire a apelor și de îmbunătățiri funciare, precum și reconstrucție ecologică pe perioada de implementare a planului;</p>

Nr. crt.	Denumire	Obiective de conservare
	aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1177/2016.	<p>Reducerea impactului negativ al activităților de utilizare a resurselor naturale din AP, asupra stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes conservativ, prin asigurarea utilizării durabile a acestor resurse și identificarea de soluții alternative, în colaborare cu autoritățile competente pentru protecția mediului, pe durata implementării planului;</p> <p>Creșterea nivelului de acceptare a AP și obținerea sprijinului factorilor interesați în vederea realizării obiectivelor de conservare ale AP prin activități de conștientizare, informare și educație ecologică în colaborare cu comunitățile locale și alți factori interesați;</p> <p>Asigurarea unui management eficient și adaptabil al Ariei Protejate prin crearea și susținerea unei structuri funcționale de management, pe durata de implementare a Planului de Management;</p> <p>Implementarea unui sistem de monitorizare a planului de management prin analiza și evaluarea periodică a acțiunilor și indicatorilor cheie în vederea adaptării planului de acțiune.</p>
32	”Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0275 Bârsău - Somcuta” - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1046/2016.	<p>Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora;</p> <p>Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatele de interes conservativ - inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului;</p> <p>Asigurarea managementului eficient al sitului cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și a habitatelor de interes conservativ;</p> <p>Creșterea nivelului de conștientizare - îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului - pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității;</p> <p>Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile;</p> <p>Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil - prin intermediul valorilor naturale și culturale - cu scopul limitării impactului asupra mediului.</p>

În partea de implementare ungară a Programului toate siturile Natura 2000 au câte un plan de management Natura 2000 aprobat, recunoscute de către Comisia Europeană. Planurile de management ale siturilor Natura 2000 sunt în conformitate cu legislația națională și cea a UE.

La implementarea viitoarelor intervenții ce vor fi propuse prin **Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027** se vor avea în vedere obiectivele de conservare ale siturilor Natura 2000, cât și măsurile specifice de conservare, astfel încât speciile și habitatele să nu fie afectate.

2.8 Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv evoluții/schimbări care se pot produce în viitor

Starea de conservare a siturilor Natura 2000 aflate în aria programului, aceasta se poate stabili doar prin intermediul rapoartelor periodice privind starea respectivelor situri.

Astfel se va putea evalua periodic evoluția stării de conservare a speciilor și habitatelor în raport cu formularele standar prin care acestea au fost declarate.

La stabilirea amplasamentelor fiecărei lucrări eligibile în cadrul **Programului** se va începe cu o vizită în teren, pentru a identifica condițiile concrete, starea habitatelor și speciilor de interes comunitar, la momentul începerii activității.

2.9 Alte informații relevante privind conservarea ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv posibile schimbări în evoluția naturală a ariei naturale protejate de interes comunitar

Pe baza datelor colectate în timpul activităților de monitorizare din teren pentru fiecare proiect în parte, se va putea evalua starea de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar din cadrul ariilor naturale protejate posibil afectate de proiectele respective și vor fi luate măsurile de remediere, astfel încât să se ajungă la o stare de conservare bună.

Starea de conservare a ariilor naturale protejate se consideră a fi favorabilă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- datele privind dinamica populațiilor speciilor respective indică faptul că aceasta se menține și are șanse să se mențină pe termen lung ca o componentă viabilă a habitatului său natural;
- arealul natural al speciilor nu se reduce și nu există riscul să se reducă în viitorul previzibil;
- există un habitat suficient de vast pentru ca populațiile speciilor să se mențină pe termen lung
- se vor menține culoare de tranzit pentru speciile ce migrează între ariile naturale protejate și spațiile vecine, asigurând conservarea speciilor protejate.

2.10 Alte aspecte relevante pentru aria naturală protejate de interes comunitar

Nu este cazul.

În cadrul studiilor de evaluare adecvată ale intervențiilor pentru care acestea se vor solicita în cadrul procedurilor de avizare de mediu, se vor face evaluările în mod corespunzător impactul asupra fiecărei specii și fiecărui habitat de interes comunitar din fiecare arie naturală protejată de interes comunitar posibil afectată de implementarea respectivei intervenții. Aceasta va asigura ca obiectivele de conservare și integritatea rețelei Natura 2000 să fie protejate.

Obiectivele de conservare ale ariilor naturale protejate de interes comunitar aflate în aria Programului au în vedere menținerea și restaurarea statutului favorabil de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar. Stabilirea obiectivelor de conservare ține cont de caracteristicile fiecărei arii naturale protejate de interes comunitar (reprezentativitate, suprafața relativă, populația, statutul de conservare etc.), acestea fiind evidențiate prin planurile de management al ariilor naturale protejate de interes comunitar.

3 IDENTIFICAREA ȘI EVALUAREA IMPACTULUI

Prevederea impacturilor pentru **Program** se face ținând seama de efectele directe și indirecte; efecte pe termen scurt și lung; construcție, exploatare și dezafectare; efecte izolate, interactive și cumulative.

Modele predictive cantitative pot oferi predicții derivate matematic, bazate pe date și ipoteze despre forța și direcția impactului. Modele pot extrapola predicții care sunt în concordanță cu date trecute și prezente (analiza tendințelor, scenarii, analogii și/sau previziune intuitivă).

Unele modele utilizate în mod obișnuit prezic dispersarea poluanților în aer, eroziunea solului, încărcarea cu sedimente a cursurilor de apă, scăderea oxigenului în râurile poluate. Există și sisteme de informații geografice (GIS) utilizate pentru a produce modele de relații spațiale, cum ar fi suprapuneri de constrângeri, sau pentru a cartografia zonele sensibile și locațiile de pierdere a habitatului. GIS sunt o combinație de cartografie computerizată, stocarea datelor hărților și a sistemului de gestionare a bazelor de date care stochează atribute precum utilizarea terenului sau a pantelor.

3.1 Identificare impact (impact direct și indirect/impact pe termen scurt sau lung/impact din faza de construcție, de operare și de dezafectare/impact rezidual/impact cumulativ)

Impactul produs în perioada de implementare a proiectelor se poate manifesta atât prin degradarea habitatelor, cât și prin disturbarea speciilor. Conform îndrumarului „Managing Natura 2000 sites: Articolul 6 a Directivei 92/43/EEC precizează următoarele:

- Degradarea habitatelor este de natură fizică. Conform Directivei 92/43/CEE - Directiva Habitate, statele membre trebuie să ia în considerare impactul proiectelor asupra factorilor de mediu (apă, aer, sol) și implicit asupra habitatelor. Dacă aceste impacturi au ca rezultat modificarea statutului de conservare al speciilor/habitatelor într-unul mai puțin favorabil față de situația anterioară impactului, atunci se poate considera ca a avut loc o deteriorare a habitatului.
- Disturbarea nu afectează parametrii fizici ai unui sit, însă afectează în mod direct speciile și de cele mai multe ori este limitată în timp (zgomot, surse de lumină, radiații etc.). Intensitatea, durata și frecvența elementului disturbator sunt parametrii ce trebuie luați în calcul în cadrul evaluărilor efectuate în parcurgerea procedurilor de mediu aferente proiectelor propuse.

Monitorizarea este una dintre metodele prin care se poate estima cu corectitudine impactul generat în diferitele faze ale unui proiect. De asemenea, doar o monitorizare corectă poate verifica dacă măsurile de reducere a impactului sunt corect implementate și dacă aceste măsuri sunt eficiente sau dacă se impun alte măsuri de reducere (cu aprobarea ACPM), făcând posibilă adaptarea lor la condițiile actualizate din teren, spre creșterea eficienței acestora.

Metodologia de evaluare a impactului propusă este în acord cu cerințele legislative, ale ghidurilor metodologice și ale recomandărilor de bune practici.

Principiul metodei este acela de considerare a mărimii efectelor potențiale ca fiind determinate de doi parametri principali:

1. Magnitudinea modificărilor propuse de proiecte/ tipuri de intervenții;
2. Sensibilitatea zonelor potențial afectate.

În Figura 1 se prezintă tipurile de intervenții/ proiecte:

- Tip 1: proiecte pentru care localizarea nu este relevantă pentru analiză (în general acele proiecte care nu presupun lucrări de construcție, iar prin natura lor nu prezintă potențialul de a genera efecte negative asupra siturilor de importanță comunitară, de exemplu: „Rețele de schimb de bune practici și de învățare reciprocă în domeniul serviciilor de asistență medicală” - pentru care nu este necesară o evaluare adecvată asupra biodiversității;

- Tip 2: proiecte care sunt relevante pentru analiză (prin natura lor), însă nu se cunosc informații privind localizarea acestora, de exemplu: "Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitare din ariile protejate Natura 2000";
- Tip 3: proiecte care sunt relevante pentru analiză (prin natura lor), însă nu se cunosc suficiente informații privind localizarea acestora (localizare aproximativă/incompletă), de exemplu: "Proiecte de energii regenerabile pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al PA (acțiuni pilot)".

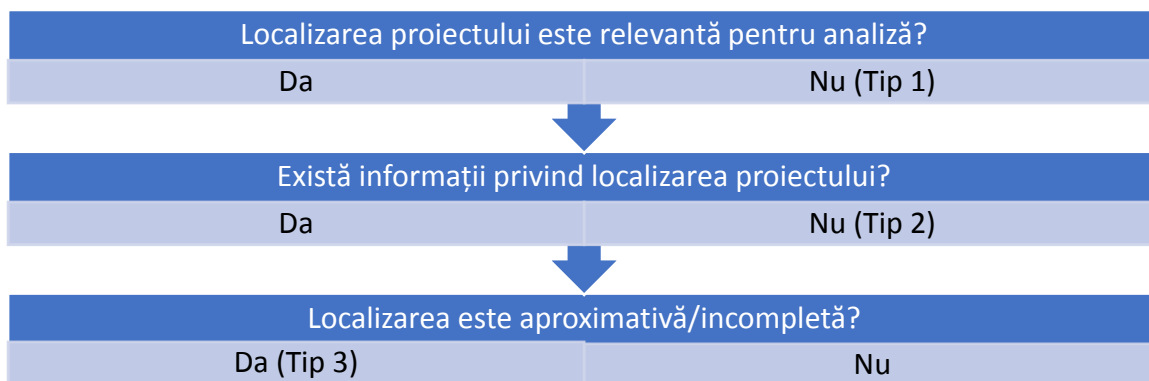

Figura 1 Schema de identificare a tipurilor de intervenții/ proiectelor din cadrul Programului

Tabel 5 Numărul tipurilor de intervenții/lucrărilor în funcție de localizarea acestora și aprecierea efectelor potențiale ale implementării finanțate prin Program:

Prioritate	Obiectiv Specific	Acțiuni	Tip de proiecte/ intervenții
Prioritatea 1	PO2 (iv)	<p>Acțiunea 1:</p> <p>Actualizarea măsurilor de gestionare a riscului la inundații din Aria Programului (dacă este cazul);</p> <p>Punerea în aplicare a măsurilor structurale și nestructurale legate de gestionarea riscurilor de inundații, sprijinirea îmbunătățirii prognozelor și a previziunilor (acțiuni pilot/strategii comune);</p> <p>Creșterea gradului de pregătire și de reziliență a comunităților în fața inundațiilor (cursuri de formare, evenimente de creștere a gradului de conștientizare), inclusiv implicarea tinerilor și integrarea dimensiunii de gen în acțiunile de protecție civilă;</p> <p>Promovarea gestionării durabile a zonelor inundabile, inclusiv a infrastructurii verzi;</p> <p>Încurajarea planificării managementului la nivel de bazin pentru probleme specifice (de exemplu, gheața pe râuri);</p> <p>Acțiuni pilot / demonstrative.</p>	Tip 1
		<p>Acțiunea 2:</p> <p>Formarea, dezvoltarea capacităților și a procedurilor pentru o mai bună pregătire în privința gestionării dezastrelor, inclusiv prin implicarea tinerilor și femeilor în acțiunile de protecție civilă;</p>	Tip 1

Prioritate	Obiectiv Specific	Acțiuni	Tip de proiecte/ intervenții
		<p>Identificarea de soluții inovatoare pentru a sprijini gestionarea dezastrelor (instrumente IT, aplicații mobile etc.) (acțiuni pilot);</p> <p>Consolidarea rezilienței autorităților naționale/regionale (acest tip de intervenție prevede elaborarea unei abordări armonizate și standardizate la nivel transfrontalier și apoi aplicarea acesteia la nivel național și regional) (acțiuni pilot, strategii comune);</p> <p>Sprijinirea planificării operative a gestionării inundațiilor în bazinele hidrografice transfrontaliere și armonizarea resurselor disponibile) (acțiuni pilot/strategii comune).</p>	
		<p>Acțiunea 3:</p> <p>Furnizarea de sprijin pentru evaluarea riscurilor (de exemplu, prin identificarea pericolelor, evaluarea consecințelor și a probabilităților, caracterizarea riscurilor și a incertitudinilor) la nivel regional, național sau macro-regional, precum și pentru formarea și schimbul de experiență în acest domeniu;</p> <p>Sprijinirea monitorizării și studiului diferitelor riscuri de mediu;</p> <p>Armonizarea strategiilor și a planurilor de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice pentru a îmbunătăți colaborarea internațională și a coordona activitățile în regiunea Dunării;</p> <p>Explorarea efectelor directe ale schimbărilor climatice și punerea în aplicare a măsurilor de atenuare și de adaptare în planurile de gestionare a riscurilor de mediu (strategii comune);</p> <p>Îmbunătățirea cooperării în ceea ce privește utilizarea datelor și proiecțiilor privind schimbările climatice din cadrul Serviciului Copernicus privind schimbările climatice (C3S) și al platformei care colectează datele climatice – Climate Data Store(CDS), inclusiv formarea și schimbul de experiență în aceste domenii;</p> <p>Cercetare în domeniul adaptării la schimbările climatice, inclusiv promovarea parteneriatelor între cercetarea academică și ONG-urile de tineret care activează în domeniul mediului;</p> <p>Sprijinirea măsurilor de retenție naturală a apelor (mici);</p> <p>Acțiuni pilot / demonstrative.</p>	Tip 3,,
	PO2 (ii)	<p>Formare (în format fizic și e-learning), schimbul de bune practici, dezvoltarea capacităților pentru o mai bună înțelegere a avantajelor utilizării surselor de energie regenerabilă, adaptate la nevoile diferitelor grupuri de părți interesate (politic-legislativ, tehnic, autorități publice, tineri și femei, etc.);</p>	Tip 1
		<p>Încurajarea generării de proiecte transfrontaliere legate de răspândirea utilizării durabile a surselor de energie regenerabilă;</p>	Tip 2

Prioritate	Obiectiv Specific	Acțiuni	Tip de proiecte/ intervenții
		Formare (în format fizic și e-learning), schimbul de bune practici, dezvoltarea capacităților pentru o mai bună înțelegere a avantajelor utilizării surselor de energie regenerabilă, adaptate la nevoile diferitelor grupuri de părți interesate (politic-legislativ, tehnic, autorități publice, tineri și femei, etc.);	Tip 1
		Proiecte de energii regenerabile bazate pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al acțiunilor pilot;	Tip 3
		Cartografierea energiilor regenerabile, evaluarea barierelor și elaborarea de strategii comune pentru acțiuni coordonate pe piața energiei.	Tip 1
	PO2 (vii)	Elaborarea Master-planului zonelor de frontieră Natura2000 sau a zonelor sensibile pentru a se concentra pe identificarea punctelor de interes major ale biodiversității, pe stabilirea comună a obiectivelor de conservare, pe identificarea siturilor prioritare pentru restaurare și pe măsurile de integrare a biodiversității;	Tip 2
		Proiecte de sprijinire a utilizării durabile a ariilor protejate pentru a crește sprijinul și sentimentul de proprietate al populației locale, cum ar fi evenimente (atelieri, conferințe); rapoarte de bune practici (studii de caz); atelieri de lucru/excursii de studiu;	Tip 2
		Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitate din ariile protejate Natura 2000;	Tip 2
		Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare axate pe anumite aspecte privind conservarea speciilor;	Tip 2
		Elaborarea și aplicarea celor mai adecvate metode de prevenire și control al speciilor alogene invazive și de gestionare a căilor de acces prioritare ale acestora în zonele de frontieră (acțiuni pilot);	Tip 3
		Măsuri de restaurare a ecosistemelor unde sunt prezente specii invazive (acțiuni pilot);	Tip 3
		Cursuri de formare, consolidarea capacităților și creșterea gradului de conștientizare privind conservarea biodiversității;	Tip 1
		Conservarea și refacerea biodiversității și crearea și îmbunătățirea infrastructurii verzi (acțiuni pilot);	Tip 1
		Construirea unor facilități-model de agrement permanent verzi (acțiuni pilot);	Tip 3
		Promovarea serviciilor ecosistemice pentru a evalua progresul activităților de promovare și conservare a biodiversității (acțiuni pilot);	Tip 1
		Consolidarea capacităților, formarea și sensibilizarea în legătură cu infrastructura albastră și verde;	Tip 1

Prioritate	Obiectiv Specific	Acțiuni	Tip de proiecte/ intervenții
		Dezvoltarea utilizării evaluărilor strategice de mediu în procesul decizional, cu integrarea infrastructurilor verzi și albastre în documentele de planificare;	Tip 1
		Stabilirea cooperării între abordările privind Strategiile macro-regional în stabilirea conectivității ecologice și a infrastructurii verzi.	Tip 1
Prioritatea 2	PO4 (v)	Analiza tendințelor, a nevoilor, a standardelor și a barierelor în calea cooperării pentru serviciile de asistență medicală în aria de program (inclusiv starea de sănătate a populației);	Tip 1
		Cursuri de formare pentru angajații publici și societatea civilă în domeniul serviciilor de sănătate;	Tip 1
		Rețele de schimb de bune practici și de învățare reciprocă în domeniul serviciilor de asistență medicală;	Tip 1
		Elaborarea de planuri de acțiune (transnaționale/transfrontaliere) și de strategii de dezvoltare în domeniul sănătății (inclusiv răspunsul comun și mobilizarea protecției civile	Tip 1
		Investiții în infrastructură, echipamente, software/hardware IT, sprijin pentru e-Guvernare în domeniul sănătății;	Tip 1
		Proiecte pilot / demonstrative / inovatoare / de cercetare în domeniul sănătății.	Tip 3
	PO4 (vi)	Identificarea posibilităților de a face oferta turistică durabilă sau de a crea noi produse turistice durabile de interes public (inclusiv analiza tendințelor, cartografierea resurselor, evaluarea barierelor în calea cooperării);	Tip 2
		Dezvoltarea unor astfel de oferte și produse turistice durabile, inclusiv investiții, integrate în strategii turistice comune pentru dezvoltarea locală;	Tip 1
		Inițiative de marketing teritorial (marketing, comunicare, campanii de sensibilizare privind resursele și tradițiile locale);	Tip 1
		Formări, consolidarea capacităților și schimburi de experiență între actorii transfrontalieri;	Tip 1
		Identificarea, cartografierea și dezvoltarea ulterioară a patrimoniului cultural (material și imaterial), inclusiv conservarea, protecția, conservarea și reabilitarea acestuia, precum și elaborarea de strategii comune de promovare și conservare și evaluarea barierelor în calea cooperării;	Tip 1
		Cartografierea nevoilor și posibilităților de digitalizare a patrimoniului cultural și elaborarea de strategii comune;	Tip 1
		Îmbunătățirea interpretării / adoptarea unor metode inovatoare de marketing teritorial prin "Modele de povestire" ("Istorie vie" și "Patrimoniu viu");	Tip 1
		Acțiuni pilot pentru soluții inovatoare (inclusiv achiziționarea de hardware/software) și crearea de rute tematice, fără marcă comercială specifică) pentru protecția și valorificarea patrimoniului cultural/rural/natural/religios;	Tip 1

Prioritate	Obiectiv Specific	Acțiuni	Tip de proiecte/ intervenții
		Implicarea autorităților și comunităților locale (inclusiv a școlilor) pentru a construi legături interculturale și transculturale cu diferiți parteneri (dezvoltarea competențelor, conținuturi educaționale și inițiative culturale, evenimente comune etc.).	Tip 1
Prioritatea 3	ISO 1	Studii transfrontaliere privind barierele în calea cooperării;	Tip 1
		Lecții învățate din experiențele anterioare;	Tip 1
		Cartografierea standardelor și a legislației;	Tip 1
		Elaborarea de planuri de acțiuni comune / strategii / acorduri instituționale;	Tip 1
		Formări comune privind modul de abordare a barierelor din calea cooperării;	Tip 1
		Acțiuni pilot/demonstrative pentru eliminarea barierelor;	Tip 1
		Studii transfrontaliere în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4	Tip 1
		Lecții învățate din experiențele anterioare;	Tip 1
		Elaborarea de planuri de acțiuni comune / strategii / acorduri instituționale privind Agenda 2030 și soluții personalizate pentru mecanisme teritoriale integrate în aria de program;	Tip 1
		Formări comune, evenimente și schimburi de experiență privind planificarea strategică transfrontalieră, dezvoltarea de proiecte și intervenția comună;	Tip 1
		Acțiuni pilot/demonstrative la scară mică în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4, axate pe politici/strategii/sisteme de coordonare a fondurilor multiple, monitorizare și evaluare (M&E) la nivel transfrontalier;	Tip 1
		Formări la scară mică, evenimente, schimburi între indivizi și acțiuni interumane.	Tip 1

3.2 Evaluarea semnificației impactului

Pe baza indicatorilor cheie cuantificabili evaluarea semnificației impactului poate fi exprimată prin: procentul din suprafața habitatului care va fi pierdut, procentul ce va fi pierdut din suprafețele habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor de interes comunitar, procentul de fragmentare a habitatelor de interes comunitar, durata sau persistența fragmentării și a perturbării speciilor, precum și schimbări în densitatea populațiilor. Aceste aspecte specifice se vor evalua pentru fiecare lucrare/intervenție în parte, în cadrul studiilor de evaluare adecvate din procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

La această etapă, evaluarea semnificației impactului nu este clară și concisă din lipsa datelor de localizare, de tipuri de intervenții ce se vor realiza pe un amplasament dat.

Tipurile de intervenții cu potențial impact asupra mediului, ce vor putea fi implementate în cadrul Programului vor fi de tipul:

- Proiecte de energii regenerabile bazate pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al acțiunilor pilot;

- Cartografierea energiilor regenerabile, evaluarea barierelor și elaborarea de strategii comune pentru acțiuni coordonate pe piața energiei;
- Măsurile de restaurare a ecosistemelor unde sunt prezente speciile invazive (acțiuni pilot);
- Construirea unor facilități-model de agrement permanent verzi (acțiuni pilot);
- Proiecte pilot / demonstrative / inovatoare / de cercetare în domeniul sănătății;
- Identificarea, cartografierea și dezvoltarea ulterioară a patrimoniului cultural (material și imaterial), inclusiv conservarea, protecția, conservarea și reabilitarea acestuia, precum și elaborarea de strategii comune de promovare și conservare și evaluarea barierelor în calea cooperării.

Impactul semnificativ a ținut cont și de cele 3 alternative ale Programului:

Alternativa de bază este cea în care situația în zona eligibilă rămâne neschimbată față de soluția fără *Program*. Este alternativa fără acțiune, cea a unui scenariu care păstrează status-quo-ul. Proiecțiile în această situație se bazează pe extrapolarea unor tendințe existente în prezent sau pe adoptarea unor măsuri impuse de situații punctuale, fără a influența pozitiv starea mediului, diminuarea poluării sau a riscurilor și dezastrelor actuale generate de schimbările climatice și activitățile antropice, aceasta fiind varianta „zero”.

Alternativa 1 a propus adoptarea unor măsuri impuse, cu influențe pozitive asupra stării mediului, a diminuării poluării sau a riscurilor și dezastrelor provocate de schimbările climatice și activitățile antropice. În cadrul Alternativei 1 au fost analizate 5 obiective de politică rezultate în urma analizei impactului tranfrontalier, al riscurilor și al complementarității. Aceasta reprezintă analiza scenariilor din cadrul Strategiei de finanțare⁶³.

În cadrul acestei alternative au fost analizate următoarele obiective de politică, astfel:

- ❖ PO5 – O Europă mai aproape de cetățeni, care viza două obiective specifice:
  - ✓ Promovarea intervențiilor teritoriale integrate în zonele periferice rurale și centrele orașelor minore;
  - ✓ Sprijinirea potențialelor zone urbane funcționale la nivel transfrontalier.

Având în vedere faptul că: nevoia este importantă și extinsă pe un teritoriu amplu, astfel impactul potențial este mediu/scăzut, iar riscurile și complementaritățile sunt ridicate /medii. Acest OS nu este considerat o prioritate pentru program.

- ❖ ISO 2. O Europa mai sigură :

- ✓ Consolidarea gestionării frontierelor ROHU prin cooperare.

Având în vedere faptul că: nevoia este potențială; impactul potențial este mediu spre scăzut; riscurile și complementaritățile sunt ridicate.

ISO 2 nu a fost considerată o prioritate pentru viitorul program.

Implementarea *Programului* este **Alternativa 2** propusă, prin care la nivel regional, dar cu influență directă asupra nivelului național, se vor putea atinge țintele de reducere și atenuare a poluării așa cum reiese din prioritățile și obiectivele cuprinse în *Program*. Alternativa cu *Program* este o bază a continuării politicilor publice pentru introducerea unor „scenarii verzi”, pentru a se complementa cu alte strategii și planuri ce răspund la Agenda Verde a UE și la necesitățile interne privind investițiile privind îmbunătățirea stării mediului în cele 2 state partenere, Ungaria și România. Pentru a evalua influența pe care o au intervențiile și măsurile propuse prin fiecare dintre prioritățile analizate, au fost avute în vedere tendințele

---

⁶³ Extras, adaptat și sintetizat din TIA Paper, care reprezintă un document suport pregătit de Consultanți, în cadrul procesului de programare, ca fundamentare pentru definirea logicii de intervenție a programului, respectiv pentru decizia membrilor Comitetului de Programare cu referire la strategia de finanțare.

care țin de obiectivele de dezvoltare regională și națională. Această alternativă a fost comparată cu alternativă de bază, considerată de referință, cea fără modificări ale politicii de mediu, ale politicilor publice, dar și cu Alternativa 1.

Impactul semnificativ în funcție de cele 3 alternative:

Efecte asupra aspectelor de mediu	Alternativa 0	Alternativa 1	Alternativa 2
Biodiversitate	Analiza este prezentată în capitolul 2	Alternativa studiată asociază efecte similare prin natură, dar din punct de vedere al magnitudinii și semnificației impactului în timp se preconizează a fi pe termen mediu și lung cu efecte negative în etapa de implementare a viitoarelor tipuri de intervenții. Dat fiind faptul că promovarea intervențiilor teritoriale integrate în zonele periferice rurale și în centrele orașelor minore, dar și faptul că în PA există un număr semnificativ de arii naturale protejate se preconizează efect negativ asupra biodiversității.	Efectele asupra mediului sunt prezentate în cadrul prezentului Studiu de evaluare adecvată.

Alternativa 1 este defavorabilă **Programului** deoarece obiectivele de politică menționate mai sus pot pune presiune asupra speciilor și habitatelor, dat fiind faptul că în zona acestuia cele mai multe localități rurale și orașe mici sunt localizate în situri Natura 2000.

3.3 Evaluarea impactului Programului propus

În această secțiune prezentăm rezultatul evaluării impactului.

Conform încadrării tipurilor de lucrări/intervenții, aceste sunt de 3 tipuri:

- Tip 1: proiecte pentru care localizarea nu este relevantă pentru analiză (în general acele proiecte care nu presupun lucrări de construcție, iar prin natura lor nu prezintă potențialul de a genera efecte negative asupra siturilor de importanță comunitară, de exemplu: „Rețele de schimb de bune practici și de învățare reciprocă în domeniul serviciilor de asistență medicală” - pentru care nu este necesară o evaluare adecvată asupra biodiversității;
- Tip 2: proiecte care sunt relevante pentru analiză (prin natura lor), însă nu se cunosc informații privind localizarea acestora, de exemplu: ”Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitată din ariile protejate Natura 2000”;
- Tip 3: proiecte care sunt relevante pentru analiză (prin natura lor), însă nu se cunosc suficiente informații privind localizarea acestora (localizare aproximativă/incompletă), de exemplu: ”Proiecte de energii regenerabile pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al PA (acțiuni pilot)”.

Evaluarea impactului potențial al tipurilor de intervenții eligibile Programului, se prezintă tabelar mai jos, luând în considerare măsurile cu caracter general de reducere a impactului.

Tabel 6 Evaluarea impactului potențial pentru cele 3 tipuri de intervenții din Program

Tip intervenție	Impact potențial	Observații
Tip 1	Pozitiv (de la planificare, realizare și operare)	-Acest tip nu prezintă potențialul de a genera efecte negative asupra siturilor de importanță comunitară; -Efectele pozitive sunt în transferul de bune practici care conduc la o mai bună gestionare a activităților, inclusiv a celor din zone protejate; - Necesită măsuri bazice de prevenire a impactului (pe parcursul desfășurării schimburilor de experiență).
Tip 2	Negativ în faza de execuție, de aplicare inițială a măsurilor Pozitiv pe termen mediu și lung, pe perioada de operare	-Acest tip vizează elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitate din ariile protejate Natura 2000; -Activitățile necesită reglementare, cu măsuri de prevenire a impactului negativ; - Necesită măsuri generale și de prevenire a impactului.
Tip 3	Negativ din faza de execuție, operare, dezafectare.	- Proiecte de energii regenerabile pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al PA (acțiuni pilot). - Necesită măsuri generale și specifice de prevenire a impactului.

Din analiza tabelului de mai sus reiese faptul că tipurile de intervenții de TIP 1 rezultă faptul că impactul este potențial pozitiv, condiționat de transferul de bune practici care conduc la o mai bună gestionare a activităților, inclusiv a celor din zone protejate, coroborat cu măsuri bazice de prevenire a impactului (pe parcursul desfășurării schimburilor de experiență).

Tipurile de intervenții de tip 2 și 3 pot avea impact potențial negativ, respectiv impact potențial negativ în faza de execuție, iar în cazul intervențiilor de TIP 3 se consideră că va persista și în faza de operare/dezafactare, și pozitiv în cazul intervențiilor de TIP 2. Se recomandă ca proiectele ce se vor dezvolta din tipul de intervenție de TIP 2 și 3 să nu fie localizate în interiorul sau imediata vecinătate a siturilor Natura 2000, iar în cazul în care acest lucru nu este posibil să fie alese amplasamente cu terenuri neproductive, astfel încât să nu fie afectată integritatea speciilor și habitatelor de interes comunitar.

Tabel 7 - Evaluarea impactului potențial al Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 asupra speciilor și habitatelor conform formularelor standard

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
ROSCI0042 Codru Moma	A05.01 – Creșterea animalelor	B - silvicultura	B02.11 – Replantarea pădurii	
	B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală		C01.01.01 – Cariere de pietriș	
			D01 Drumuri, poteci și căi ferate	
			D01.01 Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	
			D01.02 – Drumuri, autostrăzi	
			D05 – Îmbunătățirea accesului în zonă	
			F03.01 – Vânătoria	
			F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	
		K03.06 – Antagonism cu animale domestice.		
ROSCI0064 Defileul Mureșului	E01 – Zone urbanizate, habitare umană (locuinte umane)		A05.01 – Creșterea animalelor	
	E03.03 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșeuri provenite din baza de agrement		E03.02 – Depozitarea deșeurilor industriale	
	H – Poluarea			
	H01 – Poluarea apelor de suprafață (limnice, terestre, marine și salmastre)			

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
ROSCI0070 Drocea			E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșeuri provenite din baze de agrement	B – Silvicultura
ROSCI0108 Lunca Mureșului Inferior	E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșeuri provenite din baze de agrement		A04 Pășunatul	D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism
	J02.12 – Stăvilare, diguri, plaje artificiale, generalități		A08 Fertilizarea (cu îngrășământ)	E01.01 – Urbanizare continuă
			B02.03 Îndepărtarea lastarișului	G03 – Centre de practicare activități demonstrative
			B02.04 Îndepărtarea arborilor uscați sau în curs de uscare	J02.04.01 - Inundare
			B03 Exploatarea forestiera fara replantare sau refacerea naturală	
			C01.01 – Extragerea de nisip și pietriș	
			C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze naturale	
			D02.01.01 – Linii electrice și de telefon suspendate	
			E01 – Zone urbanizate, habitare umană (Locuinte umane)	
	ROSCI0115 Mlaștina Satchinez	F03.01 - Vânătoarea		A04.03 – Abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pasunatului A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ) C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze D01.04 – Cai ferate, cai ferate de mare viteză E01.03 Habitare dispersata (locuinte risipite, disperse)

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
ROSCI0200 Platoul Vașcău			D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism D01.02 – Drumuri, autostrăzi D05 – Îmbunătățirea accesului în zona F03.01 Vânătoarea F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj G01.03 – Vehicule cu motor G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote K03.06 – Antagonism cu animale domestice	
ROSCI0218 Dealul Mocreii – Roviina – Ineu			A04 – Pașunatul A10 Restructurarea detinerii terenului agricol	
ROSCI0289 Coridorul Drocea – Codru Moma			A11 – Alte activități agricole decât cele listate mai sus B – Silvicultura C01.01.01 – Cariere de nisip și pietriș D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism D01.02 – Drumuri, autostrăzi D05 – Îmbunătățirea accesului în zona F03.01 – Vanatoarea F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj G01.03 – Vehicule cu motor G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			K03.06 – Antagonism cu animale domestice	
ROSCI0291 Coridorul Munții Bihorului – Codru Moma			B – Sivicultura	
			D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	
			D01.02 – Drumuri autorizate	
			D05 – Îmbunătățirea accesului în zonă	
			F03.01 – Vânătoare	
			F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj	
			F01.03 – Vehicule cu motor	
			G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	
ROSCI0294 Crișul Alb între Gurahonț și Ineu	E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșeuri provenite din baze de agrment			
	E03.02 – Depozitarea deșeurilor industriale			
ROSCI298 Defileul Crișului Alb	C01.01.01 – Cariere de nisip și pietriș		B – Silvicultura	
	D01.02 – Drumuri, autostrazi		D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	
	F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj		D05 – Îmbunătățirea accesului în zonă	
			F03.01 – Vânătoare	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			K03.06 – Antagonism cu animale domestice	
ROSCI0324 Munții Bihor			B – Silvicultura	
			D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	
			D01.02 – Drumuri, autostrăzi	
			D05 – Imbunătățirea accesului în zona	
			F03.01 – Vanatoarea	
			F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj	
			G01.02 – Mersul pe jos, calarie și vehicule non – motorizate	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
		K03.06 – Antagonism cu animale domestice		
ROSCI0325 Munții Metaliferi			B – Silvicultura	
			D01.01 – Poteci trasee, trasee pentru ciclism	
			D01.02 – Drumuri, autostrăzi	
			D05 – Imbunătățirea accesului în zonă	
			F03.01 – Vânătoare	
			F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			G02.08 – Locuri de campare si zone de parcare pentru rulote	
		K03.06 – Antagonism cu animale domestice		
ROSCI0337 Pădurea Neudorfului			A11 – Alte activități agricole decat cele listate mai sus B – Silvicultura	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism D01.02 – Drumuri autostrăzi D05 – Îmbunătățirea accesului în zona F03.01 – Vanatoarea F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj G01.03 – Vehicule cu motor G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote K03.06 - Antagonism cu animale domestice	
ROSCI0350 Lunca Teuzului	A01 – Cultivare			
ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă	D01.02 – Drumuri, autostrăzi		A03 – Cosire / Taire a pașunii	
	F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj		B – Silvicultura	
			D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	
			D05 – Îmbunătățirea accesului în zonă	
			F03.01 – Vanatoare	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	
		K03.06 – Antagonism cu animale domestice		
ROSCI0406 Zarandu de Est	B02.02 – Curatarea padurii		B – Silvicultura	
	B02.04 – Indepartarea arborilor uscați sau in curs de uscare		D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
	D01.04 – Cai ferate, cai ferate de mare viteza		D01.02 – Drumuri, autostrazi	
	F03.02.03 – Capcane, otravire, braconaj		D05 Imbunatatirea accsului in zona	
			F03.01 – Vanatoare	
			G01.02 – Mersul pe jos, calarie si vehicule non – motorizate	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			G0208 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	
			K03.06 – Antagonism animale domestice	
ROSCI0407 Zarandu de Vest	B02.02 – Curatarea padurii		B – Silvicultura	
	B02.04 – Indepartarea arborilor uscați sau in curs de uscare		C01.01.01 – Cariere de nisip și pietriș	
	D01.02 – Drumuri, autostrazi		D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism	
	D01.04 – Cai ferate, cai ferate de mare viteză		D05 – Imbunatatirea acesului in zona	
	F03.02.03 – Capcane, otravire, braconaj		F03.01 – Vanatoare	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			G02.08 – Locuri de campare si zone de parcare pentru rulote	
	K03.06 – Antagonism cu animale domestice			
ROSPA0014 Câmpia Cermeiului	D01 – Drumuri, poteci si cai ferate		A07 – Utilizarea brodușelor biocide, hormoni si substanțe chimice	A05.01 – Creșterea animalelor
			D01.02 – Drumuri autostrazi	B – Silvicultura

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			D01.04 – Cai ferate, cai ferate de mare viteză E01.01 – Urbanizare continua E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deseuri provenite din baze de agrement G05.04 – Vandalism J01 – Focul și combaterea incendiilor K01.01 – Eroziune L07 – Furtuni, cicloane L08 – Inundații (processe naturale)	B02.04 – Indepartarea arborilor uscati sau in curs e uscare E01.03 – Habitaredispersata (locuinte risipite, disperse)
ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru	E01 – Zone urbanizate, habitare umana (locuint umane) E01.01 – Urbanizare continua E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deseuri provenite din baze de agrement		A07 – Utilizarea produselor bioacide, hormoni și substante chimice C01.01 – Extragerea de nisip și pietris D01 – Drumuri, poteci si cai ferate E 04.01 – Infrastructuri agricole, constructii in peisaj F03.01 – Vânătoare H01 – Poluarea pelor de suprafață (limnice terestre, marine si salmastre) J01 – Focul și combaterea incendiilor K04.02 – Parazitism L08 – Inundații (processe naturale)	
ROSPA0029 Defileul Mureșului	E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deseuri provenite din baze de agrement	B Silvicultura	A07 – Utilizarea produselor biocide, hormoni si substante chimice	A04 – Pasunatul

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
Inferior – Dealurile Lipovei	K01.01 – Eroziune		C01.01 – Extrageri de nisip și pietriș	B02.02 – Curatarea padurii
			C01.01.01 – Cariere de nisip și pietriș	
			C01.04 – Mine	
			D01 – Drumuri, poteci și cai ferate	
			D01.02 – Drumuri, autostrăzi	
			E01 – Zone urbanizate, habitare umana (locuinte umane)	
			E01.01 – Urbanizare continuă	
			E04.01 – Infrastructuri agricole, construcții în peisaj	
			F02.03.01 – Sapat după momeala / collectare	
			F03.01 – Vanatoare	
			F04 – Luare / prelevare de plante terestre, în general	
			J01 – Focul și combaterea incendiilor	
			K01.02 – Colmatare	
			K04.02 – Parazitism	
L07 Furtuni, cicloane				
L08 – Inundații (procese naturale)				
ROSPA0047 Hunedoara Timișană			A08 Fertilizare (cu îngrășământ)	
ROSPA0069 Lunca Mureșului Inferior	E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșuri provenite din baze de agrement		A04 – Pasunatul	G03 – Centre de practicare activități demonstrative
	J02.12 – Stăvilare, diguri, plaje artificiale, generalități		B02.03 - Îndepărtarea lastarișului	J02.04.01 - Inundare

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			B02.04 – Indepartarea arborilor uscati sau in curs e uscare C01.01 – Extrageri de nisip și pietriș C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze naturale D02.01.01 – Linii electrice și de telefon suspendate E01 – Zone urbanizate, habitare umana (locuint umane) E01.01 – Urbanizare continua E06 - Alte activități de urbanizare și industriale similare F03.02.03 – Capcane, otravire, braconaj F03.02.09 - Alte forme de luare (extragere) fauna G01.03 – Vehicule cu motor G04.01 - Manevre militare G05.04 – Vandalism H – Poluarea Specii invazive non-native (alogene) J01 – Focul și combaterea incendiilor J02.03.02 - Canalizare	
ROSPA0153 Defileul Crișului Alb	A02.01 - Agricultura intensiva F03.02.03 – Capcane, otravire, braconaj		B – Silvicultura	
ROSPA0164 Pescăria Nădlac			A02.01 - Agricultura intensiva	
	A02.01 - Agricultura intensiva			

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
ROSCI0425 Pădurea Semița	A10.01 - Îndepărtarea gardurilor vii și a crângurilor sau tufișurilor			
ROSCI0414 Lovrin	A - Agricultură			
	A02.01 - Agricultură intensivă			
ROSCI0390 Sărăturile Diniaș	A04 – Pasunatul			
	A05.01 – Creșterea animalelor			
	E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșeuri provenite din baze de agrement			
ROSCI0349 Pajiștea Pesac	A01 – Cultivare			
	E01 – Zone urbanizate, habitare umană (locuiri umane)			
ROSCI0345 Pajiștea Cenad	A01 – Cultivare			
	E01 – Zone urbanizate, habitare umană (locuiri umane)			
ROSCI0338 Pădurea Paniova			A04 – Pasunatul	
			B01.01 - Plantare pădure, pe teren deschis (copaci nativi)	
			B02.02 – Curățarea pădurii	
ROSCI00287 Comloșu Mare	A01 – Cultivare		A04 – Pasunatul	
ROSCI250 Tinutul Pădurenilor			B – Silvicultură	
			F03.01 – Vanatoare	
			F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj	
			G01.03 – Vehicule cu motor	
			K03.06 – Antagonism animale domestice	
	E01 – Zone urbanizate, habitare umană (locuiri umane)		A04 – Pasunatul	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
ROSCI0219 Rusca Montană	F03.01 – Vanatoare		A11 – Alte activități agricole decat cele listate mai sus	
			B – Silvicultura	
			F03.02 Luare/prelevare de fauna (terestra)	
			F03.02.03 – Capcane, otravire, braconaj	
			F04 – Luare / prelevare de plante terestre, in general	
ROSCI0115 Mlaștina Satchinez	F03.01 – Vanatoare		G01.03 – Vehicule cu motor	
			A04.03 – Abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pasunatului	
			A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ)	
			C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze naturale	
			D01.04 – Cai ferate, cai ferate de mare viteza	
ROSCI0109 Lunca Timișului			E01.03 – Habitar dispersata (locuinte risipite, disperse)	
			A01 – Cultivare	
ROSPA0128 Lunca Timișului	A02 - Modificrea practicilor de cultivare		A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ)	F01 - Acvacultura marina si de apă dulce
	A07 – Utilizarea produselor biocide, hormoni si substanțe chimice		E01 – Zone urbanizate, habitare umana (locuint umane)	
ROSPA0127 Lunca Bârzavei	A02 - Modificrea practicilor de cultivare			F01 - Acvacultura marina si de apă dulce

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
	A07 – Utilizarea produselor biocide, hormoni și substanțe chimice			
	A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ)			
ROSCI0002 Apușeni	B03 – Exploatarea forestieră fără replantarea sau refacerea naturală	A01 – Cultivare	B – Silvicultura	
	E01.01 – Urbanizare continuă		E01 – Zone urbanizate, habitare umană (locuiri umane)	
	F04 – Luare / prelevare de plante terestre, în general		F03.01 - Alte tipuri de deșeură	
			F03.01 – Vanatoare	
ROSCI0016 Buteasa			E01.02 Urbanizare discontinuă	
			G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	
ROSCI0020 Câmpia Careiului	A01 – Cultivare		A03 – Cosire / Tăiere a pășunii	
	A07 – Utilizarea produselor biocide, hormoni și substanțe chimice		A04 – Pasunatul	
	B01.01 - Plantare pădure, pe teren deschis (copaci nativi)		A05.01 – Creșterea animalelor	
	B03 – Exploatarea forestieră fără replantarea sau refacerea naturală		A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ)	
	E01 – Zone urbanizate, habitare umană (locuiri umane)		A10 - Restructurarea deținerii terenului agricol	
	J01 – Focul și combaterea incendiilor		B02.04 – Îndepărtarea arborilor uscați sau în curs de uscare	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			C01.01 – Extrageri de nisip și pietriș C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze naturale E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșuri provenite din baze e agrement F03.01 – Vanatoare H01 – Poluarea pelor de suprafață (limnice terestre, marine și salmastre) Specii invazive non-native (alogene)	
ROSCI0021 Câmpia Ierului	K02.03 - Eutrofizare (naturala)		A01 – Cultivare A04 – Pasunatul A07 – Utilizarea produselor biocide, hormoni și substanțe chimice A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ) A10 - Restructurarea detinerii terenului agricol A11 – Alte activități agricole decât cele listate mai sus B03 – Exploatarea forestieră fără replantarea sau refacerea naturală C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze naturale H01 – Poluarea pelor de suprafață (limnice terestre, marine și salmastre) I01 - Specii invazive non-native (alogene)	
ROSCI0042 Codru Moma	A05.01 – Creșterea animalelor B03 – Exploatarea forestieră fără replantarea sau refacerea naturală	B – Silvicultura	B02.01 - Replantarea padurii C01.01 – Extrageri de nisip și pietriș	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			D01 – Drumuri, poteci și cai ferate D01.01 – Poteci, trasee, trasee pentru ciclism D01.02 – Drumuri autorizate D05 – Îmbunătățirea accesului în zonă F03.01 – Vanatoare F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj G01.03 – Vehicule cu motor G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote K03.06 – Antagonism animale domestice	
ROSCI0061 Defileul Crișului Negru			A04 – Pasunatul F03.01 - Alte tipuri de depozitări F04 – Luare / prelevare de plante terestre, în general	
ROSCI0062 Defileul Crișului Repede - Pădurea Craiului	C01.01 – Extrageri de nisip și pietriș		A11 – Alte activități agricole decât cele listate mai sus K01.01 – Eroziune	
ROSCI0068 - Diosig			A10 - Restructurarea detinerii terenului agricol A11 – Alte activități agricole decât cele listate mai sus B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală	
ROSCI0098 Lacul Pețea	F03.02.01 - Colectare de animale (insecte, reptile, amfibieni)		Specii invazive non-native (alogene)	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
	J02.03.02 - Canalizare			
ROSCI0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede	E01 – Zone urbanizate, habitare umana (locuint umane)			
ROSCI0155 Pădurea Goroniște			B – Silvicultura	
			F03.01 – Vanatoare	
			F04 – Luare / prelevare de plante terestre, in general	
			F06 - Alte activități de vânătoare, pescuit sau colectare decât cele mai de sus	
ROSCI0185 Păduricea de la Santău			A11 – Alte activități agricole decat cele listate mai sus	
ROSCI0220 Săcueni			C02 – Exploatarea și extracția de petrol și gaze naturale	
ROSCI0240 Tășad			G02.08 – Locuri de campare și zone de parcare pentru rulote	
ROSCI0260 Valea Cepelor			A04 – Pasunatul	
ROSCI0267 Valea Roșie			F03.02 Luare/prelevare de fauna (terestra)	
ROSCI0322 Muntele Șes			A02 - Modificarea practicilor de cultivare	
			A04.03 – Abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pasunatului	
			A10 - Restructurarea detinerii terenului agricol	

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			B01.01 - Plantare pădure, pe teren deschis (copaci nativi) B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală	
ROSPA0016 Câmpia Nirului - Valea Ierului	A01 – Cultivare		A04 – Pasunatul	
	A07 – Utilizarea produselor biocide, hormoni si substanțe chimice		D02.01.01 – Linii electrice și de telefon suspendate	
	B02.04 – Îndepărtarea arborilor uscați sau în curs de uscare		H01 – Poluarea pelor de suprafață (limnice terestre, marine și salmastre)	
	B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală			
	F03.01 – Vanatoare			
	J01 – Focul și combaterea incendiilor			
ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa	A04 – Pasunatul		B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală	
	F03.01 – Vanatoare		F03.01 - Alte tipuri de depozități	
	F03.02.03 – Capcane, otrăvire, braconaj			
ROSCI0214 Râul Tur	J02.05.02 - Modificarea structurii cursurilor de apă continentale			G01 - Sport în aer liber și activități de petrecere a timpului liber, activități recreative
			A01 – Cultivare A03 – Cosire / Tăiere a pășunii	J02.01.01 - "Polderizare" - îndiguire în vederea creării unor incinte agricole, silvice, piscicole etc.

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			A04 – Pasunatul A07 – Utilizarea broduselor biocide, hormoni și substanțe chimice A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ) B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală D01.02 – Drumuri autorizate E03.01 – Depozitarea deșeurilor menajere / deșeuri provenite din baze e agrement F03.01 – Vanatoare Specii invazive non-native (alogene) J01 – Focul și combaterea incendiilor	
ROSCI0358 Pricop - Huta - Certeze	A04 – Pasunatul D01.02 – Drumuri autorizate E01.03 – Habitate dispersate (locuințe risipite, disperse)	B – Silvicultura		
ROSPA0068 Lunca Inferioară a Turului			A01 – Cultivare A04 – Pasunatul A07 – Utilizarea broduselor biocide, hormoni și substanțe chimice A08 – Fertilizarea (cu îngrășământ) A10 - Restructurarea detinerii terenului agricol B02.04 – Îndepărtarea arborilor uscați sau în curs de uscare	G01 - Sport în aer liber și activități de petrecere a timpului liber, activități recreative J02.01.01 - "Polderizare" - îndiguire în vederea creării unor incinte agricole, silvice, piscicole etc.

Denumire sit Natura 2000	Amenințări, presiuni, activități cu impact asupra sitului			
	Impact negativ cu efect mare asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mare asupra sitului	Impact negativ cu efect mediu/mic asupra sitului	Impact pozitiv cu efect mediu/mic asupra sitului
			B03 – Exploatarea forestieră fara replantarea sau refacerea naturală	
			D01.02 – Drumuri autorizate	
			E03.01 – Depozitarea deseurilor menajere / deseuri provenite din baze e agrement	
			F03.01 – Vanatoare	
			H01 – Poluarea pelor de suprafață (limnice terestre, marine si salmastre)	

La elaborarea proiectelor ce vor deriva din tipurile de intervenție menționate în Program se va ține seama și de tipurile de impact negativ cu efect mare/mediu și mic asupra siturilor Natura 2000, dar și de cele pozitive cu efect mare/mediu și mic, alături de obiectivele menționate Planurile de management și Setul minim de măsuri de conservare, după caz.

Cele mai multe tipuri de intervenție se referă la elaborare/reactualizare măsuri, proceduri, aplicații mobile, cursuri de formare/e-learning , armonizarea de stratetgii, furnizare de sprijin în diferite forme de evaluare a riscului, etc., acestea neavând un impact asupra grupelor taxonomice, fiind într-un procent foarte de mare, respectiv cca. **94%. Pentru restul de 6%** s-a evaluat impactul asupra grupelor taxonomice , așa cum reiese din tabelul de mai jos.

Tabel 8 - Evaluarea semnificației impactului potențialelor tipurilor de intervenții ale Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 asupra siturilor NATURA2000 și componentele de interes comunitar

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitate	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Actualizarea măsurilor de gestionare a riscului la inundații din Aria Programului (dacă este cazul) – TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Punerea în aplicare a măsurilor structurale și nestructurale legate de gestionarea riscurilor de inundații, sprijinirea îmbunătățirii prognozelor și a previziunilor (acțiuni pilot/strategii comune) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Creșterea gradului de pregătire și de reziliență a comunităților în fața inundațiilor (cursuri de formare, evenimente de creștere a gradului de conștientizare), inclusiv implicarea tinerilor și integrarea dimensiunii de gen în acțiunile de protecție civilă - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Promovarea gestionării durabile a zonelor inundabile, inclusiv a infrastructurii verzi - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Încurajarea planificării managementului la nivel de bazin pentru probleme specifice (de exemplu, gheața pe râuri) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Acțiuni pilot / demonstrative - TIP 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Formarea, dezvoltarea capacităților și a procedurilor pentru o mai bună pregătire în privința gestionării dezastrelor, inclusiv prin implicarea tinerilor și femeilor în acțiunile de protecție civilă - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Identificarea de soluții inovatoare pentru a sprijini gestionarea dezastrelor (instrumente IT, aplicații mobile etc.) (acțiuni pilot) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Consolidarea rezilienței autorităților naționale/regionale (acest tip de intervenție prevede elaborarea unei abordări armonizate și standardizate la nivel transfrontalier și apoi aplicarea acesteia la nivel național și regional) (acțiuni pilot, strategii comune) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Sprijinirea planificării operative a gestionării inundațiilor în bazinele hidrografice tranfrontaliere și armonizarea resurselor disponibile) (acțiuni pilot/strategii comune) TIP 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Furnizarea de sprijin pentru evaluarea riscurilor (de exemplu, prin identificarea pericolelor, evaluarea consecințelor și a probabilităților, caracterizarea riscurilor și a incertitudinilor) la nivel regional, național sau macro-regional, precum și pentru formarea și schimbul de experiență în acest domeniu – TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Sprijinirea monitorizării și studiului diferitelor riscuri de mediu - TIP 3;	+2	+2	+1	+2	+2	+1	+1	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii pentru biodiversitate, prin monitorizări permanente și aplicarea de măsuri în vederea minimizării riscurilor de mediu ce pot apărea. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Armonizarea strategiilor și a planurilor de acțiune privind adaptarea la schimbările climatice pentru a îmbunătăți colaborarea internațională și a coordona activitățile în regiunea Dunării - TIP 3;	+2	+2	+1	+2	+2	+1	+1	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii pentru biodiversitate, prin elaborarea de documente specifice care contribuie la minimizarea efectelor schimbărilor climatice pentru activitățile ulterioare din regiunea Dunării. Vezi Tabel 6
Explorarea efectelor directe ale schimbărilor climatice și punerea în aplicare a măsurilor de atenuare și de adaptare în planurile de gestionare a riscurilor de mediu (strategii comune) - TIP 3;	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii pentru biodiversitate, prin aplicarea de măsuri de atenuare și de adaptare în planurile strategice de mediu care vor gestiona riscurile. Vezi Tabel 6
Îmbunătățirea cooperării în ceea ce privește utilizarea datelor și proiecțiilor privind schimbările climatice din cadrul Serviciului Copernicus privind schimbările climatice (C3S) și al platformei care colectează datele climatice – Climate Data Store(CDS), inclusiv formarea și schimbul de experiență în aceste domenii - TIP 3;	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii pentru biodiversitate, prin aplicarea de măsuri de atenuare și de adaptare în planurile strategice de mediu care vor gestiona riscurile. Vezi Tabel 6
Cercetare în domeniul adaptării la schimbările climatice, inclusiv promovarea parteneriatelor între cercetarea academică și ONG-urile de tineret care activează în domeniul mediului - TIP 3;	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii pentru biodiversitate, prin adaptarea la schimbările climatice. Vezi Tabel 6
Sprijinirea măsurilor de retenție naturală a apelor (mici) TIP 3;	+2	+2	+1	+2	+2	+1	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
									pentru biodiversitate, prin măsuri de menținere a habitatelor și speciilor care sunt dependente de apă. Vezi Tabel 6
Acțiuni pilot / demonstrative- TIP 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Formare (în format fizic și e-learning), schimbul de bune practici, dezvoltarea capacităților pentru o mai bună înțelegere a avantajelor utilizării surselor de energie regenerabilă, adaptate la nevoile diferitelor grupuri de părți interesate (politic-legislativ, tehnic, autorități publice, tineri și femei, etc.)- TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Încurajarea generării de proiecte transfrontaliere legate de răspândirea utilizării durabile a surselor de energie regenerabilă – TIP 2;	+1	+1	+2	+2	+1	+1	+2	+1	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general beneficii pentru biodiversitate, prin aplicarea de măsuri de reducere, diminuare și evitare a tipurilor de impact identificate după stabilirea locațiilor. Vezi Tabel 6
Formare (în format fizic și e-learning), schimbul de bune practici, dezvoltarea capacităților pentru o mai bună înțelegere a avantajelor utilizării surselor de energie regenerabilă, adaptate la nevoile diferitelor grupuri de părți interesate (politic-legislativ, tehnic, autorități publice, tineri și femei, etc.) – TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Proiecte de energii regenerabile bazate pe potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă al acțiunilor pilot – TIP 3;	-2	-2	-1	-1	-1	-1	-2	-2	Reducerea emisiilor de carbon în localitățile urbane și utilizarea energiei regenerabile poate fi benefică pentru speciile sălbatice

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
									DACĂ nu este implementată în zone sensibile, în proiecte la scară mare și dacă înlocuiește sursele clasice de energie. În lipsa unei indicații clare în ceea ce privește dimensiunea și zona implementării unei astfel de facilități, în mod precaut am estimat un potențial impact negativ asupra tuturor speciilor și habitatelor de interes conservativ. Vezi Tabel 6
Cartografierea energiilor regenerabile, evaluarea barierelor și elaborarea de strategii comune pentru acțiuni coordonate pe piața energiei – TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Elaborarea Master-planului zonelor de frontieră Natura 2000 sau a zonelor sensibile pentru a se concentra pe identificarea punctelor de interes major ale biodiversității, pe stabilirea comună a obiectivelor de conservare, pe identificarea siturilor prioritare pentru restaurare și pe măsurile de integrare a biodiversității - TIP 2;	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general beneficii pentru biodiversitate, prin elaborarea master planurilor din zonele de frontieră Natura 2000 sau a zonelor sensibile pentru a se concentra pe identificarea punctelor de interes major ale biodiversității, pe stabilirea comună a obiectivelor de conservare, pe identificarea siturilor prioritare pentru restaurare și pe măsurile de integrare a biodiversității. Vezi Tabel 6
Proiecte de sprijinire a utilizării durabile a ariilor protejate pentru a crește sprijinul și sentimentul de proprietate al populației locale, cum ar fi evenimente	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general beneficii pentru biodiversitate, deoarece promovează

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
(ateliere, conferințe); rapoarte de bune practici (studii de caz); ateliere de lucru/excursii de studiu - TIP 2;									utilizarea duală a resurselor din ariile naturale protejate . Vezi Tabel 6
Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitare din ariile protejate Natura 2000 - TIP 2;	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general beneficii pentru biodiversitate, deoarece propune elaborarea planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare pentru speciile umbrelă periclitare din ariile protejate Natura 2000 . Vezi Tabel 6
Elaborarea și/sau punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare axate pe anumite aspecte privind conservarea speciilor - TIP 2r;	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general beneficii pentru biodiversitate, deoarece propune elaborarea planurilor de acțiune pentru conservare și/sau a planurilor de gestionare axate pe anumite aspecte privind conservarea speciilor. Vezi Tabel 6
Măsuri de restaurare a ecosistemelor unde sunt prezente specii invazive (acțiuni pilot)- TIP 3;	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general doar beneficii pentru biodiversitate, prin propunerea măsurilor de restaurare a ecosistemelor unde se constată prezența speciilor invazive. Vezi Tabel 6
Cursuri de formare, consolidarea capacităților și creșterea gradului de conștientizare privind conservarea biodiversității - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitatate	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Conservarea și refacerea biodiversității și crearea și îmbunătățirea infrastructurii verzi (acțiuni pilot)- TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Construirea unor facilități-model de agrement permanent verzi (acțiuni pilot) - TIP 3;	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	Activitățile de investiții în infrastructura necesară implementării proiectelor (reabilitare/ modernizare, după caz construcție/extindere) construirea unor facilități -model de agrement permanent verzi se vor realiza în afara ariilor naturale protejate fără a afecta speciile Natura 2000. Aceste activități de investiții vizează în general zonele intravilane. Vezi Tabel 6
Promovarea serviciilor ecosistemice pentru a evalua progresul activităților de promovare și conservare a biodiversității (acțiuni pilot) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Consolidarea capacităților, formarea și sensibilizarea în legătură cu infrastructura albastră și verde - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Dezvoltarea utilizării evaluărilor strategice de mediu în procesul decizional, cu integrarea infrastructurilor verzi și albastre în documentele de planificare - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Stabilirea cooperării între abordările privind Strategiile macro-regional în stabilirea conectivității ecologice și a infrastructurii verzi - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Analiza tendințelor, a nevoilor, a standardelor și a barierelor în calea cooperării pentru serviciile de asistență medicală în aria de program (inclusiv starea de sănătate a populației) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Cursuri de formare pentru angajații publici și societatea civilă în domeniul serviciilor de sănătate - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Rețele de schimb de bune practici și de învățare reciprocă în domeniul serviciilor de asistență medicală - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Elaborarea de planuri de acțiune (transnaționale/transfrontaliere) și de strategii de dezvoltare în domeniul sănătății (inclusiv răspunsul comun și mobilizarea protecției civile - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Investiții în infrastructură, echipamente, software/hardware IT, sprijin pentru e-Guvernare în domeniul sănătății - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Proiecte pilot / demonstrative / inovatoare / de cercetare în domeniul sănătății - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Identificarea posibilităților de a face oferta turistică durabilă sau de a crea noi produse turistice durabile de interes public (inclusiv analiza tendințelor, cartografierea resurselor, evaluarea barierelor în calea cooperării - TIP 2;	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	Implementarea unei astfel de intervenții poate aduce în general beneficii pentru biodiversitate, deoarece propune practicarea unui turism durabil. Vezi Tabel 6
Dezvoltarea unor astfel de oferte și produse turistice durabile, inclusiv investiții, integrate în strategii turistice comune pentru dezvoltarea locală - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Inițiative de marketing teritorial (marketing, comunicare, campanii de sensibilizare privind resursele și tradițiile locale) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Formări, consolidarea capacităților și schimburi de experiență între actorii transfrontalieri - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Identificarea, cartografierea și dezvoltarea ulterioară a patrimoniului cultural (material și imaterial), inclusiv conservarea, protecția, conservarea și reabilitarea acestuia, precum și elaborarea de strategii comune de promovare și conservare și evaluarea barierelor în calea cooperării - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Cartografierea nevoilor și posibilităților de digitalizare a patrimoniului cultural și elaborarea de strategii comune - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Îmbunătățirea interpretării / adoptarea unor metode inovatoare de marketing teritorial prin "Modele de povestire" ("Istorie vie" și "Patrimoniu viu") - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Acțiuni pilot pentru soluții inovatoare (inclusiv achiziționarea de hardware/software) și crearea de rute tematice, fără marcă comercială specifică) pentru protecția și valorificarea patrimoniului cultural/rural/natural/religios - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Implicarea autorităților și comunităților locale (inclusiv a școlilor) pentru a construi legături interculturale și transculturale cu diferiți parteneri (dezvoltarea competențelor, conținuturi educaționale și inițiative culturale, evenimente comune etc.) - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Studii transfrontaliere privind barierele în calea cooperării- TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitat	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
Lecții învățate din experiențele anterioare - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Cartografierea standardelor și a legislației - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Elaborarea de planuri de acțiuni comune / strategii / acorduri instituționale - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Formări comune privind modul de abordare a barierelor din calea cooperării - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Acțiuni pilot/demonstrative pentru eliminarea barierelor - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Studii transfrontaliere în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4 - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Lecții învățate din experiențele anterioare - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Elaborarea de planuri de acțiuni comune / strategii / acorduri instituționale privind Agenda 2030 și soluții personalizate pentru mecanisme teritoriale integrate în aria de program - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Formări comune, evenimente și schimburi de experiență privind planificarea strategică transfrontalieră, dezvoltarea de proiecte și intervenția comună - TIP 1;	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6
Acțiuni pilot/demonstrative la scară mică în domenii care nu sunt acoperite de obiectivele selectate în cadrul OP2 și OP4, axate pe politici/strategii/sisteme de	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Tipuri de intervenții/ proiecte - acțiuni	Grup taxonomic								Justificare
	Habitatate	Plante	Nevertebrate	Pești	Amfibieni	Reptile	Mamifere	Păsări	
coordonare a fondurilor multiple, monitorizare și evaluare (M&E) la nivel transfrontalier - TIP 1;									
Formări la scară mică, evenimente, schimburi între indivizi și acțiuni interumane - TIP 1.	0	0	0	0	0	0	0	0	Nici un impact detectabil asupra speciilor și habitatelor Natura 2000. Vezi Tabel 6

Evaluarea impactului rezidual care va rămâne după implementarea măsurilor de reducere a impactului

Impactul rezidual se va calcula în cadrul procedurii de evaluare adecvată aferentă fiecărei intervenții propuse spre implementare prin **Program**, acesta fiind determinat de magnitudinea intervenției și de caracteristicile de proiectare, care în acest moment nu sunt cunoscute.

3.4 Evaluarea impactului cumulativ al Programului propus cu alte programe existente, în curs de implementare sau propuse în perimetrul sau vecinătatea ariei

Evaluarea impactului rezidual, a ceea ce rămâne după implementarea măsurilor de reducere a impactului pentru Program propus și pentru alte Programe se va calcula în cadrul procedurii de evaluare adecvată, aferent fiecărei intervenții eligibile, propus spre implementare în cadrul **Programului**.

4 MĂSURILE DE REDUCERE A IMPACTULUI

4.1 Identificarea și descrierea măsurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat afectate de Program și modul în care acestea vor reduce/elimina impactul negativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar

Monitorizarea este una dintre metodele prin care se poate analiza și evalua impactul generat în diferitele faze ale unui proiect/lucrare/intervenție. De asemenea, o monitorizare constantă și corectă poate verifica dacă măsurile de reducere a impactului sunt corect implementate și dacă aceste măsuri sunt suficiente, eficiente sau dacă se impun alte măsuri de reducere (cu aprobarea ACPM). Aceasta face posibilă adaptarea celor mai eficiente măsuri la condițiile actualizate din teren, ceea ce duce la creșterea eficienței acestora. Măsuri de reducere suplimentare se stabilesc în funcție de condițiile specifice amplasamentelor lucrărilor/intervențiilor care se vor promova prin **Program**.

În cazul activităților de construcție planificate și a proximității acestora față de receptori/arii naturale protejate în documentele aferente procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului se vor propune și evalua măsurile suplimentare necesare.

De asemenea, se vor respecta condițiile impuse în cadrul obținerii Acordurilor de Mediu emise pentru fiecare intervenție în parte, precum și cele prevăzute în avizele emise de custozii ariilor naturale protejate intersectate de proiectele propuse.

Măsurile prezentate în cele ce urmează au caracter general și rolul de reducere/eliminarea a impactului potențial negativ asupra fiecărui aspect de mediu, acest lucru asigurând și integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar afectate de proiectele propuse.

Aer

În perioada de execuție, pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale intervențiilor propuse asupra calității aerului, este recomandată aplicarea următoarelor măsuri:

- reducerea zonelor de excavare deschise și coordonarea adecvată a activităților de excavare, sortare, compactare etc.;
- reducerea numărului de mijloace de transport utilizate pentru materialele și echipamentele necesare lucrărilor, corespunzător cantităților asociate lucrărilor;

- folosirea utilajelor/ mijloacelor de transport dotate cu motoare performante (EURO 4 sau EURO 5) și circularea cu viteză redusă (maxim 30 km/h), mai ales pe drumurile de pământ sau balastate (în perioade foarte secetoase se recomandă stropirea acestora cu apă);
- menținerea echipamentelor și a utilajelor utilizate în activitatea de construcții în stare bună de funcționare;
- eșalonarea lucrărilor astfel încât să se evite funcționarea simultană a unui număr mare de echipamente, în conformitate cu normele tehnice specifice;
- depozitarea și re folosirea pentru readucerea terenului la starea inițială, după finalizarea execuției lucrărilor, a stratului vegetal de pământ de pe amplasamentul lucrărilor care se execută pentru fundații;
- utilizarea tehnicii de stropire cu apă a frontului de lucru pentru reducerea prafului, în cazul în care în urma lucrărilor aferente proiectului praful rezultat este vizibil;
- curățarea periodică a căilor de acces aferente șantierului;
- gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile desfășurate în cadrul Programului în conformitate cu categoriile de deșeuri, pe bază de contracte cu agenți autorizați pe tipuri de deșeuri (reutilizare, reciclare, recuperare);
- se recomandă ca încărcătura de material să fie acoperită în timpul transportului, autobasculantele fiind dotate obligatoriu cu prelate;
- aplicarea vopselelor pe elementele constructive se va face prin utilizarea unor cantități minime de vopsea, grund și diluanți și aplicarea cu dispozitive speciale care asigură evacuări minime de COV-uri în atmosferă;
- pe perioada lucrărilor se vor limita zonele de lucru și vor fi marcate distinct în locuri cu vizibilitate, folosind semne standardizate ISO, pentru a limita potențialul impact asupra mediului sau posibilele accidente.
- Funcție de tipul de intervenție, amplasament și durata lucrărilor se vor putea adopta și alte măsuri suplimentare.

În perioada de operare a intervențiilor propuse, măsurile vor fi preventive, realizabile prin supravegherea funcționării instalațiilor în limitele proiectate. În cazul apariției unei defecțiuni, se impune depistarea rapidă a acesteia, urmată de remedierea în cel mai scurt timp.

În cazul investițiilor în energii regenerabile cu potențialul ridicat geotermic / fotovoltaic / eolian / biomasă aflate în aria Programului, se vor lua măsurile specifice tipului de activitate și a impactului creat în faza de construcție și operare.

Schimbări climatice

Lucrările/intervențiile propuse în cadrul **Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027**, vizează îndeplinirea unor obiective de politici de dezvoltare regională, orientate către dezvoltări urbane și rurale în aria Programului, în acord cu obiectivele Programului, proiecte care pot contribui benefic la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, promovând activități de adaptare la schimbările climatice.

Având în vedere că în 2030, totalul emisiilor de gaze cu efect de seră în sectoarele economiei naționale se propune a fi redus cu aproximativ 50% față de 1990, intervențiile și lucrările de tip 3 vor contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel național și regional.

Apă

În perioada de execuție, pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale lucrărilor/intervențiilor asupra apelor de suprafață și subterane, se recomandată implementarea următoarelor măsuri cu caracter general:

- dotarea cu toalete ecologice/ bazin vidanjabil pentru personalul implicat în etapa de construcție;
- marcarea cu bariere a organizării de șantier pentru a nu afecta și alte suprafețe în afara celor necesare, stabilite prin proiect;
- evitarea transportului sedimentelor din zonele de construcții, inclusiv drumuri, în cursurile de apă;
- depozitarea controlată, în zone separate din amplasament a materialelor de construcție și deșeurilor rezultate în etapa de execuție și de dezafectare; deșeurile destinate valorificării sau eliminării ulterioare vor fi stocate temporar. Se recomandă respectarea strictă a sistemului de gestionare a deșeurilor;
- evitarea depozitării pe sol a materialelor care în urma expunerii la precipitații conduc la infiltrații pentru sol și pânza freatică (prin impermeabilizarea suprafețelor de depozitare);
- interzicerea spălării mașinilor sau utilajelor în apele de suprafață din zona de lucru;
- utilajele și mijloacele de transport folosite vor fi menținute în stare bună de funcționare, iar defecțiunile vor fi semnalate în cel mai scurt timp și remediate la unități specializate.
- elaborarea unui Plan de prevenire și combatere a poluărilor accidentale și instruirea personalului implicat în lucrările de construcție, pentru respectarea prevederilor acestuia;
- se va urmări derularea tuturor lucrărilor astfel încât să se prevină eventualele contaminări ale zonei, datorate scurgerii accidentale de combustibili sau lubrifianți de la echipamentele/utilajele utilizate la lucrări. În cazul poluării accidentale se va interveni imediat cu substanțe absorbante/neutralizatoare, iar defecțiunile mijloacelor de transport și/sau utilajelor vor fi remediate în unități de service specializate;
- fundațiile stâlpilor LEA se vor amplasa, pe cât posibil, în zone uscate cu structură geologică consolidată și se vor evita zonele umede sau luncile inundabile; în cazul în care acest lucru nu este posibil, se vor utiliza fundații cu coloane forate, o soluție mai prietenoasă comparativ cu soluția clasică;
- schimbarea conductoarelor LEA în deschiderile care traversează cursuri de apă prin metoda firului pilot, conductoarele fiind trase la înălțime fără a atinge solul și fără a intra în contact cu apa;
- programul de lucru va fi întocmit astfel încât lucrările care urmează a fi executate pe teren să nu se desfășoare în condiții meteorologice nefavorabile, condiții ce amplifică probabilitatea unui posibil impact asupra mediului și care pot afecta chiar și calitatea lucrărilor.

În etapa de funcționare a obiectivelor propuse, pentru diminuarea impactului asupra apelor subterane și de suprafață, se recomandă implementarea următoarelor măsuri:

- depozitarea substanțelor chimice utilizate, precum și a deșeurilor produse se va realiza în spații închise, acoperite, prevăzute cu platforme betonate/ impermeabilizate;
- elaborarea unui Plan de prevenire și combatere a poluărilor accidentale și instruirea personalului pentru respectarea prevederilor acestuia.

- Funcție de tipul de intervenție, amplasament și durata lucrurilor se vor putea adopta și alte măsuri suplimentare.

Sol

Pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative ale lucrărilor propuse asupra calității solului, este recomandată aplicarea următoarelor măsuri generale, cum ar fi:

- utilizarea de bariere care să marcheze limitele organizării de șantier și să împiedice afectarea altor zone în afara celor necesare pentru respectiva intervenție;
- depozitarea controlată a materialelor de construcții și a deșeurilor generate în timpul etapei de execuție și dezafectare în zone speciale din amplasament;
- evitarea depozitării pe sol a materialelor care expuse precipitațiilor pot determina infiltrații în sol și apa subterană (zone de depozitare impremeabile);
- minimizarea excavațiilor și a decopertărilor în zonele afectate de activitățile din cadrul Programului;
- amenajarea unor zone de parcare pentru autovehicule și utilajele implicate în lucrările din cadrul Programului. Toate echipamentele și vehiculele utilizate vor fi menținute în stare bună de funcționare iar posibilele defecțiuni ale mijloacelor de transport și/sau utilajelor vor fi remediate în unități de service specializate. Pentru reducerea riscului scurgerilor accidentale de combustibil și lubrefianți, alimentarea cu combustibil și schimbul de ulei se vor realiza în centre specializate. Zonele de lucru se vor dota cu materiale absorbante și/sau substanțe neutralizatoare pentru intervenție rapidă în caz de poluare accidentală generată de pierderi de carburanți și/sau lubrifianți;
- depozitele de pământ, de sol fertil, rezultate din săpăturile executate pentru fundații vor fi amplasate în imediata apropiere a zonelor de lucru de unde provin, fără afectarea terenurilor adiacente; înălțimea maximă de depozitare va asigura stabilitatea depozitului temporar de sol excavat;
- în perioadele ploioase, săpăturile deschise vor fi protejate prin acoperire cu folii de polietilenă, traficul pe drumurile neasfaltate va fi evitat, iar brazdele realizate de vehicule vor fi remediate cât mai curând posibil;
- limitarea, acolo unde este posibil, a numărului de treceri ale vehiculelor pe drumurile neasfaltate, în special în zonele cu sol sensibil sau pe pante abrupte;
- pentru transportul materialelor de construcții, terenurile abrupte vor fi evitate prin utilizarea rutelor alternative sau a vehiculelor ușoare acolo unde este posibil;
- pentru transportul elementelor de construcții și a noilor echipamente, se vor utiliza, pe cât posibil, drumurile de acces existente;
- deșeurile generate în timpul activităților de construcție vor fi gestionate în conformitate cu prevederile legale în domeniu (colectare selectivă, reutilizare și depozitare finală);
- după realizarea lucrărilor aferente intervențiilor, vor fi întreprinse lucrări de refacere a amplasamentului, inclusiv re-vegetarea/ însămânțarea cu specii native în completarea regenerării naturale a vegetației și îmbunătățirea stratului de la suprafața terenului.

În etapa de funcționare a lucrărilor propuse, pentru diminuarea impactului asupra solului și subsolului, se recomandă implementarea următoarelor măsuri:

- verificarea periodică a integrității instalațiilor și echipamentelor aferente lucrărilor;
- stabilirea unui program de revizii și reparații pentru instalațiile tehnologice, pentru a se evita defectarea acestora și a se asigura funcționarea lor la parametri optimi;

- depozitarea deșeurilor se va realiza în containere, în spații închise special amenajate, cu suprafețe impermeabilizate, iar eliminarea de pe amplasament se va realiza prin intermediul unor firme autorizate;
- depozitarea și manipularea substanțelor și preparatelor chimice periculoase se va realiza în spații închise, special amenajate, impermeabilizate, care să împiedice infiltrarea în sol și în apa subterană a unor eventuale scurgeri; vor fi prevăzute cuve de retenție pentru recipientii/rezervoarele de substanțe chimice periculoase utilizate pe amplasament;
- pentru colectarea apelor uzate rezultate din cadrul unităților de producție a energiei electrice se vor utiliza rețele de canalizare cu îmbinări etanșe, care limitează pericolul infestării solului și subsolului cu poluanți.
- Funcție de tipul de intervenție, amplasament și durata lucrurilor se vor putea adopta și alte măsuri suplimentare.

Zgomot

Pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative generate de nivelul de zgomot și vibrații, în cadrul lucrărilor propuse, se recomandă implementarea următoarelor măsuri generale:

- desfășurarea lucrărilor etapizat în timp și spațiu, conform graficului de lucrări, astfel încât nivelul de zgomot să fie situat sub limitele maxime admisibile;
- utilizarea de sisteme adecvate de atenuare a zgomotului la surse (motoare utilaje etc.);
- montarea de panouri mobile în imediata vecinătate a activității generatoare de zgomot, în vederea protejării zonelor locuite;
- stabilirea și impunerea unor viteze limită pentru circulația mijloacelor de transport în localități și pe drumurile tehnologice;
- desfășurarea activității pe timp de zi, cu respectarea perioadei de odihnă a locuitorilor riverani; în situația în care se vor primi reclamații din partea populației, se vor modifica traseele de circulație corespunzător;
- se vor efectua periodic măsurări ale nivelului de zgomot prin intermediul firmelor specializate;
- se recomandă montarea de panouri fonoabsorbante în dreptul receptorilor sensibili afectați de proiectele propuse; proiectarea și selecția panourilor fonoabsorbante trebuie să fie adaptate la condițiile din teren și să țină cont de impactul vizual și estetic produs, în condițiile integrării în mediul înconjurător.
- în timpul exploatării proiectelor propuse, se va efectua monitorizarea nivelului de zgomot înregistrat în vecinătatea zonelor unde au fost prevăzute măsuri de protecție; în cazul în care se constată că acestea nu asigură eficiența necesară, se vor prevedea măsuri suplimentare.

Funcție de tipul de intervenție, amplasament și durata lucrurilor se vor putea adopta și alte măsuri suplimentare.

Peisaj

Având în vedere faptul că execuția lucrărilor de tipul parcurilor fotovoltaice și a blocurilor energetice se va realiza pe amplasamente existente, se poate afirma faptul că nu vor exista schimbări majore în peisajul existent.

Pe baza unui studiu de coexistență se determină tipul construcției, distanța și măsurile de protecție ce trebuie să fie îndeplinite de noile construcții ce se pot propune și care să fie integrate în peisajul adecvat.

Reducerea impactului vizual și implicit, integrarea investițiilor în cadrul natural se va realiza prin reducerea pe cât posibil a defrișărilor, amplasarea și alegerea adecvată a modelelor constructive, a culorii acestora, a materialelor durabile și poziției pentru încadrare în peisaj a construcțiilor.

Condițiile tehnice generale avute în vedere la alegerea amplasamentelor pentru lucrările/intervențiile propuse necesită respectarea normelor de protecție a mediului, precum și evitarea, pe cât posibil, a terenurilor de înaltă productivitate agricolă, a zonelor împădurite, precum și a celor plantate cu vii și livezi și în special a ariilor naturale protejate. Soluțiile constructive adoptate vizează încadrarea armonioasă în mediu, conservându-se în mare măsură estetica peisajului.

În cazul unor tipuri de intervenții specifice se vor avea în vedere măsuri suplimentare, cum ar fi pentru construcția de parcuri eoliene, la care se va avea în vedere aplicarea măsurilor conforme cu C(2020) 7730 final, din 18.11.2020: "Documentul de orientare privind proiectele de energie eoliană și legislația UE privind natura"⁶⁴.

Biodiversitate

Măsurile cu caracter general, recomandate pentru prevenirea, reducerea sau eliminarea potențialului impact al lucrărilor propuse asupra componentelor biodiversității sunt următoarele:

- lucrările vor respecta strict perimetrul stabilit al proiectelor;
- se vor respecta toate condițiile și măsurile de protecția mediului (inclusiv privind termenele de execuție a lucrărilor) stabilite de autoritățile pentru protecția mediului și în documentele existente sau emise în urma parcurgerii procedurilor de mediu aferente (acord de mediu, EA, RIM etc.);
- se va evita utilizarea de drumuri suplimentare, care constituie o formă severă de exercitare a presiunii antropice asupra populațiilor mai puțin mobile ale unor grupuri de animale;
- nu se vor realiza organizări de șantier, depozite de materiale, depozite temporare de deșeuri etc. în perimetrul siturilor Natura 2000 sau în apropierea limitelor acestora;
- se vor lua măsuri concrete pentru împiedicarea scurgerilor accidentale de motorină, ulei sau alte substanțe periculoase/ poluante în apă sau pe sol;
- se vor folosi utilaje moderne, capabile să asigure nivelul de zgomot și emisiile de substanțe poluante încadrate în normele în vigoare; acestea vor fi verificate periodic și vor fi puse în funcțiune numai după remedierea eventualelor defecțiuni;
- inspecția și reparația utilajelor, a mijloacelor de transport și a echipamentelor folosite se va face în spații special amenajate, amplasate fie în perimetrul organizării de șantier, fie la sediul firmelor specializate în acest tip de activitate, localizate la distanțe mari față de cursurile de apă, respectiv de ariile naturale protejate;
- alimentarea cu carburant a utilajelor se va face cu grijă, cu personal instruit pentru eliminarea manipulărilor defectuoase și evitarea pierderilor de combustibil;
- se va practica un management corespunzător al deșeurilor și se va interzice depozitarea necontrolată a acestora; deșeurile generate trebuie să fie preluate, pe bază de contract de către firme de salubritate specializate;

⁶⁴ https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_ro.pdf

- se vor conserva bălțile permanente și temporare din interiorul siturilor, respectiv din zona de execuție a lucrărilor și de pe drumurile de acces, fără a fi drenate sau astupate, dacă nu se pun în pericol structurile drumurilor sau ale altor căi de acces, ceea ce va fi benefic stabilității populațiilor de amfibieni;
- pentru a nu produce o fragmentare a habitatelor de interes comunitar și blocarea circulației libere a speciilor de animale de interes comunitar, se vor adopta soluții tehnice corespunzătoare și adaptate situațiilor din teren;
- activitățile pe fronturile de lucru vor fi întrerupte în timpul nopții, pentru a nu deranja activitățile fiziologice nocturne ale speciilor;
- interzicerea oricărei forme de recoltare, capturare, ucidere, vătămare a eventualelor specii de faună aflate în mediul lor natural;
- monitorizarea calității factorilor de mediu și a componentelor de biodiversitate atât în perioada de execuție, cât și în perioada de exploatare;
- interzicerea oricărei forme de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;
- interzicerea deteriorării și/sau distrugerii locurilor de reproducere ori de odihnă a păsărilor sălbatice;
- interzicerea plantării sau semănării ulterioare, în scop de regenerare, a unor specii care nu sunt elemente ale florei locale.

Funcție de tipul intervenției se vor adopta și măsuri specifice, cum ar fi cele aferente **parcurilor eoliene**, conform documentului C(2020) 7730 final, din 18.11.2020: "Documentul de orientare privind proiectele de energie eoliană și legislația UE privind natura", care, la secțiunea 5.2.3. prevede măsuri potențiale de atenuare: "*În ceea ce privește habitatele afectate de proiectele de construcție a parcurilor eoliene onshore, este clar că amplasarea adecvată a proiectului de energie eoliană, inclusiv a drumurilor de acces, este cea mai eficace modalitate de evitare a efectelor semnificative asupra habitatelor protejate ale UE (macroamplasare). Acest lucru poate fi realizat cel mai bine prin planificarea strategică a proiectelor de energie eoliană pe o zonă geografică extinsă. În cazul în care habitatele protejate la nivelul UE nu pot fi evitate, amplasarea atentă a infrastructurii asociate turbinelor (micro-amplasare) poate fi o bună modalitate de evitare a celor mai sensibile și/sau celor mai valoroase părți ale acestor habitate*". În același document, la pagina 62, Tabelul 5-2 se prezintă o imagine de ansamblu a măsurilor potențiale de atenuare în legătură cu etapele de planificare și de proiectare a unui parc eolian, precum și a celor cinci etape ale ciclului său de viață.

- configurarea parcurilor eoliene: parcurile eoliene vor fi proiectate în funcție de coridoarele de zbor ale păsărilor și, în special, ale liliecilor; recomandăm ca în etapa de proiectare gruparea turbinelor pe rânduri paralele – în loc de rânduri perpendiculare – cu principala direcție de zbor a anumitor păsări; amplasarea turbinelor în blocuri pentru a crea coridoare de zbor poate crea zone de siguranță pentru mișcarea păsărilor; ajustările configurației parcurilor eoliene pot fi luate în considerare, de asemenea, în momentul înlocuirii turbinelor vechi cu altele noi și de dimensiuni mai mari;
- construcția turbinelor și a infrastructurilor conexe: se propun diferite ajustări tehnice ale turbinelor eoliene pentru a se reduce riscul de coliziune; aceasta vizează în special înălțimea turbinei și rotirea rotorului;
- zonele de odihnă și de așezare pe locuri ridicate: turbinele moderne trebuie proiectate astfel încât să se elimine orice posibilitate de așezare a păsărilor; dacă acest lucru nu este

posibil, trebuie introduse diferite tipuri de dispozitive anti-așezare precum închiderea nacelor, evitarea construcțiilor cu grilaj și eliminarea cablurilor de ancorare pentru sprijinirea turbinelor; legătura dintre nacelă și turn trebuie, de asemenea, securizată, iar nacela trebuie închisă pentru a nu oferi un loc de cuibărire pentru lilieci;

- proiectarea palelor rotorului: pentru reducerea riscurii de coliziune în rândul păsărilor, se recomandă reducerea numărului de pale și a raportului de viteză la capătul palei;
- creșterea vizibilității rotoarelor: se recomandă vopsirea rotoarelor, în negru și alb, pentru a crește vizibilitatea în vederea reducerii riscurilor de coliziune;
- infrastructura conexă: instalațiile de cabluri de tensiune medie și infrastructura de rețea între turbine și substații trebuie îngropate în pământ, luându-se în considerare și aspectele relevante de mediu, cum ar fi, de exemplu, sensibilitatea habitatului;
- iluminarea parcurilor eoliene: se recomandă evitarea iluminării turbinelor în vederea reducerii riscurilor de accident; în cazul în care iluminatul nu poate fi evitat, de exemplu, din motive de siguranță sau pentru navigație aeriană, se sugerează că balizele albe de semnalizare a obstacolelor fixe sunt mai puțin atractive pentru păsări în comparație cu luminile roșii stridente sau intermitente. Însă acestea trebuie să respecte regulamentele naționale și internaționale privind sănătatea și siguranța transportului aerian;
- măsurile de reducere a riscurilor pe parcursul perioadei de construcție:
- calendarul lucrărilor de construcție: anumite perioade critice ale anului prezintă rate mai ridicate ale riscurilor, în cazul perioadelor de împerechere sau migrație în cazul speciilor de păsări sensibile; prima opțiune de atenuare constă în evitarea acestor perioade cu un nivel înalt de sensibilitate și în planificarea construcției în alte perioade ale anului (de exemplu, iarna în cazul liliecilor care hibernează); se vor respecta sezoanele corespunzătoare (ferestre de timp) cu scopul de a reduce perturbările speciilor în etapele cu un potențial ridicat de sensibilitate al dezvoltării acestora; perioadele de timp în care se recomandă evitarea lucrărilor de construcție depind de principalele perioade de căutare a hranei, odihnă și împerechere ale speciilor afectate; dacă acest lucru nu este fezabil, atunci trebuie luate în considerare restricțiile privind lucrările de construcție de tipul pauzelor temporare și pe termen scurt cu scopul de a reduce riscurile de coliziune.

Măsurile care se pot lua pentru reducerea, diminuare și evitarea impactului, în cazul parcurilor fotovoltaice sunt:

- amplasarea parcurilor fotovoltaice pe terenuri neproductive sau pe terenuri unde nu sunt identificate habitate prioritare sau habitate pentru specii prioritare;
- amplasarea parcurilor fotovoltaice va ține seama de habitatele păsărilor cuibăritoare;
- lucrările necesare amplasării acestora nu se vor face în perioadele de reproducere sau de cuibărire a diferitelor specii;
- evitarea tasării terenurilor, în faza de construcție;
- evitarea degradării habitatelor de pajiște din vecinătatea amplasamentelor;
- pentru o refacere cât mai rapidă a terenurilor pe care vor fi amplasate obiectivele, afectate preponderent în faza de construcție, materialul rezultat din execuția șanțurilor să fie depozitat pe orizonturi pedologice, fapt ce duce ulterior la reconstrucția habitatelor afectate;
- infrastructura electrică, să fie de preferat subterană, pentru a evita electrocutarea păsărilor.

Măsurile care se pot lua pentru reducerea, diminuare și evitarea impactului, în cazul tipurilor de intervenții – energie regenerabilă pe biomasă/geotermală sunt:

- evitarea pierderii habitatelor de interes comunitar sau a suprafețelor de habitate utilizate de diferite specii pentru hrană, reproducere sau odihnă;
- evitarea fragmentării habitatelor prin secționarea unor suprafețe traversate de diferite elemente nou construite, care pot genera potențiale bariere în calea de deplasarea a diferitelor specii de interes comunitar (ex: amfibieni și reptile);
- evitarea perturbării activității speciilor de interes comunitar, din cauza zgomotului, vibrațiilor, emisiilor de praf în atmosferă;
- păstrarea unor suprafețe, chiar de dimensiuni reduse de pădure, garduri vii și tufișuri adiacente terenurilor agricole pe care se află culturile de pe urma cărora se obține biomasă pentru reducerea impactului asupra speciilor de păsări, insecte sau specii dependente de plante.

Mediul social și economic

Pentru reducerea sau evitarea potențialelor efecte negative asupra calității vieții, ale lucrărilor/intervențiilor propuse, este recomandată implementarea următoarelor măsuri:

- utilizarea de trasee optime pentru transportul materialelor și al deșeurilor, pentru a se asigura protecția așezărilor umane;
- adaptarea programului de lucru în vederea respectării orelor de odihnă a locuitorilor din apropierea fronturilor de lucru;
- viteza de circulație a mijloacelor de transport va fi redusă; personalul din șantier va fi instruit în acest sens;
- verificarea tehnică periodică a utilajelor și autovehiculelor pentru limitarea emisiilor din gazele de eșapament;
- semnalizarea șantierului cu panouri de avertizare;
- împrejmuirea incintelor de lucru și montarea de panouri mobile în dreptul șantierelor cu activități generatoare de zgomot și pulberi în suspensie;
- proiectarea obiectivelor de turism și infrastructură de drumuri se va face astfel încât să se asigure coexistența acestora cu infrastructura existentă în zona lucrărilor propuse (infrastructura existentă, cum ar fi rețeaua actuala de drumuri, rețeaua de căi ferate, rețeaua electrică de transport și distribuție, conducte de gaze, liniile de telecomunicații etc.) și să se evite pe cât posibil zonele de intravilan.

La momentul elaborării prezentului Studiu de Evaluare Adecvată nu au fost prezentate măsurile specifice de reducere a impactului pentru fiecare componentă de mediu în parte, dar și pentru speciile și habitatele de interes comunitar/prioritar, deoarece nu se cunosc exact lucrările și amplasamentele, ceea ce a condus la formularea cu precădere a măsurilor cu caracter general.

4.2 Prezentarea calendarului implementării și monitorizării măsurilor de reducere a impactului

Calendarul implementării și monitorizării măsurilor de reducere a impactului se va stabili în cadrul procedurii de evaluare adecvată a fiecărei intervenții propuse spre implementare.

Evaluarea eficienței măsurilor de evitare, reducere și compensare (după caz) constă în implementarea unor programe de monitorizare menite să identifice dacă măsurile îndeplinesc sau nu scopul pentru care au fost propuse.

Programul de monitorizare trebuie:

- să includă observații frecvente asupra stării de conservare a habitatelor și speciilor pentru protecția cărora siturile Natura 2000 au fost desemnate, pentru a confirma că acestea nu au fost afectate de implementarea intervenției și că măsurile de evitare/reducere/compensare propuse au fost eficiente pentru a evita orice deteriorare a stării de conservare a speciilor și habitatelor țintă;
- să identifice problemele neprevăzute ce nu au putut fi anticipate în etapele de planificare ale unui proiect;
- să includă proceduri pentru a permite implementarea de măsuri corective sau adaptative pentru a putea răspunde problemelor neprevăzute.

Pentru elaborarea programelor de monitorizare se are în vedere "Ghidul Standard de Monitorizare a Speciilor de Păsări de interes comunitar din România"⁶⁵. Metodologia este una generală, prin implementarea căreia se colectează date pentru toate speciile de păsări comune, dintr-o gamă foarte variată de habitate (agricole, forestiere, antropice, zone umede etc.). Acest ghid metodologic reunește protocoalele de monitorizare a speciilor de păsări din România. Fiecare protocol se adresează unui grup de specii și conține reguli specifice pentru colectarea datelor, a căror aplicare este obligatorie pentru îndeplinirea scopului propus.

Metodologia 1. Protocol de monitorizare pentru aglomerările de iarnă ale păsărilor de apă (cu excepția speciilor de gâște). Aceasta are ca scop evaluarea periodică a speciilor de păsări legate de zonele acvatice, care ierneză în România. Speciile țintă pentru această metodologie sunt toate păsările acvatice sau legate de zonele acvatice în perioada de migrație sau iernare. Din punct de vedere sistematic, în această categorie intră specii din următoarele ordine (sunt listate doar ordinele care au reprezentanți ce ierneză în mod regulat la noi în țară): Anseriformes, Charadriiformes, Podicipediformes, Gaviiformes, Pelecaniformes, Gruiformes, Suliformes. Suplimentar, există și alte specii legate de zonele acvatice din alte ordine (care au un număr redus de reprezentanți): Coraciiformes (pescărașul albastru), Accipitriformes (codalbul, acvila țipătoare mare, eretele de stuf) și Passeriformes (specii de paseriforme care ierneză în zone acvatice).

Metodologia 2. Protocol de monitorizare a speciilor de gâște ce ierneză în România. Această metodologie are ca scop evaluarea periodică a statutului populațional pentru speciile de gâște care ierneză în România. Prin această metodologie pot fi colectate date pentru următoarele specii: Anser albifrons (gârliță mare), Anser erythropus (gârliță mică), Anser fabalis (gâscă de semănătură) Anser brachyrhynchus (gâscă cu cioc scurt) Anser anser (gâscă de vară), Branta leucopsis (Gâscă călugăriță), Branta bernicla (gâscă neagră), Branta ruficollis (gâscă cu gât roșu).

Metodologia 3. Protocol de monitorizare pentru speciile comune. Această metodologie este o evaluare periodică a efectivelor de păsări, prin înregistrarea tuturor speciilor de păsări comune. Metodologia este una generică, care acoperă o gamă largă de păsări. În consecință sunt vizate toate speciile de păsări comune diurne, răspândite cu densitate mare sau medie în habitate terestre (în special habitate agricole, pajiști, păduri și localități).

Metodologia 4. Protocol de monitorizare pentru speciile cuibăritoare caracteristice râurilor. Metodologia are ca scop evaluarea periodică a patru sau cinci specii de păsări caracteristice râurilor. Speciile țintă sunt: Charadrius dubius (prundărașul gulerat mic) Actitis hypoleucos

⁶⁵ http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Ghid%20metodologii_final-%2013%20aprilie%202021.pdf

(fluierarul de munte) *Alcedo atthis* (pescărașul albastru) *Riparia riparia* (lăstunul de mal). La cele patru se adaugă, cel puțin temporar, fluierarul de zăvoi (*Tringa ochropus*), statutul căruia va fi reevaluat după 1-2 ani de monitorizare. Dacă nu se confirmă statutul cuibăritor al speciei, aceasta poate fi exclusă din lista speciilor țintă.

În procesul de elaborare a programelor de monitorizare trebuie să se țină cont de metodologia și de obiectivele Programului. În Tabelul 8 se prezintă o propunere de program de monitorizare pentru specii și habitate de interes comunitar.

Tabel 9 Propunere program de monitorizare pentru specii și habitate de interes comunitar

Luna Grup	Ian.	Feb.	Mar.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sep.	Oct.	Noi.	Dec.
Habitat și floră de interes conservativ												
Floră și faună – specii invazive												
Mamifere												
Păsări												
Amfibieni și reptile												
Pești												
Nevertebrate												

Legendă:

Perioadă de monitorizare (depinde de locație – câmpie-munte)	Perioadă optimă de monitorizare
Perioada de migrațiune la păsări	

Tabel 10 Indicatori de monitorizare și control al efectelor asupra mediului în contextul Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027

Aspecte de mediu	Indicatori de monitorizare	Precvența	Descriere	Responsabil
Aer	Emisii de poluanți în atmosferă (COx, NOx, SO ₂ , particule în suspensie, metale grele, COV, HAP) rezultate în perioada de construcție a proiectelor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027	Măsurători trimestriale în faza de execuție; Măsurători semestriale în faza de funcționare;	Prin implementarea proiectelor, în faza de execuție, este posibil ca emisiile de poluanți să aibă valori ce depășesc limitele admisibile stabilite prin legislația privind calitatea aerului înconjurător, dar în faza de funcționare acestea să aibă o descreștere semnificativă față de situația actuală, (modernizarea/reabilitarea de drumuri județene);	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;
Apă (de suprafață și subterană)	Emisii de poluanți în corpurile de apă de suprafață/subterană rezultate în perioada de construcție a proiectelor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027;	Trimestrial, în faza de execuție lucrări, prin prelevarea de probe de apă din punctele de evacuare a apelor uzate/apelor posibil poluate termic; Semestrial, în faza de funcționare, prin prelevarea de probe de apă din punctele de evacuare a apelor uzate; În perioada de proiectare și execuție - semestrial;	Menținerea valorilor limită admise pentru evacuarea apelor uzate emisar natural - NTPA001;	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;
Sol	Emisii de poluanți în atmosferă (COx, NOx, SO ₂ , particule în suspensie, metale grele, COV, HAP) rezultate în perioada de construcție a proiectelor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-	Măsurători trimestriale în faza de execuție;	Evoluția emisiilor de poluanți în atmosferă poate conduce la o estimare a evoluției calității solului;	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;

Aspecte de mediu	Indicatori de monitorizare	Precvența	Descriere	Responsabil
	Ungaria pentru perioada 2021-2027, care se depun pe sol; Numărul de poluări accidentale înregistrate și suprafețele afectate (ca urmare a proiectelor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027); Cantitatea și tipul de substanțe care au determinat poluarea accidentală;	Măsurători semestriale în faza de funcționare; Anual, atât în faza de execuție, cât și în faza de funcționare	Acest indicator este relativ, numărul poluărilor accidentale nu depinde în totalitate de proiectarea investițiilor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027, acestea putând fi cauzate și de erori umane, mijloace de transport etc.	
Schimbări climatice	Emisiile de gaze cu efect de seră (CH ₄ , N ₂ O, NO _x , CO, CO ₂ , NMVOC) raportate la obiectivele care utilizează combustibili din surse neregenerabile, în principal; Numărul incidentelor produse ca urmare a condițiilor meteo extreme (inundații, temperaturi scăzute/ridicate, etc alunecărilor de teren în zona proiectului);	Măsurători trimestriale în faza de execuție; Măsurători semestriale în faza de funcționare; Anual;	Realizarea acestui obiectiv depinde mai mult de facilitarea punerii pe piață a combustibililor alternativi, dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, îmbunătățirea tehnologiei de funcționare a obiectivelor termoenergetice; Se va compara cu situația dinainte de implementarea proiectului	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;
Biodiversitate	Habitatate Natura 2000 din interiorul siturilor de interes comunitar posibil afectate ca urmare a implementării proiectelor din Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027; Suprafețele de habitatate Natura 2000 (ha) din interiorul siturilor de interes comunitar afectate reversibil de lucrările de construcții aferente proiectelor din Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027;	În faza de execuție și în faza de funcționare prin program de monitorizare, care vizează diferite etape din ciclul biologic, în funcție de fiecare grupă taxonomică	Localizarea proiectelor va evita pe cât posibil traversarea ariilor naturale protejate sau acolo unde nu este posibil procentul de ocupare trebuie să fie minim și să nu afecteze habitatatele; În cazul celor localizate în arii naturale protejate se vor propune măsuri de compensare în funcție de suprafața ocupată, de tipul de impact estimat, de intensitatea acestuia și de speciile de floră și faună întâlnite pe arealele respective;	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;

Aspecte de mediu	Indicatori de monitorizare	Precvența	Descriere	Responsabil
	<p>Mortalitatea exemplarelor din speciile de faună/loră de interes comunitar din interiorul siturilor Natura 2000 rezultate ca urmare a operării proiectelor din Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 (nr. exemplare afectate);</p> <p>Numărul de arii protejate intersectate de proiectele propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027;</p>			
Peisaj	<p>Suprafețele ariilor protejate posibil afectate (ha) de proiectele propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 raportat la suprafața totală a rețelei Natura 2000;</p> <p>Totalitatea transformărilor de peisaj care ar putea să apară ca urmare a realizării proiectelor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 (suprafețe de teren ocupate permanent și temporar, suprafețe defrișate, decopertate, număr clădiri dezafectate);</p> <p>Numărul siturilor arheologice deschise pe diverse tronsoane ale investițiilor propuse urmare descoperirii unor situri arheologice etc.;</p>	<p>În faza de execuție și în faza de funcționare prin măsurători anuale specifice;</p> <p>În faza de proiectare se vor lua măsuri de limitare a efectelor negative asupra habitatelor Natura 2000 care vor fi puse în aplicare atât în faza de execuție cât și în faza de funcționare. Dacă implementarea măsurilor nu are rezultate așteptate, acestea vor fi adaptate permanent în funcție de situația din teren La finalizarea execuției,</p>	<p>Suprafețe de teren ocupate permanent de proiectele propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027; În faza de execuție și în faza de funcționare prin măsurători anuale specifice. În faza de proiectare se vor lua măsuri de limitare a efectelor negative asupra habitatelor Natura 2000 care vor fi puse în aplicare atât în faza de execuție cât și în faza de funcționare. Dacă implementarea măsurilor nu are rezultatele așteptate, acestea vor fi adaptate permanent în funcție de situația din teren La finalizarea execuției, habitatele vor fi refăcute inclusive prin măsuri compensatorii;</p>	<p>Beneficiarul proiectului/ Antreprenor; Autoritatea competentă privind evaluarea patrimoniului cultural național;</p>
Aspecte culturale				

Aspecte de mediu	Indicatori de monitorizare	Precvența	Descriere	Responsabil
		habitatele vor fi refăcute inclusive prin măsuri compensatorii; Pe perioada realizării lucrărilor de construcție;		
Conservarea resurselor naturale	Cantitatea de combustibili alternativi utilizată (tone echivalent produs petrolier)	Anual	În faza de proiectare se pot impune măsuri de dotare a instalațiilor care utilizează surse epuizabile cu tehnologii/instalații care pot utiliza și combustibili alternativi; Datele se vor compara cu cele din perioada anterioară implementării proiectelor;	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;
Deșeuri	Cantitatea de deșeuri generate, (tone/an) - pentru proiectele propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 calculat la suprafața construită; Cantitatea de deșeuri reutilizate sau recuperate prin reciclare (tone/an) - pentru proiectele propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 calculat la suprafața construită;	Trimestrial, în perioada de execuție și anual în perioada de funcționare.	Se vor face raportări ale cantității de deșeuri generate atât în perioada de execuție, cât și în perioada de funcționare;	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor;
Populație și sănătatea umană	Numărul de accidente produse și numărul de persoane afectate de implementarea proiectelor propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027; Numărul de persoane posibil a fi expuse la concentrații crescute ale	Anual	În faza de proiectare vor fi luate și măsuri de protecție a populației împotriva riscurilor asociate obiectivelor rezultate din viitoarele proiecte, măsuri care vor fi implementate de antreprenori. Se estimează că se vor reduce numărul de accidente produse în diferite sectoare de activitate;	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor; Inspectoratul Teritorial de Muncă; Autoritatea competentă în domeniul sănătății;

Aspecte de mediu	Indicatori de monitorizare	Precvența	Descriere	Responsabil
	poluanților în atmosferă din zona de implementare a proiectului; Numărul de boli profesionale și boli legate de profesie ce ar putea rezulta din implementarea proiectelor.		Datele se vor compara cu scenariul de referință;	
Transport	Numărul de autovehicule care vor utiliza combustibil nepoluant;	Anual	-	Autoritatea competentă în domeniul transporturilor;
Eficiență energetică	Numărul de proiecte privind modernizarea/ reabilitarea/ re tehnologizarea propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027.	Anual	-	Beneficiarul proiectului/ Antreprenor.

4.3 Orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar

Nu este cazul.

În cadrul procesului de evaluare adecvată a intervențiilor ce urmează să fie propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 se vor integra măsuri de reducere a impactului, conform prevederilor legislației în vigoare.

Măsurile de reducere a impactului vor fi cu caracter general și după caz, cu caracter specific, în funcție de tipul intervenției. Măsurile vor viza în mod clar, direct, impactul generat de implementarea lucrărilor/intervențiilor din cadrul Programului.

Se vor avea în vedere metode recunoscute științific privind modul de eliminare și reducere a efectelor negative identificate în lucrările/intervențiile propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027.

Lucrările/intervențiile propuse prin Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 vor avea impact potențial pozitiv. În cazul celor cu potențial impact negativ se vor formula măsuri specifice în vederea reducerii impactului negativ.

În procesul de stabilire a măsurilor de reducere a impactului se vor utiliza cele mai recente date științifice colectate din teren la nivel de proiect când se vor stabili în detaliu locațiile și ariile afectate de proiect.

5 METODE UTILIZATE PENTRU CULEGEREA INFORMAȚIILOR PRIVIND SPECIILE ȘI/SAU HABITATELE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE

Considerând extinderea teritorială a Programul INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 nivelul strategic de abordare al evaluării, precum și faptul că majoritatea intervențiilor nu sunt încă localizate spațial (trasee/locații indicative), au fost luate în considerare următoarele aspecte critice:

- ❖ Analiza s-a realizat la nivel regional printr-o abordare unitară a evaluării;
- ❖ Ca urmare a extinderii spațiale la nivelul Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027, studiul nu a putut implica activități de teren pentru colectarea de date și informații, bazându-se în principal pe analiza GIS; menționăm că la această etapă, zona geografică inclusă reprezentativă pentru categoriile de viitoare investiții, unde sunt incluse obiectivele Programului este mai largă, urmând ca la etapa de evaluarea impactului asupra mediului, zona geografică să fie mai specifică, localizată;
- ❖ Analiza a inclus doar acele resurse geospațiale care acoperă uniform și integral aria de implementare a Programului (ex: limitele ariilor naturale protejate, utilizarea terenului, etc.);
- ❖ Analiza a inclus și utilizarea informațiilor existente în planurile de management aprobate până în prezent, dată fiind disponibilitatea Planurilor de Management pentru cea mai mare parte a siturilor Natura 2000, dar și setul de măsuri minime de conservare pentru cele ce nu detin planurile aprobate;
- ❖ Toate informațiile privind prezența, efectivele, presiunile identificate la nivelul siturilor Natura 2000, au fost extrase exclusiv din Formularele standard Natura 2000, plecând de la prezumția că datele conținute în acestea (actualizate în 2020) sunt complete, actuale și suficiente pentru derularea evaluării;

- ❖ **Aprecierea impactului s-a realizat preponderent pe baza analizei GIS, cuantificând suprafețele din interiorul și imediata vecinătate a siturilor Natura 2000 care ar putea fi afectate de proiectele propuse.**

Este foarte important să precizăm faptul că rezultatele prezentului studiu trebuie interpretate cu precauție, ele reprezentând doar o „primă imagine de ansamblu” asupra impactului intervențiilor propuse spre finanțare în cadrul Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 asupra rețelei Natura 2000 și nu o evaluare de detaliu a impactului asupra tuturor tipurilor de habitate și specii de interes comunitar.

Principalele limitări ale prezentului studiu constau în:

- ✓ Dificultatea localizării spațiale exacte a tipurilor de habitate și a speciilor de interes comunitar (procesul de cartare și inventariere a habitatelor și speciilor Natura 2000 se află în prezent în desfășurare și va dura încă un număr de ani);
- ✓ Traseele/locațiile lucrărilor propuse spre implementare nu sunt definite, precizăm că în cadrul analizei au fost luate în considerare doar potențiale tipuri de intervenții, care pot fi propuse spre finanțare;
- ✓ **Aprecierea sensibilității zonelor din interiorul siturilor Natura 2000 s-a realizat prin considerarea procentului de habitate și specii prezente pe fiecare tip de utilizare a terenului, față de numărul total de habitate și specii de interes comunitar existente în fiecare sit. Metoda aleasă, reprezintă cea mai bună abordare utilizată pentru a putea oferi o imagine cât mai amplă cu privire la impactul generat de implementarea proiectelor propuse în cadrul Programului INTERREG VI-a România-Ungaria pentru perioada 2021-2027 asupra rețelei naționale de situri Natura 2000, însă nu poate surprinde importanța teritoriilor siturilor pentru fiecare tip de habitat și fiecare specie de interes comunitar (altfel spus, conform metodologiei utilizate, noi am considerat că un sit afectat pe o suprafață de 5% ar corespunde unui impact nesemnificativ, fără a ști însă dacă în interiorul acelor 5% din suprafața afectată a sitului nu ar putea să se găsească întreg teritoriul unui habitat sau al unei specii și astfel la nivelul acestora din urmă impactul să fie semnificativ). O astfel de analiză nu poate fi realizată decât la nivelul unui sit sau al unui proiect bine definit, ceea ce nu avem în acest moment în cadrul Programului;**
- ✓ Localizarea spațială convențională a habitatelor și speciilor (în funcție de tipul de utilizare al terenului) reprezintă o abordare prudentă (nu s-a ținut cont de extinderea spațială a habitatelor indicată în formularul standard, considerând, de exemplu, că orice habitat de pajiște poate fi regăsit pe toate suprafețele de pajiști din situl respectiv), însă ineficientă în localizarea cu exactitate a zonelor cu adevărat critice pentru menținerea habitatelor și speciilor pentru care a fost desemnat situl;
- ✓ Analiza GIS s-a bazat pe utilizarea unor dimensiuni standard ale proiectelor precum și ale distanțelor de impact. Este evident că o astfel de abordare poate produce în unele cazuri supraestimări și în alte cazuri subestimări ale impactului generat.

Acestea au fost limitări întâmpinate în cazul prezentului studiu. Limitările fac dificilă o estimare mai exactă a impactului pentru fiecare tip de habitat și fiecare specie de interes comunitar.

6 CONCLUZII

- Pentru obiectivele strategice ale Programului se cunoaște localizarea Ariei de Program (PA), ceea ce a permis identificarea ariilor naturale protejate și suprafețele acestora. Pe această bază, s-a putut determina un potențial impact și stabili măsuri generale de prevenire a impactului. De asemenea, impactul este analizat în capitolul 3 al prezentului studiu.
- Măsura în care rețeaua Natura 2000/ariile naturale protejate vor fi afectate de lucrările/intervențiile eligibile Programului este greu de stabilit cu exactitate, în primul rând datorită faptului că nu sunt cunoscute lucrările/intervențiile concrete, ci doar tipurile de acțiuni.
- Măsurile de prevenire a poluării au fost prezentate la nivel general, cu exemplificări concrete ale unor intervenții care ar putea crea impact potențial negativ (parc eolian).
- Tipurile de impact potențial semnificativ pot fi evitate sau reduse după o evaluare a acestora în faza de intervenții concrete; tot la faza de intervenții concrete se va evalua și impactul cumulat pentru fiecare sit în parte, în baza informațiilor din teren.
- În cadrul prezentului studiu s-au identificat principalele tipuri de impact care se pot exercita asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar. La nivelul intervențiilor concrete, se vor putea face evaluări grupate, care ar putea viza: pierderea habitatelor, alterarea habitatelor, perturbarea activității speciilor, mortalitate și întreruperea conectivității;
- Pentru situațiile în care evitarea intersectării siturilor Natura 2000 sau a zonelor critice din interiorul acestora nu este posibilă, este necesară considerarea unor măsuri pentru reducerea și, acolo unde este cazul, compensarea impacturilor semnificative.
- Măsurile de reducere a impacturilor potențial negative trebuie să se concentreze pe evitarea pierderii și alterării habitatelor, menținerea conectivității ecologice, evitarea perturbării activității speciilor de faună, precum și evitarea mortalității în rândul acestora.

7 BIBLIOGRAFIE

1. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0015 Câmpia Crișului Alb și Crișul Negru și ariile naturale protejate conexe" – aprobat prin Ordinul Ministrului mediului, apelor și Pădurilor nr. 1181/2016.
2. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0049 Crișul Negru" – aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1074/2016.
3. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0064 Defileul Mureșului și al ariilor naturale protejate conexe" – aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1155/2016.
4. "Planul de management al Parcului Natural Lunca Mureșului" aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1224/2016.
5. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0200 Platoul Vașcău" – aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1044/2016
6. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0014 Câmpia Cermeiului și al ariilor naturale protejate conexe" – aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1180/2016.

7. "Planul de management și regulamentul sitului Natura 2000 ROSCI0289 Coridorul Drocea – Codrul Moma" – aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1182/2016.

8. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROCI0298 Defileul Crișului Alb" aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1184/2016.

9. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0337 Pădurea Neudorfului" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1184/2016.

10. "Planul de management al Sitului Natura 2000 ROSCI0370 Râul Mureș între Lipova și Păuliș" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1191/2016.

11. "Planul de management al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0047 Hunedoara Timișană" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1023/2016.

12. "Planul de management al siturilor Natura 2000 ROSPA0144 Uivar Dinaș și ROSCI0390 Sărăturile Dinaș" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1531/2016.

13. "Planul de management al siturilor Natura 2000 ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1178/2016.

14. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0219 Rusca Montană" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1209/2016.

15. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0109 Lunca Timișului și ROSPA0095 Pădurea Macedonia" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1179/2016.

16. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0142 Termia Mare – Tomnatic" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1639/2016.

17. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0008 Betfita" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1189/2016.

18. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0050 Crișul Repede amonte de Oradea și ale ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0123" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1189/2016.

19. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0061 Defileul Crișului Negru" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1073/2016.

20. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0062 Defileul Crișului Repede – Pădurea Craiului" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1202/2016.

21. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0068 Diosig" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1045/2016.

22. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0098 Lacul Pețea" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1167/2016.

23. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0104 Lunca Inferioară a Crișului Repede" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1043/2016.

24. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0145 Pădurea de la Alparea și al ariei naturale protejate de interes național 2.175 Pădurea cu narcise din Oșorhei" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 798/2016.

25. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0155 Pădurea Goroniște și al ariei naturale protejate de interes național 2.179 Pădurea cu narcise de la Goroniște" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 788/2016.

26. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0240 Tășad" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1186/2016.

27. "Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0260 Valea Cepelor" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1558/2016.

28. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0262 Valea Iadei" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1122/2016.

29. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0322 Muntele Șes" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1041/2016.

30. "Planul de management al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0067 Lunca Barcăului" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1244/2016.

31. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0214 Râul Tur, ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0068 Lunca Inferioară a Turului, ariei naturale protejate de interes național VII.10 Râul Tur și rezervației naturale de interes județean Noroieni" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1177/2016.

32. "Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0275 Bârsău - Șomcuta" - aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1046/2016.

33. http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/20.%20Proiecte_energie_eolian_a_si_Natura2000.pdf

34. https://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/2010_bap_ro.pdf